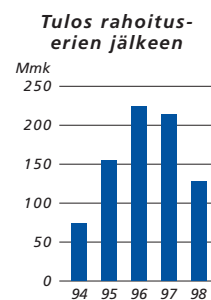
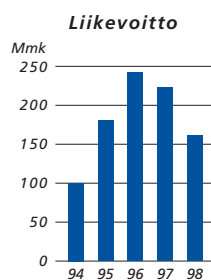
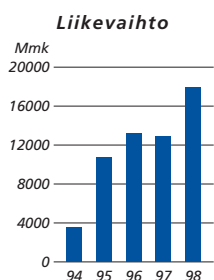

Sisältö

Vuosi lyhyesti	2
Avainluvut	3
Konsernijohtajan katsaus	4
Tamro lyhyesti	6
Nordic BASE etenee käyttöönottoon	8
Tamro valmistautuu vuoteen 2000	9
Tietoja Tamron osakkeista	10
Rahoitus ja rahoituksen riskienhallinta	13
Hallituksen toimintakertomus	14
Konsernin tuloslaskelma	21
Konsernin tase	22
Konsernin rahoituslaskelma	24
Emoyhtiön tuloslaskelma	25
Emoyhtiön tase	26
Emoyhtiön rahoituslaskelma	27
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	28
Tilinpäätöksen liitetiedot	30
Voitonjakoehdotus	40
Tilintarkastuskertomus	41
Hallintoneuvoston lausunto	41
Tunnusluvut euroina 1994–1998	42
Tunnusluvut markkoina 1994–1998	43
Tunnuslukujen laskentakaavat	44
Tiedotekatsaus	45
Tamro Distribution	46
Tamro Distribution Ruotsi	48
Nomeco, Tanska	49
Tamro Distribution Suomi	50
Tamro Distribution Norja	51
Tamro Distribution Baltia ja Venäjä	52
Tamro MedLab	53
Muut tytär- ja osakkuusyhtiöt	55
Hallintoperiaatteet	56
Hallinto	57
Konsernin organisaatio 1.3.1999	58
Tietoja osakkeenomistajille	60
Sijoitusanalyysijä Tamrosta tekevät analyytikot	61
Osoitetietoja	62

Vuosi lyhyesti

- Konsernin liikevaihto kasvoi 39 % vuonna 1998 ja nousi 17 955 milj. markkaan (3 020 milj. euroon). Vahva kasvu johtui tanskalaisen Nomeco A/S:n oston. Konsernin liikevoitto laski 27 % ja oli 162 milj. markkaa (27,2 milj. euroa). Konsernin tulosta rasittivat kiristynyt kilpailu ja sen myötä laskevat marginaalit sekä useat kertaluontoiset erät. Tulosta paransi Kolmin liiketoimintojen myyntivoitto.
- Tamro ja tanskalainen Nomeco yhdistyivät kesäkuussa 1998. Nomeco on lähes 70 prosentin markkinaosuudellaan Tanskan suurin lääketukku-kauppa. Kaupan myötä tanskalaisesta Meco Holding A/S:stä tuli Tamron suurin omistaja 28,1 prosentin osuudella. Samalla Tamron ulkomainen omistus kohosi yli 60 prosenttiin.
- Tamron uudistetun tietohallintostrategian toimeenpanoa jatkettiin. Projekti jäi jonkin verran alkuperäisestä aikataulustaan vuonna 1998 ja etenee käynnistysvaiheeseen vaiheittain vuoden 1999 aikana. Uudistus tarjoaa Tamron liikekumppaneille ja asiakkaille kehittyneen informaatiopalvelun sekä lisää yhtiön sisäisen toiminnan tehokkuutta. Järjestelmä tarjoaa laadukkaan toiminnan siirtäessä 2000-luvulle.
- Kolmin ja ruotsalaisen SCA:n sairaalatarviketuotannosta tammikuussa 1998 muodostettu Mölnlycke Health Care AB on Euroopan johtava kertakäyttöisten leikkaustekstiilien valmistaja ja markkinoija. Tamron omistus yhtiöstä on 30 prosenttia. Kertomusvuosi oli yhtiölle toimintojen laajamittaista uudelleenjärjestelyä.
- Hallitus valitsi 12.5.1998 Tamron uudeksi konsernijohtajaksi diplomi-insinööri, MBA Pauli Kulvikin 1.1.2000 lähtien, jolloin kauppaneuvos Matti Elovaara jää eläkkeelle.
- Vuoden 1998 ja 1999 vaihteessa Tamron liiketoimintarakennetta muutettiin yhdistämällä Tamro Medicalin ja Tamro Labin toiminnot Tamro MedLabiksi.

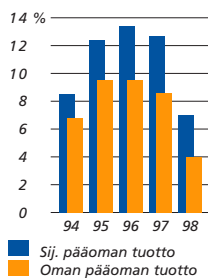

Avainluvut

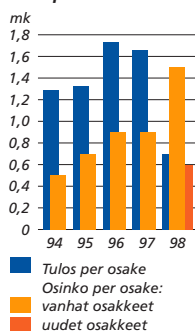
		1998	1997	1996
Liikevaihto	Mmk	17 955	12 893	13 220
Liikevaihdon muutos	%	39,3	-2,5	23,0
Ulkomainen liikevaihto	Mmk	13 582	8 587	9 230
Liikevoitto	Mmk	162	223	242
Liikevoitto	%	0,9	1,7	1,8
Tulos rahoituserien jälkeen	Mmk	128	213	224
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,0	12,7	13,4
Oman pääoman tuotto	%	4,0	8,6	9,5
Tulos per osake	mk	0,69	1,66	1,73
Osinko per osake – vanhat	mk	1,50 *	0,90	0,90
Osinko per osake – uudet	mk	0,60 *	-	-
Osakekurssi 31.12.	mk	22,00	29,90	30,70
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	Mmk	2 671	2 624	2 707
Velkaantumisaste	%	6,0	-9,8	-9,0
Korkokate	krt	5,0	15,8	12,4
Omavaraisuusaste	%	38,1	42,8	39,7
Investoinnit	Mmk	205	71	153
Henkilöstö vuoden lopussa		2 538	2 252	2 222

* Hallituksen esitys

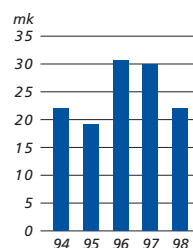
Pääoman tuotto

Tulos ja osinko per osake

Osakkeen kurssi 31.12.

Konsernijohtajan katsaus

*Tamrolla on tänään merkittävä asema kaikissa niissä maissa, missä toimimme. Meillä on omat tytäryhtiöt ja omat hyvin toimivat organisaatiot kaikissa maissamme. Näillä työvälineillä ja vahvalla markkina-
asemallamme meillä on Pohjois-Euroopan johtavana yhtiönä mahdollisuus saavuttaa myös taloudellisesti hyvä tulos tulevina vuosina. Edellisen neljän vuoden aikana on näin luotu edellytykset menestykseen jatkossa.*

Vuoden 1998 tulos oli huonompi kuin suunnittelimme ja alle kaikkien odotusten. Syynä huonoon tulokseen on myyntikatteen ennakoitua suurempi lasku ja tietohallintokustannusten ennakoitua suurempi nousu. Huonosta tuloksesta huolimatta vuosi 1998 oli Tamrolle merkittävän myönteinen nimenomaan pitkällä tähtäimellä tarkasteltuna.

Tamron kansainvälistyminen alkoi varsinaisesti vuonna 1994, jolloin Baltian ja Luoteis-Venäjän toiminnot saatiin käyntiin. Otimme sen jälkeen ensimmäisen ison askelen vuonna 1995, jolloin hankittiin johtava asema Ruotsista ja aloitettiin Norjassa. Päätyneen vuoden aikana saavutettiin viimeisin etappi hankkimalla Tanskasta johtava asema. Neljässä vuodessa Tamro muuttui puhtaasti suomalaisesta kotimarkkinayhtiöstä Pohjoismaiden johtavaksi terveydenhuollon tuotteiden jakelijaksi ja kauppiaksi. Samalla Tamrosta tuli Euroopan neljänneksi suurin alan yritys. Näiden vuosien aikana, joista vuosi 1998 oli viimeisin, mutta ei lainkaan vähäisin merkitykseltään, rakennettiin työvälinaiset tulevaa toimintaa ajatellen.

Tamrolla on tänään merkittävä asema kaikissa niissä maissa, missä toimimme. Meillä on omat tytäryhtiöt ja omat hyvin toimivat organisaatiot kaikissa maissamme. Näillä työvälinaisilla ja vahvalla markkina-asemallamme meillä on Pohjois-Euroopan johtavana yhtiönä mahdollisuus saavuttaa myös taloudellisesti hyvä tulos tulevina vuosina. Edellisen neljän vuoden aikana on näin luotu edellytykset menestykseen jatkossa.

Rakennusvaiheen aikana olemme siis joutuneet uhraamaan lyhyen tähtäimen kannattavuuttamme. Tässä onkin Tamron parin viime vuoden dilemma. Pitkä aikaväli ajoi ohi lyhyen tähtäimen. Olisi tietenkin ollut suurenmoista kasvaa ja kannattaa kasvavasti myös koko rakennusvaiheen ajan. Huonompaa kuitenkin olisi ollut jättää kasvu tekemättä ja jäädä jököttämään paikalliseksi lyhyellä tähtäimellä kohtuullisen kannattavaksi yhtiöksi.

Henkilöstömme on joutunut kansainvälistymisvaiheen aikana vuosina 1994–1998 kokemaan kovia. On opeteltu ja myös opittu uusia toimintatapoja ja tutustuttu uusiin arvomaailmoihin.

Jokaisessa maassa toimiva Tamron yksikkö on harjoittanut ennen kaikkea paikallista liiketoimintaa ja näin kaikki olemme joutuneet samanlaisen kansainvälistymisen paineen alle. Tahdon tässä mitä lämpimmin kiittää koko konsernin henkilöstöä ja erityisesti lähimpiä työtovereitani viime vuosina ja erityisesti vuoden 1998 aikana tehdystä työstä ja kokemastani hyvästä työtoveruudesta. Samoin haluan suunnata arvostavat kiitokset asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme, joiden luottamus meihin on kaiken toimintamme perusta.

Alkanut vuosi on Tamrolle merkittävän kehityksen aikaa uusien entistä ratkaisevasti parempien järjestelmien tullessa käyttöömme. Samanaikaisesti kilpailun kasvavien paineiden odotetaan terästävän omaa toimintaamme ja parantavan kykyämme vastata asiakkaittemme odotuksiin. Meillä on siihen Pohjois-Euroopassa parhaat edellytykset.

Matti Elovaara
Helsinki, tammikuussa 1999

Tamro lyhyesti

Juuret

Tamro on pohjoiseurooppalainen lääkejakelija ja terveydenhuollon konserni, jonka juuret ovat Suomessa. Suomalaiset apteekkarit perustivat Tamron vuonna 1895. Yhtiö on alusta asti toiminut samalla päätoimialalla. Tamro on pysynyt alan edelläkävijänä ja on useammin kuin mikään muu alan yritys ollut kehityksen ja kasvun liikkeellepanija Pohjolassa.

Tamron osakkeet on noteerattu Helsingin pörssissä vuodesta 1955.

Arvot

Tamro tavoittelee laajalla toiminta-alueellaan yhtenäistä identiteettiä, johon yhteisten tunnusten ohella kuuluu myös toimintaamme ohjaava yrityskulttuuri. Yrityskulttuurin selkäranka ovat arvot, jotka monikansallinen henkilökunta tunnistaa omikseen. Tamrolaisia ohjaavat seuraavat perusarvot:

- Sitoutuminen asiakkaiden menestymiseen
- Avoimuus, luottamus ja arvostus
- Jokapäiväinen kehittäminen
- Kestävä etiikka

Visio

Asiakkaat ja kumppanit odottavat terveydenhuollon jakeluketjulta laatua, tehoa ja parasta asiakaspalvelua. Me täytämme nämä odotukset Pohjois-Euroopassa.

Asema

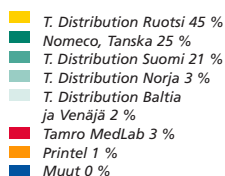
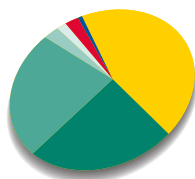
Tamro on johtava terveydenhuoltotuotteiden jakelija Pohjolan ja Baltian alueella. Meillä on merkittävä asema myös terveydenhoito- ja laboratorio- tuotteiden markkinoinnissa tällä alueella.

Rakenne

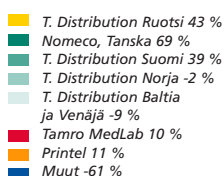
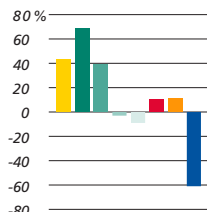
Tamron liiketoiminta rakentuu kahdesta toiminta-alueesta: lääkkeiden jakeluun erikoistuneesta Tamro Distribution -ryhmästä sekä terveydenhoito- ja laboratoriotuotteiden kaupan keskittyvästä Tamro MedLab -toimialasta.

Tamro Distribution -ryhmään kuuluu kahdeksan tulosyksikköä kahdeksassa eri maassa: Suomessa,

Liikevaihdon jakauma

Liikevoiton jakauma

Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Tamro MedLabin toiminta kattaa Pohjoismaat ja Baltian.

Lisäksi konserniin kuuluvat mm. tytäryhtiö Printel Oy (100 %) sekä osakkuusyhtiöt Mölnlycke Health Care AB (30 %) ja Castrum Oyj (45,7 %). Omistususuus Castrumista laskee 9.3.1999 jälkeen 19–22 prosenttiin.

TAMRO DISTRIBUTION

Tamro Distribution toimittaa lääkkeitä tehokkaasti, turvallisesti ja virheettä niitä tarvitsevien ulottuville kaikissa kahdeksassa Pohjois-Euroopan maassa, joissa Tamro toimii. Toiminnallaan, laadullaan ja läpinäkyvyydellään Tamro Distribution pyrkii tuomaan lääketeollisuuden ja kuluttajista huolehtivat terveydenhuollon ammattilaiset yhä lähemmäksi toisiaan.

Alueellista etua ja johtavaa markkina-asemaa Pohjois-Euroopassa käytetään liikekumppaneiden ja asiakkaiden hyödyksi. Kumppaneille, lääkkeiden ja muiden terveydenhuoltotuotteiden valmistajille, tarjotaan koko alueen kattava kokonaisratkaisu, Tamro Nordic Concept, jonka tavoitteena on korkealuokkainen sekä entistä taloudellisempi ja tehokkaampi materiaali- ja tietopalvelu.

Tamro Distribution -tulosityksiköt Ruotsissa, Tanskassa, Suomessa ja Norjassa sekä Baltian ja Venäjän alueella tarjoavat näissä maissa oleville kumppaneille paikallista asiantuntemusta sekä luotettavaa lähipalvelua apteekkeille, sairaaloille, terveydenhuollon laitoksille, luontaistuotekaupoille ja laboratorioille. Lääkkeiden osuus jakelusta on jokaisessa tulosityksikössä noin 90 %. Ruotsissa ja Suomessa jakelu perustuu valmistajan ja jakelijan väliseen sopimukseen eli yksikanavajärjestelmään. Tanskassa, Norjassa sekä Baltian maissa ja Venäjällä on vallalla monikanavajärjestelmä. Jokaisen kahdeksan maan lainsäädännöllinen ympäristö on kuitenkin erilainen.

TAMRO MEDLAB

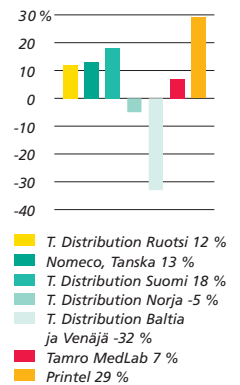
Tamro MedLab muodostettiin vuoden 1999 alussa yhdistämällä Tamro Medicalin ja Tamro Labin toiminnat.

Tamro MedLab myy, markkinoi ja tuo maahan laajaa tuotevalikoimaa perushoidon ja laboratorioiden tarvikkeista erikoissairaanhoidon tarvikkeisiin, diagnostisiin ja biotekniikan tuotteisiin ja laitekokonaisuuksiin. Asiakkaina ovat sekä terveydenhuollon yksiköt että teollisuuden, tutkimuksen ja opetuksen laboratoriot Pohjoismaissa ja Baltian maissa. MedLabin tavoitteena on olla alansa johtava myyjä ja markkinoija alueellaan.

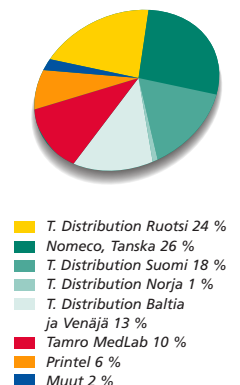
Tamro MedLab toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa sekä Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Tulosityksiköiden katsaukset vuoteen 1998 ovat s. 46–55.

Sijoitetun pääoman tuotto

Henkilöstö vuoden lopussa

Nordic BASE etenee käyttöönnottoon

Vuoden 1998 aikana jatkettiin Tamron uudistetun tietohallintostrategian toimeenpanoa Nordic BASE -kehitysohjelman puitteissa. Tärkeimpinä toiminnallisina alueina olivat uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto, tietotekniikkapalveluiden ulkoistamisen loppuun saattaminen ja liikekumppaneille suunnattavien raportointipalveluiden kehittäminen.

J. D. Edwardsin One World -toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain syksyyn 1999 mennessä Suomen ja Ruotsin lääkejakeilussa sekä Tamro MedLabin Suomen toiminnoissa. Järjestelmä kattaa valtaosan taloushallinnon ja materiaalihallinnon osa-alueista ja luo puitteet toiminnan edelleenkehittämiseksi ja tehostamiseksi. Järjestelmän käyttöönoton läpiviennistä vastaava ryhmä on kouluttajien mukaantulon myötä kasvanut noin kolmeen kymmeneen päätoimiseen Tamron avainhenkilöön, jotka edustavat eri liiketoiminta-alueita ja maita.

Liikekumppaneille suunnattujen raportointipalvelujen uudistus toteutetaan kesällä 1998 käynnistetyllä, uuteen tietovarastoon perustuvan ratkaisun kehittämisellä ja käyttöönotolla vaiheittain vuoden 1999 aikana.

Käynnissä olevien hankkeiden resurssointi on turvattu yhteistyösopimuksin, joista tärkein on kumppanuussopimus IBM:n kanssa. Sopimuksen perusteella IBM on vastannut vuoden 1998 ajan Tamron nykyisestä tietojärjestelmästä Ruotsissa ja Suomessa. Lisäksi IBM tuo kansainvälisen osaamisensa uuden järjestelmän käyttöönottoon ja vastaa käyttöönoton jälkeisestä tuesta ja ylläpidosta.

Tamro valmistautuu vuoteen 2000

Tamro on hyvää vauhtia valmistautumassa vuoteen 2000. Haluamme varmistaa, että tietojärjestelmämme takaavat mahdollisuuden tarjota korkealaatuisia ja kilpailukykyisiä palveluitamme liikekumppaneillemme joustavasti vuosituhatien vaihteen yli.

Strategiamme perusta on J. D. Edwardsin One World -toiminnanohjausjärjestelmän ottaminen käyttöön. Se kontrolloi ja koordinoi Tamron myyntiä, hankintoja, varastointia ja taloushallintoa.

One World tulee olemaan käytössä Suomessa ja Ruotsissa. Norjan toiminnanohjausjärjestelmäksi valittiin Astra/400 ja se otetaan käyttöön samassa aikataulussa kuin One World. Astraan päädyttiin tanskalaisen Nomecon liittyttyä Tamroon vuoden 1998 keväällä. Vuoteen 2000 täysin mukautettu Astra/400-järjestelmä oli jo käytössä Nomecossa ja sopi erinomaisesti Tanskan ja Norjan monikanava-ympäristöihin.

Nordic BASE, One Worldin käyttöönottoprojekti, on toiminut vuodesta 1997. Konsulteista ja Tamron omista asiantuntijoista koostuva projektiorganisaatio työskentelee täysipäiväisesti varmistamaan järjestelmän tehokkaan käyttöönoton vuonna 1999.

One World ei korvaa kaikkia Tamron tietojärjestelmiä. Käytössä on monia muita tietojärjestelmiä sekä Suomessa että Ruotsissa, jotka on uudistettava ennen vuotta 2000. Näitä muutoksia toteuttamaan perustettiin jo vuonna 1997 Tamron ja IBM:n yhteinen Year 2000 -projekti. Työ saadaan päätökseen vuoden 1999 keväällä. Projektiryhmä pysyy kuitenkin koossa aina vuoteen 2000 saakka, jotta kaikki esiin tulevat asiat voidaan käsitellä nopeasti ja tehokkaasti.

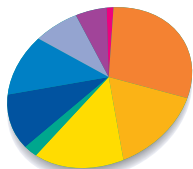
Kaksi isoa varastonhallintajärjestelmää on jo uudistettu, testattu ja käytössä. Myös noin 40 pienempää järjestelmää on testattu. Seuraava askel projektissa on järjestelmien testaaminen vuoden 2000 ympäristössä.

Vuosi 2000 vaikuttaa myös moniin muihin toimintoihin. Tärkeitä alueita ovat mm. kiinteistövalvontajärjestelmien ja -laitteiden valmiustason ja jatkuvan energiansaannin turvaaminen. Näiden toimintojen mukauttaminen etenee aikataulun mukaisesti ja testaaminen saadaan päätökseen keväällä 1999.

Tietoja Tamron osakkeista

**Omistajarakenne
31.12.1998**

■	Suomalaiset yritykset	8 %
■	Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11 %
■	Julkisyhteisöt	9 %
■	Kotitaloudet ja muut	7 %
■	Voittoa tavoittelemattomat	2 %
■	Meco Holding A/S	28 %
■	Apoteket AB	18 %
■	Muut ulkomaiset (ml. hall. rek.)	15 %
■	Omat osakkeet	2 %

Ulkomaisomistus yhteensä 61 %

Osakepääoma

Emoyhtiön Tamro Oyj:n osakepääoma 31.12.1998 oli yhteensä 1 227 194 300 markkaa ja se jakaantui yhteensä 122 719 430 kymmenen markan nimellisarvoiseen osakkeeseen. Kullakin osakkeella on yksi ääni.

Osakepääomaa korotettiin 25.6.1998 Meco Holding A/S:lle suunnatulla annilla Nomeco A/S:n liiketoiminnan hankinnan maksuksi yhteensä 34 456 060 kymmenen markan nimellisarvoisella Tamro Oyj:n osakkeella. Osakepääoma nousi merkinnän ansiosta 344 560 600 markalla yhteensä 1 226 194 300 markkaan. Suunnatussa annissa merkityt uudet osakkeet sisältävät samat osake-, ääni- ja omistusoikeudet kuin muut osakkeet, poikkeuksena osinko-oikeus tilikaudelta 1.1.–31.12.1998, jolta niille maksettava osinko on 0,90 markkaa alempi kuin muille osakkeille maksettava osinko. Kaikille osakkaille jaetaan kuitenkin vähintään yhtiön osinkopolitiikan mukainen osinko eli noin puolet osakkeita koskeasta tuloksesta.

Osakepääomaa korotettiin 1 000 000 markkaa vuonna 1994 otetun optiolainan optiotodistuksilla suoritetun merkinnän perusteella 21.12.1998 mennessä. Osakepääoma nousi merkinnän ansiosta yhteensä 1 227 194 300 markkaan.

Kannustusjärjestelmä

Konsernilla on optiolainapolitiikka, jonka mukaan optiolainoja käytetään henkilökunnan kannustusjärjestelmänä. Poliitiikan mukaan henkilökunnan omistus Tamro Oyj:n osakkeista ei ylitä kymmentä prosenttia.

Vuosina 1994 ja 1995 otettujen optiolainojen optioita oli vuoden 1998 lopussa voimassa yhteensä 4 896 000 kappaletta ja vuonna 1997 otetun optiolainan optioita vastaavasti 5 000 000 kappaletta.

Vuosien 1994 ja 1995 optiolainoihin liittyvät optiotodistukset oikeuttavat merkitsemään yhden 10 mk:n nimellisarvoisen Tamro Oyj:n osakkeen 23 mk:n (3,87 euron) merkintähintaan 1.12.1998–31.1.2000 välisenä aikana.

Vuoden 1997 optiolainaan liittyvä optiotodistus A oikeuttaa merkitsemään yhden 10 markan nimellisarvoisen Tamro Oyj:n osakkeen merkintähintaan 39 markkaa (6,56 euroa), josta vähennetään liikkeellelaskun jälkeen jaettavan säännönmukaisen osingon määrä, 1.12.2000–31.12.2004 välisenä aikana.

Vuoden 1997 optiolainaan liittyvä optiotodistus B oikeuttaa merkitsemään yhden 10 mk:n nimellisarvoisen Tamro Oyj:n osakkeen merkintähintaan 39 markkaa (6,56 euroa), josta vähennetään liikkeellelaskun jälkeen jaettavan säännönmukaisen osingon määrä, 1.12.2001–31.12.2004 välisenä aikana.

Vuonna 1994 otetun optiolainan optioilla oli vuoden 1998 loppuun mennessä merkitty yhteensä 100 000 kappaletta Tamro Oyj:n osakkeita.

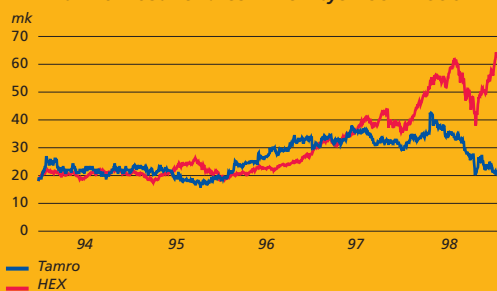
Tamro Oyj:n osakepääoma voi voimassa olevien optioiden ansiosta nousta enintään 9 896 000 osakkeella eli 98 960 000 markalla.

Omien osakkeiden hankkiminen

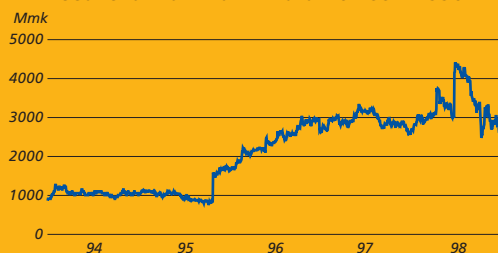
Ylimääräinen yhtiökokous 17.6.1998 valtuutti hallituksen päättämään Tamro Oyj:n omien osakkeiden hankinnasta seuraavasti:

1. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä ei valtuutuksen voimassaoloaikana ylitä yhteensä viittä (5) prosenttia osakkeiden määrästä.
2. Osakkeet hankitaan HEX Helsingin pörsin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä kulloinkin vallitsevaan markkinahintaan.
3. Osakkeet voidaan tarvittaessa hankkia osaksi yrityksen palkkaus- tai kannustusjärjestelmää,

Tamron osakekurssin kehitys 1994–1998

Osakekannan markkina-arvo 1994–1998

yrityskauppojen tai muiden yritysjärjestelyiden yhteydessä käytettäväksi, jos se on hallituksen käsityksen mukaan yhtiön osakekohtaisten tunnuslukujen valossa osakkeenomistajien intressissä, jos hallitus harkitsee sen olevan edullinen tapa käyttää likviidejä varoja tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen.

4. Osakkeiden hankintahinta alentaa yhtiön voitonjakokelpoista vapaata omaa pääomaa.

5. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päivämäärästä lukien.

6. Hallituksen valtuutuksen nojalla tekemä päätös julkistetaan erikseen. Osakkaan, joka haluaa myydä osakkeensa tai osan niistä yhtiölle, on annettava tätä koskeva myyntimääräys valtuutetulle arvopaperivalittajalle sen jälkeen, kun yhtiön hallitus on erikseen päättänyt hankkia yhtiön omia osakkeita.

Vuoden 1998 loppuun mennessä yhtiö oli hallituksen valtuuttamana hankkinut yhteensä 2 404 000 kappaletta omia osakkeita 75,8 miljoonan markan kauppahinnalla. Yhtiön omien osakkeiden omistus vastaa 1,96 % vuoden lopun osakepääomasta.

Osakkeenomistajat

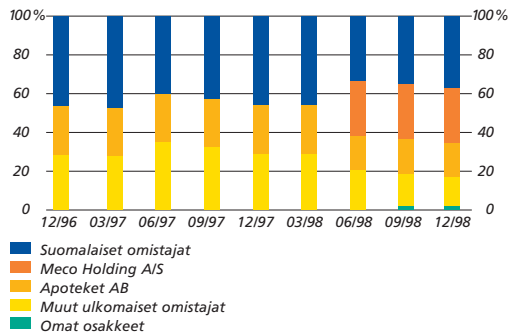
Ulkomaiset (ml. hallintarekisteröidyt) osakkeenomistajat omistivat vuoden 1998 lopussa yhteensä 74 646 909 Tamro Oyj:n osaketta (60,8 % osakekannasta). Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä 528 180 kappaletta Tamro Oyj:n osaketta. Hallintoneuvoston jäsenet omistivat yhteensä 41 870 osaketta. Osakeomistukset vastaavat 0,5 % osakkeista ja äänistä. Konsernin muu johto omisti 13 802 osaketta.

Osinkopolitiikka ja osinko

Hallitus pyrkii tekemään Tamron osakkeesta hyvän pitkän aikavälin pääomasijoituksen. Edellyttäen, että Tamron taloudellinen kehitys jatkuu terveenä, hallituksen tavoitteena on, että yhtiö jakaa osinkoina noin puolet osakekohtaisesta tuloksesta.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Tamron vanhoille osakkeille jaettaisiin osinkoa 1,50 mk/osake (0,25 euroa) ja uusille Meco Holding A/S:lle suunnatuille osakkeille 0,60 mk/osake (0,10 euroa). Osinko perustuu tulostasoon ennen vuoden 1998 lopussa tehtyjä tilinpäätösjärjestelyjä ja se on

Omistajarakenteen kehitys 1996–1998

yhtiön osinkopolitiikan ja Nomeco-kaupan yhteydessä tehdyn sopimuksen mukainen.

Pitkän aikavälin tulostavoitteet

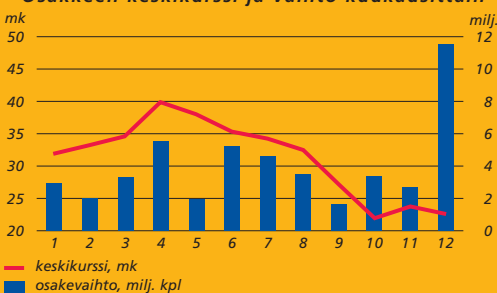
Hallitus asetti joitakin vuosia sitten konsernin toiminnalle pitkän aikavälin tulostavoitteet. Osakekohtaisen tuloksen tulee nousta vuosittain keskimäärin yli 15 prosentilla. Oman pääoman tuottoasteen tavoitteena on ylittää riskittömän pitkäaikaisen markkamääräisen (euromääräisen 1999 alusta lukien) sijoituksen korko viidellä prosenttiyksiköllä.

Osakkeen noteeraus, kurssikehitys ja vaihto

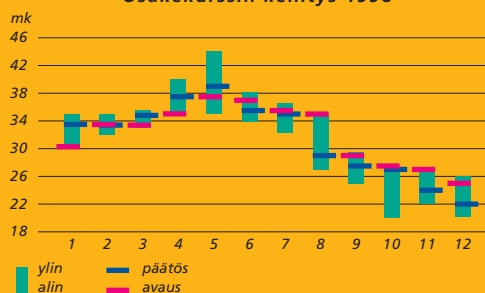
Tamro Oyj:n osakkeet on noteerattu HEX Helsingin pörssissä. Uudet Meco Holding A/S:lle suunnatut osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi 29.6.1998 alkaen. Koska vanhojen osakkeiden oikeus osinkoon vuodelta 1998 on 0,90 markkaa korkeampi kuin uusien osakkeiden, noteerataan uudet osakkeet erikseen siihen asti, kun osinko vuodelta 1998 on maksettu. Osakkeiden noteeraus ja kaupankäynti oli Suomen markoissa vuoden 1998 loppuun saakka ja muuttui euromääräiseksi vuoden 1999 alusta lähtien. Kannustusjärjestelmään kuuluvat vuosien 1994 ja 1995 optiolainojen optiotodistukset on niin ikään noteerattu HEX Helsingin pörssissä 14.1.1999 alkaen.

Osakekurssi vuoden lopussa oli 22,00 markkaa (3,70 euroa), mikä oli 26,4 % alempi kuin vuoden 1997 lopussa. Ylin kaupantekokurssi oli 44,00 mk ja alin kaupantekokurssi oli 20,00 markkaa. Tamro

Osakkeen keskipörssi ja vaihto kuukausittain

Osakekurssin kehitys 1998

Tietoja Tamron osakkeista

Oyj:n osakkeita vaihdettiin HEX Helsingin pörssissä vuoden 1998 aikana 48,3 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa 45,7 % osakkeiden keskimääräisestä määrästä. Osakevaihdon arvo oli 1 466,2 milj. markkaa (247 milj. euroa). Vaihto kohdistui kokonaan vanhoihin osakkeisiin ja oli suhteutettuna niiden keskimääräiseen määrään 54,7 %. Tamron uusilla osakkeilla ei käyty kauppaa vuonna 1998.

Osakekannan markkina-arvo vuoden 1998 lopussa oli 2 671 miljoonaa markkaa (449 miljoonaa euroa) sen oltua 2 624 miljoonaa markkaa vuoden 1997 lopussa. Osakkeen pörssikehitykseen liittyvät tiedot ja osakekohtaiset tunnusluvut viideltä vuodelta on esitetty euroina sivulla 42 ja markkoina sivulla 43.

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.1998

Osakkeiden määrä	Omistaja	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1-500	5 685	1 222 496	1,00
501-1 000	1 644	1 322 529	1,08
1 001-5 000	1 699	3 925 082	3,20
5 001-20 000	316	3 033 950	2,47
20 001-50 000	60	2 021 892	1,65
50 001-500 000	58	7 141 180	5,82
500 001-	23	103 929 723	84,69
Odotusluettelolla		9 750	0,01
Arvo-osuiksiksi muuttamatta		112 828	0,09
Yhteensä	9 485	122 719 430	100,00

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1998

	Osake- ja äänimäärä, 1 000 kpl	Omistusosuus, %
1. Meco Holding AIS	34 456	28,1
2. Apoteket AB	22 114	18,0
3. Orion	6 849	5,6
4. Sampo-konserni	6 572	5,4
5. Tapiola-yhtiöt	5 080	4,1
6. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	2 489	2,0
7. Kuntien eläkevakuutus	2 173	1,8
8. Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	1 027	0,8
9. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 011	0,8
10. Työeläkekassa	910	0,7
11. OKO ja OKO:n Eläkesäätiö	811	0,7
12. Metra Oyj	605	0,5
13. Sijoitusrahasto Merita Optima	520	0,4
14. Toivanen Erik Jalmari	378	0,3
15. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	350	0,3
16. Sijoitusrahasto Merita Fennia	343	0,3
17. ABB:n eläkesäätiö	336	0,3
18. PT:n eläkesäätiö	298	0,2
19. Merita Henkivakuutus Oy	274	0,2
20. Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj	200	0,2
Muut*	35 925	29,3
Yhteensä	122 719	100,0

* Josta hallintarekisterissä 14,7 % kaikista osakkeista. Tamro Oyj:n omistusosuus 1,96 % (2 404 000) kaikista osakkeista.

Osakepääoman korotukset 1990-1998

Korotustapa ja -aika	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoman korotus, mk	Uusi osakepääoma, mk
Suunnattu anti Apoteket AB:lle 25.8.-15.10.1995	40 114 333	401 143 330	881 633 700
Suunnattu anti Meco Holding AIS:lle 18.6.-26.6.1998	34 456 060	344 560 600	1 226 194 300
Optiomerkintä / optiolaina 1994 21.12.1998	100 000	1 000 000	1 227 194 300

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan omistamat Tamron osakkeet 31.12.1998

	Henkilökohtainen omistus	Omistus ml. alaikäiset holhottavat ja määräysvalta-yhtiöt
	kpl	kpl
Toivanen Erik, hallituksen puheenjohtaja	378 180	378 180
von Frenckell Mikael, hallituksen jäsen	150 000	161 000
Forssell Erik, hallintoneuvoston jäsen	13 500	13 500
Kylmänen Seppo, hallintoneuvoston jäsen	2 370	2 370
Leskinen Jouko, hallintoneuvoston jäsen	2 000	6 500
Åkerlund Tage, hallintoneuvoston jäsen	24 000	24 000
Yhteensä	570 050	585 550

Optioiden jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.1998

Option omistajaryhmä	Optiomäärä ¹⁾	Uusien osakkeiden määrä, mikäli optiot toteutetaan, kpl	Osakepääoman korotus, mikäli optiot toteutetaan, mk
Hallintoneuvosto ²⁾ , hallitus ja toimitusjohtaja, yhteensä	1 120 000	1 120 000	11 200 000
Elovaara, Matti	440 000	440 000	4 400 000
von Frenckell, Mikael	160 000	160 000	1 600 000
Leskinen, Jouko K.	200 000	200 000	2 000 000
Mäkinen, Juhani (hall. siht.)	60 000	60 000	600 000
Niemi, Matti	40 000	40 000	400 000
Stenvall, Kurt	100 000	100 000	1 000 000
Toivanen, Erik	60 000	60 000	600 000
Toivola, Juha	60 000	60 000	600 000
Muu johto	840 000	840 000	8 400 000
Muut	7 936 000	7 936 000	79 360 000
Yhteensä	9 896 000	9 896 000	98 960 000

¹⁾ omistus ml. alaikäiset holhottavat ja määräysvalta-yhtiöt

²⁾ perustuu aikaisempaan jäsenyyteen hallituksessa

Rahoitus ja rahoituksen riskienhallinta

RAHOITUS

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty emoyhtiöön. Emoyhtiö toimii sisäisen pankin periaatteella rahoittamalla konserniyhtiöiden pääomatarpeita. Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus on pääsääntöisesti keskitetty emoyhtiöön sekä tietyltä osin Nomeco A/S:ään ja Tamro Distribution AB:hen.

Likviditeettihallinto on pääosin keskitetty emoyhtiön ylläpitämiin konsernitileihin tärkeimpien toimintavalmuuksien osalta. Tällä toimintamallilla varmistetaan ulkoisen rahoituksen volyymin ja myös minimoidaan konsernin maksuliikenteen vaatiman likviditeetin kokonaistarve.

Myyntisaamisten ja ostovelkojen kassavirtojen eriaikaisuuden vuoksi konsernin käyttöpääoman tarve vaihtelee huomattavasti kunkin kuukauden sisällä. Konsernin velkaantumisaste (net gearing) oli vuoden 1998 aikana keskimäärin 15 % ja korollisten nettovelkojen keskimääräinen määrä oli 311 miljoonaa markkaa. Konserni pyrkii säilyttämään maksuvalmiuden hyvänä kaikissa olosuhteissa hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Tilikauden lopussa konsernilla oli kassavarojen lisäksi käyttämättömiä luottolimiittejä noin 720 miljoonan markan arvosta.

Sijoitustoiminnassa keskitytään raha- ja joukkovelkakirjamarkkinasijoituksiin. Konserni ei aktiivisesti tee sijoituksia pörssi- tai muihin osakkeisiin. Sijoituksiin liittyvän luottoriskin rajoittamiseksi korkosijoituksia tehdään rahoituspolitiikan mukaisesti ainoastaan suurimpien Pohjoismaissa toimivien pankkien liikkeelle laskemiin sijoitustodistuksiin, korkean luottokelpoisuuden omaavien yritysten liikkeellelaskemiin yritystodistuksiin sekä pohjoismaisten valtioiden ja valtioiden laitosten liikkeellelaskemiin lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallintapolitiikan mukaisesti konsernin rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteena on suojata kaikki merkittävät valuuttakurssi- ja korkoriskit. Suojauksessa käytetään sekä sisäisiä että ulkoisia keinoja.

Valuutat

Pääosa konsernin ulkomaisista ostoista tapahtuu tulosyksiköiden kotivaluutoissa, joilta osin transaktioriskit ovat vähäisiä. Muissa kuin konserniyksiköiden kotivaluutoissa tapahtuvat ostot suojataan osin valuuttatermiineillä, -lainoilla sekä valuuttaklausuleilla, poikkeuksena Venäjän rupla, jota ei voida suojata ulkoisilla suojausinstrumenteilla. Konsernin sisäiset rahoitukseen liittyvät transaktioriskit suojataan joko valuuttatermiineillä tai valuuttaoptioilla.

Muunnosriskien hallinta

Rahoituspolitiikan mukaisesti ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä omia pääomia voidaan suojata valuuttalainoilla, -termiineillä, -optioilla sekä valuutan- ja koronvaihtosopimuksilla. Konserni suojaa SEK-positiota valuuttaoptioilla.

Korkoriskien hallinta

Korkoriskienhallinnan periaatteena on tasapainottaa taseen korollisten saatavien ja velkojen korkosidonnaisuusaikaa valuutoittain siten, että avoin korkoriskiasema minimoituu. Taserakenteen vuoksi konserni on rakenteellisesti nettosijoittaja euroissa ja nettolainanottaja Tanskan, Ruotsin ja Norjan kruunuissa. Korkoriskien hallinnassa hyödynnetään korkotermeineitä, koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Yleisimmin käytetty instrumentti on korkotermiini.

Riskienhallintaan liittyvät johdannaisinstrumentit on taulukoitu liitetiedoissa sivuilla 35 ja 39.

EMU

Konsernin toimintamaista ainoana Suomi liittyi Euroopan talous- ja rahaliittoon EMUun 1.1.1999 alkaen. Muiden EU:hun kuuluvien toimintamaiden osalta Ruotsin ja Tanskan mukaantulo rahaliittoon ratkeaa myöhemmin. Konsernin emoyhtiön Tamro Oyj:n rahoitusyksikkö alkoi 1.1.1999 käyttää euroa raha-, valuutta- ja pääomamarkkinatransaktioissa. Tamro Oyj:n kotimaan laskutus jatkuu toistaiseksi Suomen markkamääräisenä. Suomen yksiköiden ostotoiminnassa siirryttiin euron käyttöön 1.1.1999 alkaen.

Hallituksen toimintakertomus 1998

Tamron hallitus:

Vas. Juha Toivola, Dag Johannesson, Erik Søndergaard, Erkki J. Toivanen (hallituksen puheenjohtaja), Jørgen Tandrup, Matti Niemi, Juhani Mäkinen (hallituksen sihteeri) ja Mikael von Frenckell. Kuvasta puuttuvat Paul Bundgaard ja Arne Björnberg.

Tamro osti Tanskan suurimman lääketukku-kaupan Nomecon keväällä 1998. Samalla yhtiö vahvisti asemaansa Pohjois-Euroopan johtavana terveydenhuollon jakelu- ja markkinointiyhtiönä. Kilpailutilanteen kiristyessä ja markkinoiden vapautuessa Tamro kehittää palvelukonseptiaan vahvistukseen kilpailukykyään koko terveydenhuollon jakeluketjussa, joka ulottuu lääketehaalta lopulliseen kuluttajaan asti.

Nomeco täydentää pohjoismaisen palvelukonseptin

Tamro ja tanskalainen Nomeco yhdistyivät kesäkuussa 1998 osakkeenomistajien vahvistettua keväällä solmitun yritysjärjestelyn. Yhdistymisessä käytettiin pooling-menetelmää, joten Nomecon luvut sisältyvät konserniin vuoden 1998 alusta. Nomeco on lähes 70 prosentin markkinaosuudellaan Tanskan suurin lääketukkukauppa. Lääkejakelun lisäksi sen terveydenhuoltoalalla toimivat tytäryhtiöt vahvistavat Tamron asemaa Pohjoismaissa myös terveydenhuollon tuotteiden markkinoijana. Kaupan myötä Meco Holding A/S:stä tuli Tamron suurin omistaja 28,1 prosentin osuudella.

Kesällä aloitettiin Tamron ja Nomecon toimintojen yhteenliittäminen myös käytännössä, mikä on johtanut Tamro Nordic Concept -palvelun hioutumiseen kilpailukykyisemmäksi tuotteeksi. Nomecon myötä konserni on saanut lisäosaamista lääkejakelumarkkinoista monikanavaympäristössä sekä vahvan prewholesaling-toiminnan. Nomecon kokemuksen ansiosta myös Tamro Nordic Concept -toimintojen vastuualueet on järjestetty uudestaan entistä asiakaslähtoisemmäksi tavaksi toimia.

Tietojärjestelmä rakennusvaiheesta käynnistysvaiheeseen

Tamron uudella tietojärjestelmäkokonaisuudella on merkittävä osa Tamron tärkeimmässä palvelutuotteessa. Projekti jäi jonkin verran alkuperäisestä aikataulustaan vuonna 1998 ja etenee käynnistysvaiheeseen vaiheittain vuoden 1999 aikana. Uudistus tarjoaa Tamron liikekumppaneille kehittyneen informaatiopalvelun sekä lisää yhtiön sisäisen toiminnan tehokkuutta. Kilpailukykyyn parantumisen ohella uusi järjestelmä tarjoaa laadukkaan toiminnan siirtäessä 2000-luvulle.

MHC:n toimintaa uudelleenjärjesteltiin

Kolmin ja ruotsalaisen SCA:n sairaalatarviketuotannosta helmikuussa 1998 muodostettu Mölnlycke Health Care AB on Euroopan johtava kertakäyttöisten leikkaustekstiilien valmistaja ja markkinoija. Tamron omistus yhtiöstä on 30 prosenttia. Kertomusvuosi oli yhtiölle toimintojen laajamittaista uudelleenjärjestelyä. Sillä taataan kilpailukykyyn ja kannattavuuden merkittävä parantuminen tulevina vuosina.

Pauli Kulvik seuraa Matti Elovaaraa

Hallitus valitsi 12.5.1998 Tamron uudeksi konsernijohtajaksi diplomi-insinööri, MBA Pauli Kulvikin 1.1.2000 lähtien, jolloin kauppaneuvos Matti Elovaara jää eläkkeelle. Pauli Kulvik aloitti työnsä konsernin varatoimitusjohtajana syyskuun 1998 alusta. Pauli Kulvikin vastuulle siirtyivät Tamron tulosityksiköt 1.10.1998 lukien.

Kehitys 1998

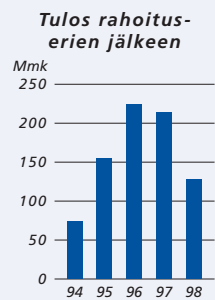
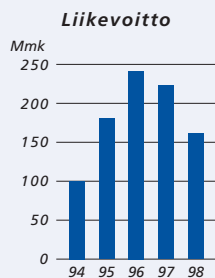
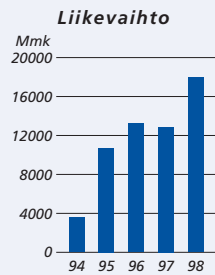
Konsernin tulosta rasittivat kiristynyt kilpailu ja sen myötä laskevat marginaalit sekä useat kertaluontoiset erät: tietojärjestelmien uudistaminen, 138 milj. mk, johon sisältyy 50 miljoonan markan varaus; Venäjän ruplan devalvaatio elokuussa, 15 milj. mk; Mölnlycke Health Care AB:n uudelleenjärjestely, 32 milj. mk; sekä vuoden 1996 yritysoston yhteydessä syntyneiden goodwill-erien alaskirjaus, 54 milj. mk. Viimeksi mainittu johtui siitä, että ostettujen pohjoismaisten yhtiöiden tuottotaso ei vastannut odotuksia. Tulosta paransi Kolmin liike-toimintojen myyntivoitto, 116 milj. mk.

Konsernin johdon tehtävänä on vuoden 1999 aikana tarkistaa konsernin kilpailustrategia ja käynnistää toimenpiteet, joiden avulla konsernin tulos saadaan kehittymään yhtiön omistajien edellyttämällä tavalla.

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen oli 127,5 milj. mk (21,4 milj. euroa).

Liikevaihto kasvoi

Konsernin liikevaihto katsauskaudella oli 17 955 milj. mk. (3 020 milj. euroa), joka oli 39 % suurempi kuin edellisvuonna. Vahva kasvu johtui Tanskan johtavan lääketukkukaupan Nomeco A/S:n ostosta. Ilman yrityskauppojen vaikutusta myynnin

kasvu oli 6 %. Konsernin liikevaihdon kehitykseen vaikutti positiivisesti Ruotsin lääkemarkkinoiden normalisoituminen lääkekorvausjärjestelmän muutoksen jälkeen.

Tamro Distributionin liikevaihto Ruotsissa kasvoi 6 % ja oli 7 998 milj. mk (1 345 milj. euroa). Lääkemyyntin markkinaosuus oli 54 (58) %. Markkinaosuuden laskun aiheuttivat lääkkeiden rinnakkaistuonnin kasvu ja sen vaikutus Tamron suurimpien liikekumppaneiden myyntiin sekä jakelusopimuksen menetys.

Nomecon liikevaihto Tanskassa kasvoi 11 % ja oli 4 573 milj. markkaa (769 milj. euroa). Markkinaosuus oli 69 (70) %. Lääkemarkkinoiden kasvu Tanskassa ylitti Tanskan terveysministeriön ja Tanskan lääketeollisuusliiton kaksivuotisen kasvua rajoittavan sopimuksen, mikä saattaa hidastaa vuoden 1999 markkinoiden kehitystä.

Tamro Distributionin liikevaihto Suomessa oli 3 775 milj. mk (635 milj. euroa), jossa oli kasvua 3 %. Markkinaosuus lääkemyynnistä oli 62 (64) %. Markkinaosuuden lasku johtui vuoden 1997 lopulla menetetyistä jakelusopimuksista. Tosin lasku oli arvioitua pienempi, koska Tamron jakelussa olevien lääketehaiden myynnin kasvu oli hyvä.

Tamro Distributionin liikevaihto Norjassa kasvoi 29 % 503 milj. markkaan (85 milj. euroon). Markkinaosuus lääkemyynnistä oli 9 (8) %.

Tamro Distribution Baltian ja Venäjän kokonaisliikevaihto oli 401 milj. mk (67 milj. euroa), jossa oli kasvua 25 %. Arvioidut markkinaosuudet olivat Virossa 32 %, Latviassa 18 %, Liettuassa 10 % ja Luoteis-Venäjällä 12 %.

Tamro MedLabin liikevaihto katsauskaudella kasvoi 10 % ja oli 512 milj. mk (86 milj. euroa). Toimialan rakennemuutokset vaikuttivat negatiivisesti markkinoiden kehittymiseen. Yksikön kasvu oli kuitenkin markkinoiden kasvua voimakkaampi.

Liikevaihto maittain

	1998	Muutos
	Mmk	%
Ruotsi	8 044	+ 5
Tanska	4 491	-
Suomi	4 373	+ 2
Norja	571	+26
Venäjä	104	-11
Viro	112	+41
Latvia	116	+46
Liettua	69	+41
Muut	75	-44
Konserni	17 955	+39

Liikevaihto tulosityksittäin (Mmk)

	1998	1997	1996
Tamro Distribution Ruotsi	7 998	7 563	8 686
Nomeco, Tanska	4 573	-	-
Tamro Distribution Suomi	3 775	3 652	3 354
Tamro Distribution Norja	503	389	161
Tamro Distribution Baltia ja Venäjä	401	321	190
Tamro MedLab	512	466	354
Printel	223	188	182
Muut ja sisäinen	-29	314	293
Liikevaihto yhteensä	17 955	12 893	13 220

Printelin liikevaihto kasvoi 18 % 223 milj. markkaan (37 milj. euroon).

Muiden toimintojen liikevaihto oli 41 milj. mk (7 milj. euroa).

Tulos

Konsernin liikevoitto katsauskaudella laski 27 % ja oli 162 milj. markkaa (27,2 milj. euroa). Tuloskehitystä heikensi useiden kertaluontoisten erien lisäksi Ruotsissa ja Suomessa kiristyneen kilpailun aiheuttama marginaalien lasku. Ruotsissa tulosta heikensi myös rinnakkaistuonnin kasvun jatkuminen. Venäjän ruplan devalvaatio aiheutti Venäjän toiminnassa tuloksen romahtamisen. Baltian yksiköiden kannattavuus säilyi sen sijaan hyvänä.

Lääkejakelelun tulos Tanskassa ja Norjassa parani. Tamro MedLabin tulos oli edellisvuoden tasolla.

Tamron tulososuutta Mölnlycke Health Care AB:ssa rasittivat yhtiön toimintojen uudelleenjärjestelyt. Printelin tulos heikkeni hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Valuutat vaikuttivat merkittävästi konsernin tulokseen. Kurssitappioiden ja suojauskustannusten vaikutus oli yhteensä 28,5 milj. mk.

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen oli 127,5 milj. mk (21,4 milj. euroa). Tulokseen sisältyy osuus osakkuusyhtiöiden Castrum Oyj:n ja Mölnlycke Health Care AB:n tuloksista. Castrum Oyj:n vaikutus konsernin tuloksessa oli 0,3 milj. mk (noin 50 000 euroa) ja Mölnlycke Health Care AB vaikutti negatiivisesti 41 milj. mk (6,9 milj. euroa). Kauden lopussa konsernin omistus Castrum Oyj:stä oli 45,7 % ja Mölnlycke Health Care AB:sta 30 %.

Konsernin tulos ennen veroja oli 136,4 milj. mk (22,9 milj. euroa). Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,0 % ja oman pääoman tuotto 4,0 %. Hallitus on

Liikevoitto tulosityksiköittäin (Mmk)

	1998	1997	1996
Tamro Distribution Ruotsi	70	86	126
Nomeco, Tanska	112	-	-
Tamro Distribution Suomi	63	75	70
Tamro Distribution Norja	-4	-9	-22
Tamro Distribution			
Baltia ja Venäjä	-15	4	-3
Tamro MedLab	16	17	29
Printel	18	19	18
Muut	-99	30	25
Liikevoitto yhteensä	162	223	242

asettanut pitkäaikaisen tavoitteen, jonka mukaan nykyisillä korkokannoilla oman pääoman tuoton tulisi olla noin 9 %. Osakekohtainen tulos laski 58 % ja oli 0,69 mk.

Valuutat

Konsernin liikevaihdosta pääosan muodostivat Ruotsin kruunu (45 %), Tanskan kruunu (25 %) ja Suomen markka (24 %). Tuloslaskelman valuuttariskejä on rajoitettu toimimalla kussakin Pohjoismaassa pääasiassa paikallisilla valuutoilla sekä myynnissä että ostoissa. Baltian maissa sekä Venäjällä myynti tapahtuu enimmäkseen paikallisessa valuutassa ja ostot länsi- ja paikallisissa valuutoissa. Valuuttariskejä turvataan valuuttaklausuuleilla, termiineillä sekä valuuttaoptioilla, poikkeuksena Venäjän rupla, jota ei voi suojata ulkoisilla suojausinstrumenteilla.

Oman pääoman määrästä oli 31.12.1998 Ruotsin kruunumääräisinä nettovaroina 30 %, Tanskan kruunumääräisinä nettovaroina 24 % ja Suomen markkamääräisinä nettovaroina 44 %. Pääasiassa Ruotsin kruunun kurssin laskun sekä Venäjän ruplan devalvaation vaikutuksesta konsernin oma pääoma aleni 65 milj. mk. Konserni suojaa ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien muuntoriskejä valuuttatermiineillä, -optioilla ja -lainoilla.

Suomi liittyi ainoana konsernin toimintamaisista Euroopan talous- ja rahaliittoon EMUun 1.1.1999 alkaen. Muiden EU:hun kuuluvien toimintamaidemme osalta Ruotsin ja Tanskan mukaan tulo rahaliittoon ratkeaa myöhemmin. Konsernin emoyhtiön Tamro Oyj:n rahoitusyksikkö alkoi 1.1.1999 käyttää euroa raha-, valuutta- ja pääomamarkkinatransaktioissa. Tamro Oyj:n kotimaan laskutus jatkuu markkamääräisenä toistaiseksi. Ostotoiminnassa siirryttiin euron käyttöön 1.1.1999 alkaen.

Sijoitetun pääoman tuotto tulosityksiköittäin (%)

	1998	1997	1996
Tamro Distribution Ruotsi	12	17	25
Nomeco, Tanska	13	-	-
Tamro Distribution Suomi	18	19	15
Tamro Distribution Norja	neg.	neg.	neg.
Tamro Distribution			
Baltia ja Venäjä	neg.	14	neg.
Tamro MedLab	7	6	16
Printel	29	32	34
Konserni	7,0	12,7	13,4

Rahoitus

Vapaa kassavirta oli investointien jälkeen 253 milj. mk (43 milj. euroa), ja likvidit varat kauden lopussa olivat 401 milj. mk (67 milj. euroa).

Konsernin velkaantumisaste oli katsauskaudella keskimäärin 15 %. Kauden lopussa vastaava tunnusluku oli 6 %. Korolliset nettovelat kauden päättyessä olivat 123 milj. mk (21 milj. euroa) ja katsauskaudella keskimäärin 311 milj. mk (52 milj. euroa). Rahoitusasemassa tapahtuneeseen muutokseen vaikuttivat eniten Nomeco A/S:n konsolidointi konsernitaseeseen sekä Kolmin liiketoiminnan myynti.

Katsauskauden lopussa Nomeco A/S lunasti markkinoilta 89 miljoonan Tanskan kruunun määräiset joukkovelkakirjalainat. Lunastus rahoitettiin emoyhtiön antamalla konsernilainalla. Toimenpiteellä tehostetaan konsernin sisäisen rahoituksen tehokkuutta tulevana tilikautena.

Konsernin nettorahoituskulut olivat katsauskaudella 34,5 milj. mk (5,8 milj. euroa) ja korkokate oli 5. Omavaraisuusaste katsauskauden lopussa oli 38,3 %.

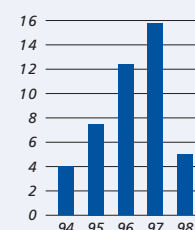
Investoinnit

Katsauskauden merkittävin investointi oli Kolmin myynnin yhteydessä hankittu 30 prosentin osuus Mölnlycke Health Care AB:sta. Investointi oli 143 milj. mk (24 milj. euroa). Kokonaisinvestoinnit olivat 205 milj. markkaa (34,5 milj. euroa).

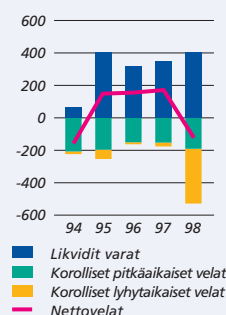
Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 2 538. Keskimäärin se oli kaudella 2 578. Henkilöstömäärään vaikutti vähentävästi Kolmin liiketoiminnan myynti (-359 henkeä) sekä lisäävästi Nomecon osto (+658 henkeä). Konsernin henkilöstöstä oli

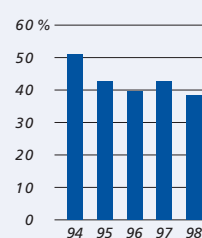
Korkokate

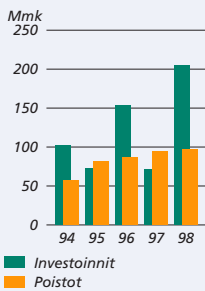
Rahoitusasema vuoden lopussa

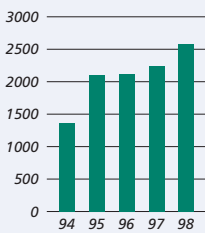
Omavaraisuusaste

Investoinnit ja poistot

Henkilöstö keskimäärin

Bruttoinvestoinnit tulosyksiköittäin (Mmk)

	1998	1997	1996
Tamro Distribution Ruotsi	13	6	12
Nomeco, Tanska	19	-	-
Tamro Distribution Suomi	2	6	6
Tamro Distribution Norja	8	1	1
Tamro Distribution Baltia ja Venäjä	10	12	10
Tamro MedLab	4	2	83
Printel	5	6	6
Muut	145	38	35
Bruttoinvestoinnit yhteensä	205	71	153

Suomessa 31 %, Ruotsissa 27 %, Tanskassa 26 %, Baltian maissa ja Venäjällä 14 % sekä Norjassa 2 %.

Konsernin maksamat palkat olivat kertomusvuonna 403 milj. mk. Emoyhtiö Tamro Oyj maksoi palkkoja 102,1 milj. mk. Tamro Oyj:n hallitukselle ja hallintoneuvostolle maksetut palkkiot olivat yhteensä 1,3 milj. mk. Konsernihoitajalle ja muille konsernin johtoryhmän jäsenille maksettiin palkkaa yhteensä 9 milj. mk ja palkkioita yhteensä 0,4 milj. mk.

Tamro on yhteistyössä Tukholman kauppakorkeakoulun kanssa aloittanut koko konsernia koskevan johtajien ja asiantuntijoiden kehittämissuhteen. Ohjelma sisältää viisi yhden vuoden ajalle jakautuvaa koulutusjaksoa, joiden aiheina ovat mm. strategia, kulttuuri, viestintä, tietohallinto, markkinat, organisaatio ja johtaminen. Tarkoituksena on välittää tietoa Tamron strategisesti tärkeistä alueista sekä myös kehittää yhteistyötä konsernin eri kieli- ja kulttuuriryhmien välillä Tamron henkilöstön yhteenkuuluvuuden ja yhden yrityksen tunteen vahvistamiseksi.

Suurin koko konsernin henkilöstöä koskeva projekti vuoden 1998 aikana oli Tamro-konsernin perusarvojen vahvistaminen. Syksyllä käytiin kaikilla osastoilla ja työpisteissä läpi konsernijohdon ehdotukset. Keskusteluissa tuli esiin monia mielenkiintoisia näkemyksiä ja ehdotuksia, jotka sitten tulivat johtoryhmän joulukuussa vahvistamien perusarvojen pohjaksi ja perustaksi. Vuoden 1999 aikana perusarvoja sovelletaan käytäntöön esimesseminaarien ja työpaikkatapahtumien avulla.

Vuoden aikana on aloitettu myös koko konsernia koskeva toimivaatavuuden arviointijärjestelmä kansainvälisen HAY-mallin mukaan. Konsernin johtoryhmä sekä tulosyksiköiden johtoryhmät on arvioitu vuoden aikana, ja järjestelmää aiotaan toteuttaa asteittain konsernin eri tasoilla.

Henkilöstö tulosyksiköittäin 31.12.

	1998	1997	1996
Tamro Distribution Ruotsi	605	579	617
Nomeco, Tanska	656	-	-
Tamro Distribution Suomi	456	444	447
Tamro Distribution Norja	33	27	24
Tamro Distribution Baltia ja Venäjä	324	303	264
Tamro MedLab	256	233	221
Printel	159	161	171
Muut	49	505	478
Henkilöstö yhteensä	2 538	2 252	2 222

Tamron vuosien 1994 ja 1995 henkilöstölle suunnattujen optiolainojen optioiden merkintä osakkeiksi alkoi 1.12.1998 ja päättyi 31.1.2000. Optiotodistukset on otettu HEX Helsingin pörssin päälisalle tammikuussa 1999.

Osakkeen kehitys ja omistusrakenne

Tamron osakkeet on noteerattu HEX Helsingin pörssissä. Uudet Meco Holding A/S:lle suunnatut osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi 29.6.1998 alkaen. Koska vanhojen osakkeiden oikeus osinkoon vuodelta 1998 on 0,90 markkaa korkeampi kuin uusien osakkeiden, noteerataan uudet osakkeet erikseen siihen asti, kun osinko vuodelta 1998 on maksettu.

Tamro Oyj:n osakkeita vaihdettiin HEX Helsingin pörssissä vuoden 1998 aikana 48,3 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa 45,7 % osakkeiden keskimääräisestä määrästä. Osakevaihdon arvo oli 1 466 milj. markkaa (247 milj. euroa). Vaihto kohdistui kokonaan vanhoihin osakkeisiin ja oli suhteutettuna niiden keskimääräiseen määrään 54,7 %. Vuoden 1998 viimeinen kaupantekokurssi oli 22,00 mk (3,70 euroa), ylin kurssi 44,00 mk ja alin 20,00 mk. Tamron uusilla osakkeilla ei käyty kauppaa vuonna 1998.

Osakekannan markkina-arvo oli katsauskauden lopussa 2 671 milj. mk, kun se vuoden alussa oli 2 624 milj. mk. Osakepääomaa korotettiin 25.6. Nomeco A/S oston suorituksena Meco Holding A/S:lle suunnatulla 34 456 060 osakkeen annilla, joka vastaa 28,1 % yhtiön osakepääomasta. Osakepääomaa korotettiin merkitsemällä vuoden loppuun mennessä 100 000 osaketta 100 000:lla vuoden 1994 optiolainaan liittyvällä optiotodistuksella.

Yhtiö hankki vuoden 1998 aikana 2 404 000 kappaletta omia osakkeitaan, mikä vastasi 1,96 % osakekannasta.

Kauden lopussa Tamron osakkeenomistuksesta oli noin 60,8 % ulkomaisilla omistajilla ja 39,2 % suomalaisilla omistajilla.

Lisätietoja osakkeista ja omistuksesta on sivuilla 10–12.

Yhtiökokous 1998

Tamron yhtiökokous 23. huhtikuuta 1998 vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 1997 ja päätti jakaa osinkoa 0,90 mk osakkeelta. Osinko oli 54 % osakekohtaisesta tuloksesta. Yhtiökokous myönsi hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden, valitsi hallituksen ja hallintoneuvoston uudet jäsenet sekä tilintarkastajat.

Tamron hallituksen lukumääräksi vahvistettiin kuusi. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen vuorineuvos Erkki J. Toivanen. Myös muut hallituksen jäsenet valittiin uudelleen: VTM Mikael von Frenckell, johtaja Arne Björnberg, johtaja Dag Johannesson (Apoteket AB), toimitusjohtaja Juha Toivola (Teollisuusvakuutus) sekä varatoimitusjohtaja Matti Niemi (Varma-Sampo).

Hallintoneuvoston jäsenten lukumääräksi vahvistettiin 18. Pirjo Ala-Kapee, Jan Ekberg ja Tuomo Lähdesmäki olivat pyytäneet eroa hallintoneuvoston jäsenyydestä. Erovuoroisista jäsenistä valittiin uudeen Barbro Fischerström, Erik Forssell, Bengt Holgersson ja Pär Stenbäck. Uusina jäseninä valittiin varatoimitusjohtaja Rabbe von Weymarn (Leiras Oy) eroa pyytäneen Tuomo Lähdesmäen tilalle toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 1999 varsinaiseen yhtiökokoukseen, sekä puheenjohtaja Lars Isaksson (Landstingsförbundet). Puheenjohtajana jatkaa toimitusjohtaja Barbro Fischerström ja varapuheenjohtajana apteekkari Reijo Purasmaa.

Yhtiön tilintarkastajina jatkavat KHT-yhteisöt SVH PricewaterhouseCoopers Oy ja KPMG Wideri Oy Ab.

Ylimääräinen yhtiökokous 17.6.1998

Ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen yhtiöjärjestyksen muutokseksi. Muutos merkittiin kaupparekisteriin 25.6.1998.

Kokous päätti myös korottaa osakepääomaa 344 560 600 markalla 1 226 194 300 markkaan suuntaamalla 34 456 060 uutta 10 markan nimellisarvoista osaketta osakkeenomistajien oikeudesta poiketen tanskalaiselle Meco Holding A/S:lle 34 markan hintaan osakkeelta. Osakkeiden maksu tapahtui luovuttamalla apporttina johtavan tanskalaisen lääketukkukaupan Nomeco A/S:n koko osakekanta Tamrolle. Uudet osakkeet oikeuttavat osingonjakoon ensimmäisen kerran tältä kertomuskaudelta jaettavan osingon osalta, ja osinko on osakkeelta 0,90 markkaa alempi kuin osinko, johon yhtiön muut osakkeet oikeuttavat. Kaikille osakkaille jaetaan kuitenkin vähintään yhtiön osingonjakopolitiikan mukainen osinko eli noin puolet osakekohtaisesta tuloksesta. Osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 25.6.1998.

Tanskalaisen Meco Holding A/S:n tultua annin seurauksena yhtiön suurimmaksi omistajaksi 28,1 %:n osuudella päätettiin lisätä hallituksen jäsenten lukumäärä kuudesta yhdeksään jäseneseen ja entisten hallituksen jäsenten lisäksi valittiin hallitukseen Jørgen Tandrup, Erik Søndergaard ja Paul Bundgaard. Hallintoneuvoston jäsenten lukumäärää lisättiin myös kolmella, 21 jäseneseen. Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin tanskalaiset Ulrik Lett, Lars Pallesen ja Hans Ulrik Schaffalitzky de Muckadell.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta HEX Helsingin pörssin julkisessa kaupankäynnissä. Hankittujen osakkeiden määrän ei tule ylittää viittä prosenttia osakepääomasta. Valtuutus on voimassa yhden vuoden, eli 17.6.1999 asti. Hallitus päätti toistaiseksi käyttää saamaansa valtuutusta vuoden 1998 loppuun, johon mennessä on hankittu 2 404 000 osaketta hankinta-arvoltaan 75,8 miljoonaa markkaa (12,7 milj. euroa). Osakkeet voidaan tarvittaessa käyttää osaksi yrityksen palkkaus- tai kannustusjärjestelmää, yrityskauppojen tai muiden yritysjärjestelyjen yhteydessä.

Konsernirakenne

Tamro Oyj hankki katsauskaudella omistukseensa tanskalaisen Nomeco A/S:n koko osakekannan. Ruotsissa Tamro AB omistaa ruotsalaiset tytäryhtiöt 4.2.1998 lähtien, ja emoyhtiö Tamro Oyj omistaa Tamro AB:n.

1.1.1999 lähtien yhdistettiin Ruotsissa Tamro Medical AB:n toiminnot Tamro Lab AB:hen ja Norjassa Tamro Medical AS:n toiminnot Tamro Lab AS:ään, minkä jälkeen yhtiöiden nimet muutettiin Tamro MedLab AB:ksi ja Tamro MedLab AS:ksi. Tanskassa Tamro Medical A/S:n nimi muutetaan Tamro MedLab A/S:ksi.

Tamro Oyj myi 18.5.1998 yhdessä Merita Pankki Oyj:n kanssa omistamansa Kerko Sport Oyj:n osakkeet.

Castrum Oyj:n kiinteistöomaisuuden kasvattamisesta ja osakasohjan laajentamisesta tehtiin sopimus 4.2.1999. Järjestelyjen seurauksena suunnataan osakeanti uusille osakkaille, jotka omistavat jatkossa yli 60 % Castrum Oyj:n osakekannasta. Samalla Tamron omistusosuus laskee noin 19–22 prosenttiin.

Konsernin organisaatio 1.3.1999 lähtien

Konsernin organisaatiota täsmennettiin 1.3.1999 seuraavasti:

- konsernijohtaja ja emoyhtiön toimitusjohtaja Matti Elovaara
- konsernin varatoimitusjohtaja Pauli Kulvik
- toimitusjohtaja Jan Bonde, Nomeco A/S, Tanska
- talousjohtaja Kim Ignatius, konsernin talous, rahoitus sekä sijoittajasuhteet
- toimitusjohtaja Asbjørn Leirvik, Tamro Distribution Norja
- tietohallintojohtaja Peter Lørup, konsernin tietohallinto
- henkilöstöjohtaja Inger Malm, konsernin henkilöstöasiat
- toimitusjohtaja Tapio Mansukoski, Tamro Distribution Suomi

- toimitusjohtaja Björn Mattila, Tamro Distribution Baltia ja Venäjä
- suunnittelujohtaja Heikki Ojanperä, pitkän aikavälin projektit
- toimitusjohtaja Bengt Persson, Tamro Distribution Ruotsi
- toimitusjohtaja Keijo Väkiparta, Tamro MedLab Organisaatiomuutoksen yhteydessä päätettiin konsernitoimisto Tukholmasta, Kungens Kurvasta, siirtää Vantaalle, Tamrotaloon.

Lähiajan näkymät

Kilpailutilanne Pohjoismaissa jatkuu kireänä. Lääketeollisuuden ja tukkukaupan rakennemuutokset jatkuvat ja aiheuttavat tänäkin vuonna tehokkuus- ja kustannuspaineita. Kokonaismarkkinat kasvavat edelleen, mutta kasvuvauhti on hitaampaa kuin edellisenä vuotena.

Konsernin tärkeimpiä projekteja ovat uuden tietojärjestelmän käyttöönotto, Tamro Nordic Concept -palvelun kehittäminen edelleen sekä konsernin kannattavuutta parantavien toimenpiteiden käynnistäminen. Tärkeimpiä näistä toimenpiteistä ovat liikekumppaneille suunnattujen lisäarvoja tuovien palvelujen kehittäminen, Tamron roolin uudelleenarviointi terveydenhuollon kentässä, kannattamattomien toimintojen karsiminen sekä sisäisen rakenteen ja tehokkuuden parantaminen.

Konsernin liikevaihdon ennakoidaan kasvavan edellisvuotista hitaammin. Uuden tietojärjestelmän käyttöönotto rasittaa edelleen tulosta tulevan vuoden aikana. Vuoden 1999 tuloksen rahoituserien jälkeen odotetaan paranevan merkittävästi, kun otetaan huomioon vuoden 1998 tulokseen vaikuttaneet kertaluonteiset erät.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

1.1. – 31.12.		1998	1998	1997		
		milj. €	Mmk	%	Mmk	%
1	Liikevaihto	3 019,8	17 955,2	100,0	12 893,0	100,0
1	Liiketoiminnan muut tuotot	12,7	75,3		-	
<i>Kulut</i>						
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>						
	Ostot tilikauden aikana	2 826,7	16 806,6		11 873,2	
	Varaston lisäys (-) tai vähennys (+)	-30,6	-182,1		-153,8	
	<i>Ulkopuoliset palvelut</i>	24,3	144,5		179,1	
2	Henkilöstökulut	81,6	485,0		415,6	
	Vuokrat	7,2	42,6		37,0	
	Muut kulut	70,7	420,4		223,5	
		2 979,8	17 717,0		12 574,6	
	Käyttökate	52,7	313,5	1,7	318,4	2,5
3	Poistot suunnitelman mukaan	-16,4	-97,4		-95,4	
3	Goodwillin kertapoisto	-9,1	-54,4		-	
	Liikevoitto	27,2	161,7	0,9	223,0	1,7
4	Rahoituksen tuotot ja kulut	-5,8	-34,5		-13,5	
8	Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,3		3,9	
	Tulos rahoituserien jälkeen	21,4	127,5	0,7	213,4	1,7
5	Satunnaiset tuotot ja kulut	1,5	8,9		3,3	
	Tulos ennen veroja	22,9	136,4	0,8	216,7	1,7
6	Välittömät verot	-7,3	-43,2		-66,3	
	Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	0,0	0,0		-0,8	
	Tilikauden nettotulos	15,7	93,2	0,5	149,6	1,2
	<i>Tulos per osake, €/mk</i>	0,12	0,69		1,66	

KONSERNIN TASE

31.12.	1998	1998	%	1997	%
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	milj. €	Mmk		Mmk	
7 Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	4,4	26,2		22,9	
Liikearvo	0,1	0,7		3,9	
Konserniaktiiva	24,1	143,3		228,4	
Muut pitkävaikutteiset menot	0,5	2,9		6,8	
	29,1	173,2		262,0	
7 Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	16,0	95,2		72,0	
Rakennukset ja rakennelmat	103,4	614,6		533,6	
Koneet ja kalusto	20,2	120,3		150,0	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,4	2,3		2,2	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,6	3,5		2,6	
	140,6	835,9		760,4	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Tytäryhtiöosakkeet	0,3	1,7		1,4	
8 Osakkuusyhtiöosakkeet	17,5	104,1		54,4	
Muut osakkeet ja osuudet	3,4	20,1		19,2	
27 Omat osakkeet	8,9	52,9		-	
8,9 Lainasaamiset	11,1	65,8		65,6	
	41,2	244,7		140,6	
Käyttöomaisuus yhteensä	210,9	1 253,8	22,7	1 163,0	28,6
Vaihto- ja rahoitusomaisuus					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	0,9	5,5		18,7	
Keskeneräiset tuotteet	0,5	2,9		4,3	
Tavarat	257,6	1 531,5		1 126,6	
	259,0	1 539,9		1 149,6	
9 Saamiset					
Myyntisaamiset	369,7	2 198,0		1 349,5	
Lainasaamiset	1,1	6,7		1,8	
Siirtosaamiset	20,6	122,2		54,2	
Muut saamiset	0,5	3,1		178,8	
	391,9	2 330,0		1 584,3	
Rahoitusomaisuusarvopaperit	38,3	227,9		37,2	
Rahat ja pankkisaamiset	29,1	172,9		132,7	
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä	718,3	4 270,7	77,3	2 903,8	71,4
Vastaavaa yhteensä	929,2	5 524,5	100,0	4 066,8	100,0

KONSERNIN TASE

31.12.		1998	1998	%	1997	%
11	Oma pääoma	<i>milj. €</i>	<i>Mmk</i>		<i>Mmk</i>	
	Sidottu oma pääoma					
10	Osakepääoma	206,4	1 227,2		881,6	
	Muu sidottu oma pääoma	1,5	8,9		7,6	
		207,9	1 236,1		889,2	
	Vapaa oma pääoma					
	Kertyneet voittovarot	121,2	720,6		700,5	
	Omien osakkeiden rahasto	8,9	52,9		-	
	Tilikauden voitto	15,7	93,2		149,6	
		145,8	866,7		850,1	
	Oma pääoma yhteensä	353,7	2 102,8	38,1	1 739,3	42,8
	Vähemmistöosuus	0,0	0,0	0,0	2,7	0,1
13	Pakolliset varaukset	0,9	5,1	0,1	1,7	0,0
	Vieras pääoma					
14	Pitkäaikainen vieras pääoma					
15	Optiolaina	0,7	4,4		9,2	
	Lainat rahoituslaitoksilta	22,2	132,1		85,4	
	Eläkelainat	9,0	53,3		57,3	
12	Laskennallinen verovelka	8,7	51,9		66,5	
	Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,1		1,9	
		40,7	241,8		220,3	
	Lyhytaikainen vieras pääoma					
15	Optiolaina	0,8	5,0		-	
	Lainat rahoituslaitoksilta	33,7	200,3		23,7	
	Eläkelainat	0,0	0,0		0,1	
	Saadut ennakot	1,1	6,4		4,4	
	Ostovelat	415,5	2 470,2		1 798,8	
	Siirtovelat	44,2	262,6		194,2	
	Muut lyhytaikaiset velat	38,7	230,3		81,6	
		534,0	3 174,8		2 102,8	
	Vieras pääoma yhteensä	574,6	3 416,6	61,8	2 323,1	57,1
	Vastattavaa yhteensä	929,2	5 524,5	100,0	4 066,8	100,0

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. – 31.12.	1998	1998	1997
	milj. €	Mmk	Mmk
<i>Liikevoitto</i>	27,2	162	223
<i>Poistot, arvonalennukset ja muut korjaukset</i>	40,9	243	95
<i>Rahoituksen tuotot ja kulut</i>	-5,9	-35	-12
<i>Muut tuotot ja kulut</i>	1,5	9	11
<i>Verot</i>	-18,2	-108	-49
	45,6	271	268
Käyttöpääoman muutos			
<i>Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)</i>	-7,6	-45	-159
<i>Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)</i>	-10,6	-63	260
<i>Korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	28,6	170	-216
Kassavirta ennen investointeja	56,0	333	153
Investoinnit			
<i>Käyttöomaisuusinvestoinnit</i>	-34,5	-205	-71
<i>Käyttöomaisuuden myynti ja muut muutokset</i>	21,0	125	13
Vapaa kassavirta	42,6	253	95
Rahoitus			
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	-17,7	-105	-2
<i>Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	14,8	88	5
<i>Osingot</i>	-13,3	-79	-79
<i>Omien osakkeiden osto</i>	-12,8	-76	-
<i>Muuntoerot ja muut muutokset</i>	-4,9	-29	4
Likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	8,7	52	23

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1.1. – 31.12. (Mmk)		1998	%	1997	%
18	Liikevaihto	4 115,6	100,0	3 985,3	100,0
	Liiketoiminnan muut tuotot	176,6		22,3	
	<i>Kulut</i>				
	<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>				
	<i>Ostot tilikauden aikana</i>	3 795,3		3 670,4	
	<i>Varaston lisäys (-) tai vähennys (+)</i>	-8,6		-14,1	
	<i>Ulkopuoliset palvelut</i>	18,1		18,4	
19	<i>Henkilöstökulut</i>	126,1		126,0	
	<i>Vuokrat</i>	20,0		17,6	
	<i>Muut kulut</i>	129,2		90,7	
		4 080,1		3 909,0	
	Käyttökate	212,1	5,2	98,6	2,5
20	<i>Poistot suunnitelman mukaan</i>	-32,3		-32,0	
	Liikevoitto	179,8	4,4	66,6	1,7
21	<i>Rahoituksen tuotot ja kulut</i>	-20,0		95,7	
	Tulos rahoituserien jälkeen	159,8	3,9	162,3	4,1
22	<i>Satunnaiset tuotot ja kulut</i>	77,9		13,4	
	Tulos ennen veroja	237,7	5,8	175,7	4,4
23	<i>Tilinpäätössiirrot</i>	-5,2		-7,5	
24	<i>Välittömät verot</i>	-58,8		-22,5	
	Tilikauden nettotulos	173,7	4,2	145,7	3,7

EMOYHTIÖN TASE

31.12. (Mmk)		1998	%	1997	%
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
25	Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	23,1		19,9	
	Liikearvo	143,3		157,6	
	Muut pitkävaikutteiset menot	0,2		0,2	
		166,6		177,7	
25	Aineelliset hyödykkeet				
	Maa- ja vesialueet	6,0		6,0	
	Rakennukset ja rakennelmat	258,6		269,7	
	Koneet ja kalusto	13,0		17,8	
	Muut aineelliset hyödykkeet	1,4		1,1	
		279,0		294,6	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
26	Tytäryhtiöosakkeet	1 481,9		1 098,7	
27	Muut osakkeet ja osuudet	221,2		47,6	
27	Omat osakkeet	52,9		-	
28	Lainasaamiset	729,8		75,3	
		2 485,8		1 221,6	
Käyttöomaisuus yhteensä		2 931,4	68,0	1 693,9	57,0
Vaihto- ja rahoitusomaisuus					
Vaihto-omaisuus					
	Tavarat	499,7		491,1	
28	Saamiset				
	Myyntisaamiset	195,9		198,4	
	Lainasaamiset	260,9		231,0	
	Siirtosaamiset	68,6		40,7	
		525,4		470,1	
Rahoitusomaisuusarvopaperit		213,6		37,2	
Rahat ja pankkisaamiset		143,2		281,7	
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		1 381,9	32,0	1 280,1	43,0
Vastaavaa yhteensä		4 313,3	100,0	2 974,0	100,0
29	Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma					
10	Osakepääoma	1 227,2		881,6	
	Muu sidottu oma pääoma	1 276,0		447,8	
		2 503,2		1 329,4	
Vapaa oma pääoma					
	Edellisten tilikausien voittovarot	173,2		182,6	
	Omien osakkeiden rahasto	52,9		-	
	Tilikauden nettotulos	173,7		145,7	
		399,8		328,3	
Oma pääoma yhteensä		2 903,0	67,3	1 657,7	55,7
30	Poistoero	335,6	7,8	330,4	11,1
31	Pakolliset varaukset	1,5	0,0	1,5	0,1
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
32	Optiolaina	5,0		10,0	
15	Lainat rahoituslaitoksilta	62,7		68,6	
		67,7		78,6	
Lyhytaikainen vieras pääoma					
28	Optiolaina	5,0		-	
15	Lainat rahoituslaitoksilta	46,2		-	
	Saadut ennakot	3,6		1,7	
	Ostovelat	739,9		630,4	
	Siirtovelat	71,9		32,4	
	Muut lyhytaikaiset velat	138,9		241,3	
		1 005,5		905,8	
Vieras pääoma yhteensä		1 073,2	24,9	984,4	33,1
Vastattavaa yhteensä		4 313,3	100,0	2 974,0	100,0

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

1.1. – 31.12. (Mmk)	1998	1997
<i>Liikevoitto</i>	180	67
<i>Poistot</i>	32	32
<i>Rahoituksen tuotot ja kulut</i>	-18	98
<i>Muut tuotot ja kulut</i>	54	-
<i>Verot</i>	-59	-23
	189	174
Käyttöpääoman muutos		
<i>Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)</i>	-9	-14
<i>Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)</i>	-55	-94
<i>Korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	150	36
Kassavirta ennen investointeja	275	102
Investoinnit		
<i>Käyttöomaisuusinvestoinnit</i>	-183	-28
<i>Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin</i>	-1 450	-22
<i>Käyttöomaisuuden myynti ja muut muutokset</i>	1 070	15
Vapaa kassavirta	-288	67
Rahoitus		
<i>Pitkäaikaisten saamisten lisäys (+), vähennys (-)</i>	-655	42
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	-11	-1
<i>Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)</i>	-51	183
<i>Konserniavustukset</i>	24	13
<i>Osakepääoman korotus</i>	1 174	-
<i>Omien osakkeiden osto</i>	-76	-
<i>Osingot</i>	-79	-79
Likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	38	225

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tamro Oyj:n tilinpäätös ja konsernitilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätöksen laadintaa säätävän lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Suomen tilinpäätöslainsäädäntö perustuu olennaisilta osin Euroopan Unionin 4. ja 7. direktiivin määräyksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Tilinpäätös käsittää emoyhtiö Tamro Oyj:n lisäksi ne kotimaiset ja ulkomaiset tytäryhtiöt, joiden osakkeiden äänimäärästä konserni hallitsee joko suoraan tai välillisesti yli puolta. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta lähtien. Mikäli tytäryhtiö on myyty ennen tilikauden loppua, sisältyy yhtiö konsernitilinpäätökseen myyntiajankohtaan saakka.

Konsernitilinpäätös ei sisällä eräitä pienempiä kiinteistöyhtiöitä tai muita pääosin toimimattomia yhtiöitä. Konsernitilinpäätökseen sisällyttämättömillä yhtiöillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin vapaaseen omaan pääomaan.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Eräitä pieniä osakkuusyhtiöitä ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen. Näiden yhtiöiden vaikutus konsernin vapaaseen omaan pääomaan on epäolennainen.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on käytetty sekä hankintameno- että poolingmenetelmää.

Poolingmenetelmä

Tamro Distribution AB:n sekä Nomeco A/S:n osakkeiden eliminoinnissa on käytetty poolingmenetelmää. Tytäryhtiöiden osakkeiden hankintameno-eliminointi on ensin tehty tytäryhtiön sidotusta omasta pääomasta hankintavuoden alussa, sen jälkeen Tamro Oyj:n suunnatusta annista syntyneestä ylikurssirahastosta ja viimeiseksi konsernin muista vapaista jakokelpoisista omista pääomista. Näin ollen hankinnoista ei ole syntynyt konserniaktiivaa.

Hankintamenomenetelmä

Muiden tytäryhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää.

Tytäryhtiöosakkeiden hankinta-arvon ja oman pääoman erotus on kohdistettu osittain tytäryhtiöiden käyttöomaisuuteen. Kohdistusten jälkeinen konserniaktiiva esitetään taseessa omana eränään, joka poistetaan tasapoistoin enintään 10 vuodessa, kuitenkin niin, että oleellisten ja strategisesti merkittävien yrityskauppojen konserniaktiiva voidaan erityisperustein poistaa enintään 20 vuodessa.

ULKOMAISET TYTÄRYHTIÖT JA MUUNTOEROT

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunneltu ja ryhmitelty vastaamaan Suomen kirjanpitolakia.

Ulkomaisten yhtiöiden tuloslaskelmat on muunneltu Suomen markoiksi tilikauden painotet-

tuun keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan keskipäivän. Muuntoerot kirjataan suoraan omiin pääomiin. Emoyhtiön pitkäaikaisen lainasaamisten sekä venäläisen tytäryhtiön pitkäaikaisen konsernivielan kurssierot on konsernin tilinpäätöksessä kirjattu muuntoeroihin.

Oman pääoman suojauspolitiikan, equity hedging polycyn, mukaan suojataan 0–100 % valuuttamääräisestä ulkomaisten tytäryhtiöiden omasta pääomasta. Konsernitilinpäätöksessä oman pääoman suojauksesta aiheutuvat kurssierot kirjataan vasten tilikauden oman pääoman muuntoeroja.

VÄHEMMISTÖOSUUKSET

Vähemmistöosuus lasketaan vähemmistön osuudesta tytäryhtiöiden omasta pääomasta ja tilikauden nettotuloksesta.

TILIKAUSIEN PITUUS

Kaikkien konserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on kalenterivuosi.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu. Näihin kuuluvat mm. konsernin sisäinen myynti ja sisäiset ostot, konserniyhtiöiden jakamat keskinäiset osingot, yhtiöiden väliset saatavat ja velat sekä toisesta konserniyhtiöstä hankitun vaihto- ja käyttöomaisuuden arvoon sisältyvä kate. Vuonna 1998 on lisäksi eliminoitu 30 % konsernin sisäisestä myyntivoitosta kun Kolmin toiminta myytiin osakkuusyhtiö Mölnlycke Health Care AB:lle.

KÄYTTÖOMAISUUS

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen välittömään hankintameno- vähennettynä tehdyillä suunnitelmapoistoilla. Lisäksi eräisiin kiinteistöihin sisältyy arvonorotuksia, jotka on eritelty taseen liitetiedoissa. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat alkuperäiseen hankintameno- ja hyödykkeen taloudelliseen käyttöikänsä. Poistot on pääosin tehty tasapoistoina seuraavin poistajoin:

aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
liikearvo	10 vuotta
konserniaktiiva	10–20 vuotta
muut pitkävaikutteiset menot	5–7 vuotta
rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
koneet ja kalusto	3–10 vuotta

RAKENNUSAIKAISET KOROT

Emoyhtiön pääkonttorin ja varastorakennusten rakennusaikaiset korot sisältyvät rakennuksen hankintameno- ja poistetaan suunnitelman mukaan kymmenessä vuodessa. Poistokulu kirjataan rivillä "muut rahoituskulut".

LEASING

Leasing-maksut on käsitelty vuokratuluna. Konsernissa ei ole merkittäviä rahoitusleasing-kohhteita. Maksamattomat leasing-maksut on esitetty tilinpäätöksen vastuissa.

TIETOHALLINTAKULUT (IT)

Ostetut ohjelmalienssit on pääosin aktivoitu ja sisältyvät taseen aineettomiin oikeuksiin. Licensien hankintameno poistetaan korkeintaan viidessä vuodessa. Oman ja ostetun ohjelmistotyön menot on kirjattu vuosikuluksi.

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSMENOT

Konsernin vähäiset tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi.

VAIHTO-OMAISUUS

Varaston arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta, eli varasto arvostetaan hankintahintaan, jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan sen mukaan, mikä näistä arvoista on alhaisin. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö on kirjattu FIFO-periaatteen mukaan.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET SAATAVAT JA VELAT

Emoyhtiön ja kotimaisten tytäryhtiöiden kaikki ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on muunnettu markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssin mukaan. Ulkomaisten konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on muunnettu asianomaisen maan tilinpäätöspäivän valuuttakurssiin. Valuuttamääräiset avoimet johdannaispimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin, korkotekijä huomioon ottaen. Kursierot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

ELÄKESITOUKUKSET

Eläkekulut on laskettu noudattaen kunkin maan paikallista lainsäädäntöä. Konserniyhtiöiden eläketurva on pääosin hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Työehtosopimuksiin perustuvat eläkevastuut sisältyvät taseen pitkäaikaisiin eläkelainoihin. Eläke-edut näissä tapauksissa ovat työmarkkinaosapuolten sopimia, eikä yhtiö voi niihin vaikuttaa.

TILINPÄÄTÖSSIIRROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Tilinpäätössiirtoja ovat vapaaehtoisten varausten muutokset ja poistoero.

Emoyhtiössä suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjanpidollisten poistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen kertynyt erotus esitetään emoyhtiössä yhtenä eränä vapaaehtoisissa varauksissa.

Konsernin tase ja tuloslaskelma esitetään ilman vapaaehtoisia varauksia ja tilinpäätössiirtoja. Konserniyhtiöiden taseen vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennalliseen verovelkaan, joka sisältyy pitkäaikaisiin velkoihin, ja vapaaseen omaan pääomaan. Vastaavasti konserniyhtiöiden tilinpäätössiirrot on eliminoitu konsernin tuloslaskelmasta kuitenkin huomioiden laskennallisen verovelan vaikutus.

Vapaaehtoisten varausten oman pääoman osuus konsernitiilinpäätöksessä ei ole jakokelpoista omaa pääomaa.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina taseessa esitetään eriä ja vastuita, jotka kohdistuvat tilikauteen tai edellisiin tilikausiin ja jotka tilinpäätöspäivänä varmasti tai erittäin todennäköisesti johtavat vastaisiin menetyksiin, mutta joiden realisoitumisen ajankohta tai menetyksen suuruus ei ole tarkasti tiedossa.

Vastaisen menetyksen suuruus on laskettu tilinpäätöksen laatimisaikakohdan näkemyksen mukaan. Pakollisten varausten tulosvaikutteiset muutokset sisältyvät siihen tuloslaskelman erään, johon ne luonteensa mukaan kuuluvat.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto koostuu varsinaisen toiminnan myyntituotoista ja vuokratuotoista sekä vähäisistä käyttöomaisuuden myyntituotoista. Myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myyntiin liittyvät alennukset ja hyvitykset.

LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot koostuu konsernin myyntivoitosta kun Kolmin toiminta myytiin sekä konsernin osuudesta Mölnlycke Health Care AB:n tilikauden nettotuloksesta.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät konsernin varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukselliset ja merkitykseltään olennaiset liiketapahumat. Näihin sisältyy myös aikaisempien vuosien kyseisten erien korjauseriä. Emoyhtiössä satunnaisiin eriin kirjataan myös konserniavustukset.

VÄLITTÖMÄT VEROT

Konserniyhtiöiden verot on laskettu konsernitiilinpäätöksessä kunkin tytäryhtiön paikallisen käytännön mukaan. Veroihin sisältyvät suoriteperusteisesti lasketut tilikauden verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuun tulleet tai palautetut verot. Lisäksi veroihin sisältyy laskennallisen verovelan muutos.

Laskennallisen verovelan muutoksen arvioinnissa on huomioitu jaksotuseroista, vahvistetuista tappioista, poistoeroista ja vapaaehtoisista varauksista sekä konsernitasolla tehtävistä kirjauksista johtuvat verovelat ja verosaamiset. Niiltä osin kuin verovelan muutos kohdistuu edellisten tilikausien ko. eriin on verovelan muutos esitetty satunnaisissa erissä.

RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelman investoinneissa oleelliset yrityskaupat huomioidaan osakkeiden kauppahinnan määrän mukaisena. Tällöin ostetun/myydyin yrityksen varat ja velat eivät sisälly rahoituslaskelman käyttöomaisuuden muutokseen, nettoinvestointeihin eivätkä rahoitukseen.

VIKERTOMUKSEN JA VIRALLISEN TILINPÄÄTÖKSEN EROT

Virallisesta tilinpäätöksestä poiketen vuosikertomuksen tilinpäätös on esitetty pääosin miljoonissa markoissa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Luvut ovat miljoonissa markoissa 1998 1997

1. Liikevaihto markkina-alueittain ja tulosityksiköittäin

Markkina-alueittain:		
Ruotsi	8 043,9	7 649,4
Tanska	4 491,1	24,6
Suomi	4 372,8	4 307,7
Norja	571,1	454,2
Baltian maat ja Luoteis-Venäjä	401,5	324,6
Ranska	69,7	76,1
Muut maat	5,1	56,4
	17 955,2	12 893,0
Tulosityksiköittäin:		
Tamro Distribution Ruotsissa	7 998,3	7 563,5
Nomeco Tanskassa	4 573,5	-
Tamro Distribution Suomessa	3 774,5	3 651,7
Tamro Distribution Norjassa	502,5	389,3
Tamro Distribution Baltiassa ja Luoteis-Venäjällä	401,0	320,7
Tamro MedLab	511,5	465,8
Printel	222,7	188,0
Kolmi	-	291,6
Muut	-28,8	22,4
	17 955,2	12 893,0
Liiketoiminnan muut tuotot		
Kolmin myyntivoitto	116,4	-
Osuus Mölnlycke Health Care AB:n tuloksesta	-41,1	-
	75,3	-

2. Henkilöstö ja palkat

Henkilöstö tulosityksiköittäin tilikauden lopussa:		
Tamro Distribution Ruotsissa	605	579
Nomeco Tanskassa	656	-
Tamro Distribution Suomessa	456	444
Tamro Distribution Norjassa	33	27
Tamro Distribution Baltiassa ja Luoteis-Venäjällä	324	303
Tamro MedLab	256	233
Printel	159	161
Kolmi	-	355
Muut	49	150
	2 538	2 252
Henkilöstökulut:		
Tilikauden palkat	389,5	303,9
Eläkekulut	46,5	62,4
Muut henkilösivukulut	49,0	49,2
	485,0	415,6
Luontoisedut, verotusarvo		
	9,7	11,8
Maksetut palkat		
Hallitukset, hallintoneuvosto ja toimitusjohtajat	11,9	11,1
- joista tulostavoitteisiin sidotut palkkiot	0,5	0,4
Muu henkilökunta	391,1	295,9
	403,0	306,9

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset: Emoyhtiöllä ei ole eläkesitoumuksia hallitusten jäsenten osalta. Emoyhtiön toimitusjohtajan ja eräiden muiden konserniyhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiksi on sovittu 60 vuotta.

Muut eläkesitoumukset: Erään tytäryhtiön johdolle on annettu eläkesitoumuksia. Eläkesitoumuksista johtuva vastuu ei ole suuruudeltaan olennainen eikä sitä ole näin ollen kirjattu tilinpäätökseen.

3. Poistot, suunnitelman mukaan

Aineettomat oikeudet	3,3	3,2
Liikearvo	1,6	1,2
Konserniaktiiva	21,4	21,8
Muut pitkävaikutteiset menot	4,1	3,2
Rakennukset	25,7	24,5
Koneet ja kalusto	41,2	41,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,1
	97,4	95,4
Arvon alentumiset, MedLab-goodwill	54,4	-

4. Rahoituksen tuotot ja kulut

Osinkotuotot	0,2	0,4
Korkotuotot	18,9	9,3
Muut rahoitustuotot	10,5	1,6
Korkokulut	-31,5	-14,4
Muut rahoituskulut	-11,9	-6,1
Kurssierot, netto	-20,7	-4,3
	-34,5	-13,5

5. Satunnaiset tuotot ja kulut

Tuotot		
Tytäryhtiöiden myynti	8,0	7,6
Erittelemättömät tuotot	5,3	1,8
	13,3	9,4
Kulut		
Laskennallisten verovelkojen muutos	-4,3	-
Erittelemättömät muut kulut	-0,1	-6,2
	-4,4	-6,2
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	8,9	3,3

6. Välittömät verot

Tilikauden verot		
Verot tilikauden tuloksesta:		
Suomalaiset konserniyhtiöt	-59,0	-23,9
Ulkomaiset konserniyhtiöt	-49,2	-24,7
	-108,2	-48,6
Aikaisempien tilikausien verot:	0,2	-0,2
Laskennallisen verovelan muutos	64,8	-17,4
Tilikauden verot yhteensä	-43,2	-66,3

7. Käyttöomaisuus

	Hankinta- meno 1.1.	Muunto- erot	Lisäys +	Lisäys/oste- tut yhtiöt +	Vähennys -	Hankinta- meno 31.12.	Kertyneet suunnitelma- poistot	Tase- arvo 31.12.
Aineettomat hyödykkeet								
Aineettomat oikeudet	62,8	-0,1	5,6	1,2	-1,0	68,5	-42,2	26,2
Liikearvo	15,5	-0,1	-	-	-5,5	9,8	-9,1	0,7
Konserniaktiiva	400,6	-	-	-	-70,0	330,7	-187,4	143,3
Muut pitkävaikutteiset menot	20,8	-2,0	1,9	1,1	-4,5	17,3	-14,4	2,9
1.1.-31.12.98	499,7	-2,3	7,4	2,4	-81,0	426,3	-253,1	173,2
1.1.-31.12.97	496,8	0,7	21,1	0,0	-18,9	499,7	-237,7	262,0
Aineelliset hyödykkeet								
Maa-alueet	72,0	-2,8	0,0	35,3	-9,4	95,2	0,0	95,2
Rakennukset	715,5	-17,9	10,5	163,5	-102,0	769,7	-155,1	614,6
Koneet ja kalusto	545,6	-24,9	45,9	28,8	-126,1	469,3	-349,0	120,3
Muut aineelliset hyödykkeet	3,4	-0,2	0,5	0,0	-1,3	2,4	-0,1	2,3
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	2,6	-0,1	3,5	0,6	-3,1	3,5	0,0	3,5
1.1.-31.12.98	1 339,1	-45,8	60,3	228,3	-241,8	1 340,1	-504,2	835,9
1.1.-31.12.97	1 349,6	10,9	62,5	-5,7	-78,3	1 339,1	-578,6	760,4
Arvonkorotukset								
Ym. hankintamenoihin sisältyy arvonkorotuksia seuraavasti:								
Maa-alueet	5,4	-	-	-	-0,7	4,7	-	4,7
Rakennukset	32,9	-	-	-	-6,0	26,9	-	26,9
Muu käyttöomaisuus	1,1	-	-	-	-1,1	0,0	-	0,0
1.1.-31.12.98	39,5	-	-	-	-7,9	31,6	-	31,6
1.1.-31.12.97	39,6	0,2	0,0	-	-0,3	39,5	-	39,5
Suoritetuotannossa käytettävät koneet ja laitteet, tasearvo					2,5			40,0
Verotusarvot								
Maa-alueet					56,0			34,6
Rakennukset					421,9			287,6
Muut osakkeet ja osuudet					212,6			68,0
					690,5			390,2

Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	1998	1997
8. Osakkuusyritykset		
Vuoden alussa	54,4	51,4
Uudet osakkuusyhtiöt	92,8	-
Osuus osakkuusyhtiöiden nettotuloksesta*	-40,8	3,9
Muuntoerot	-2,3	-
Omistusosuuden muutos	-	-0,8
Vuoden lopussa	104,1	54,4
* josta liiketoiminnan muissa tuotoissa	-41,1	0,0
Erä koostuu konsernin sijoituksesta Castrum Oyj:hin ja Mölnlycke Health Care AB:hen. Castrum Oyj:n vuoden lopun arvo on 8,64 markkaa per osake. Vastaava pörssikurssi oli 5,60 markkaa.		
Konsernilla oli lisäksi seuraavat pitkäaikaiset lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	65,5	65,5
9. Lainat yritysjohdolle ja pitkäaikaiset saamiset		
Lainat yritysjohdolle	0,1	0,1
Lainat yritysjohdolle ovat voimassa toistaiseksi. Lainojen korko oli vuonna 1998 Suomen Pankin peruskorko + 1 %.		
Rahoitusomaisuuteen kuuluvat saamiset, jotka erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Lainasaamiset	5,2	0,0
10. Osakepääoma ja merkintäoikeudet		
Yhtiön osakepääoma 31.12.1998 oli 1 227 194 300 markkaa, ja se jakautuu 122 719 430 osakkeeseen, joilla jokaisella on yksi ääni. Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden lukumäärä on 2 404 000 osaketta.		
Tilikauden lopussa yhtiöllä oli lisäksi liikkeelle laskettuna merkintäoikeudet (ehdot ks. kohta 15), jotka oikeuttavat merkittävään seuraavien osakemäärien:		
	Osake- määrä	Osuus osake- määrästä
Optiolaina 1994	3 496 000	2,64 %
Optiolaina 1995	1 400 000	1,06 %
Optiolaina 1997	5 000 000	3,77 %
	9 896 000	7,46 %
Osakemäärä mukaanlukien optiot	132 615 430	100,00 %

11. Oman pääoman muutokset

<i>Sidottu oma pääoma</i>		
<i>Osakepääoma</i>		
<i>Tilikauden alussa</i>	881,6	881,6
<i>Osakepääoman korotus</i>	345,6	-
<i>Tilikauden lopussa</i>	1 227,2	881,6
<i>Vararahasto, ei muutosta</i>	0,0	0,0
<i>Ylikurssirahasto</i>		
<i>Tilikauden alussa</i>	-	-
<i>Osakepääoman korotuksen emissiovoitto</i>	1,3	-
<i>Tilikauden lopussa</i>	1,3	-
<i>Arvonkorotusrahasto, ei muutosta</i>	7,6	7,6
<i>Sidottu oma pääoma tilikauden lopussa</i>	1 236,1	889,2
<i>Vapaa oma pääoma</i>		
<i>Jakokelpoinen vapaa oma pääoma</i>		
<i>Tilikauden alussa</i>	454,9	400,1
<i>Poolingkorjaus</i>	90,3	-
<i>Osinko</i>	-79,3	-79,3
<i>Tilikauden tulos</i>	93,2	149,6
<i>Muuntoero</i>	-64,7	10,8
<i>Omien osakkeiden rahastoon</i>	-75,8	-
<i>Vapaaehtoisten varausten nettomuutos</i>	82,3	-26,4
<i>Muu muutos</i>	0,1	0,1
<i>Tilikauden lopussa</i>	501,0	454,9
<i>Muu vapaa oma pääoma</i>		
<i>Tilikauden alussa</i>	395,2	368,8
<i>Omien osakkeiden rahastoon</i>	75,8	-
<i>Arvonalennus omista osakkeista</i>	-22,9	-
<i>Vapaaehtoisten varausten nettomuutos</i>	-82,3	26,4
<i>Tilikauden lopussa</i>	365,8	395,2
<i>Vapaa oma pääoma tilikauden lopussa</i>	866,7	850,1

12. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

<i>Vahvistetut/vahvistettavat tappiot</i>	54,7	-
<i>Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset</i>	-108,3	-66,5
<i>Muut jaksotuserot</i>	-39,4	-
<i>Konsernitasolla tehdyt kirjaukset</i>	41,1	-
	-51,9	-66,5

Ulkomaisten tytäryhtiöiden laskennallinen verovelka on laskettu paikallisen verokannan mukaan.

Vuonna 1998 on lisäksi huomioitu laskennalliset verosaamiset erillisyhtiöiden, konsernitilinpäätöksen yhdistelytoimenpiteiden sekä poistoerojen ja varausten osalta täyteen määräänsä. Verovelan nettomuutos on tilinpäätösperiaatteen muutoksen osalta kirjattu satunnaisiin eriin.

<i>Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset erillisyhtiöissä</i>	464,4	511,6
<i>- ulkomaisten tytäryhtiöiden eliminointiin</i>	-43,2	-49,9
	421,2	461,7
<i>Laskennalliset verovelat poistoeroista ja vapaaehtoisista varauksista</i>	-108,3	-66,5
<i>Vapaaehtoisten varausten oman pääoman osuus yhteensä</i>	312,9	395,2

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Luvut ovat miljoonissa markkoissa		1998	1997
13. Pakolliset varaukset			
Eläkevastuut		3,5	-
Takaus- ja muut vastuut		1,6	1,7
		5,1	1,7
Pakollisten varausten muutokset tuloslaskelmassa			
Kulut		0,3	0,4
Satunnaiset erät		-	0,7
		0,3	1,1
14. Pitkäaikaiset lainat			
Pitkäaikaiset lainat erääntyvät maksettavaksi seuraavasti:			
2000		44,4	
2001–2003		112,1	
2004–		18,8	
erityis ehdoin		66,5	
		241,8	
Pitkäaikaisten lainojen valuuttajakautuma:			
FIM		4,6	
SEK		128,5	
DKK		108,1	
LVL		0,7	
		241,8	

Eläkelainoista 53,3 (56,4) miljoonaa markkaa on ruotsalaisen tytäryhtiön Tamro Distribution AB:n eläkesitoumuksia, jotka paikallisen käytännön mukaan voidaan kirjata velaksi. Velan vakuutena on Tamro Oyj:n takaus.

15. Joukkovelkakirjalainat per 31.12.1998

Konsernilla on seuraavat liikkeellelasketut joukkovelkakirjalainat:

Lainaosuus	Optiolaina 1994	Optiolaina 1995	Optiolaina 1997
Liikkeellelaskija	Tamro Oyj	Tamro Oyj	Tamro Oyj
Lainan määrä, mk	3 596 000	1 400 000	5 000 000
Korko	5 %	5 %	koroton
Lainan takaisinmaksu	yhdellä kertaa 16.5.1999	yhdellä kertaa 18.12.1999	yhdellä kertaa 30.5.2000
Merkintäosuus			
Optiotodistuksia, kpl	3 496 000	1 400 000	2 500 000 A 2 500 000 B
Merkintäaika	1.12.1998–31.1.2000	kuten laina 1994	A: 1.12.2000–31.12.2004 B: 1.12.2001–31.12.2004
Merkintäehdot	Yhdellä optiotodistuksella voi merkitä 10 mk nimellisarvoisen Tamro Oyj:n osakkeen merkintähintaan 23 markkaa osakkeelta.	kuten laina 1994	Yhdellä optiotodistuksella voi merkitä 10 mk:n nimellisarvoisen Tamro Oyj:n osakkeen merkintähintaan 39 markkaa osakkeelta, vähennettynä liikkeeseenlaskun jälkeen jaettavan säännönmukaisen osingon määrällä.

Konserni omistaa yhteensä 562 000 optiotodistusta.

16. Vastuusitoumukset

<i>Kiinnitykset</i>		
<i>Omista velvoitteista (1)</i>	26,3	66,6
<i>Pantit</i>		
<i>Omista velvoitteista (2)</i>	0,1	0,1
<i>Muiden veloista</i>	0,1	0,0
	0,2	0,1
<i>Takaukset</i>		
<i>Muiden puolesta</i>	17,4	15,2
	17,4	15,2
<i>Muut vastuut</i>		
<i>Leasing-vastuut</i>		
<i>Seuraavana vuonna</i>	13,9	15,2
<i>Yli vuoden kuluttua</i>	13,9	10,8
<i>Vuokravastuut</i>	17,5	16,6
<i>Takaisinostovastuut</i>	0,7	2,0
<i>Muut vastuut</i>	0,2	0,6
	46,2	45,2
<i>Konsernin velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä, pantteja tai muita vakuuksia:</i>		
<i>Kiinnitykset (1)</i>	20,4	34,1
<i>Pantit (2)</i>	0,1	0,1
	20,5	34,2

17. Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehdyt taseen ulkopuoliset johdannaissopimukset

<i>Valuuttajohdannaiset</i>		
<i>Termiinien tilinpäätöshetken markkavasta-arvo, brutto</i>	1 034,4	892,9
<i>Optiosopimusten (ostetut) markkavasta-arvo, brutto</i>	2 418,0	174,0
<i>Optiosopimusten (asetetut) markkavasta-arvo, brutto</i>	2 814,1	292,0
<i>Korkojohdannaiset</i>		
<i>Termiinien nimellisarvo, brutto</i>	1 034,0	517,9
<i>Optiosopimusten nimellisarvo, brutto</i>	798,2	-
<i>Valuuttajohdannaiset</i>		
<i>Termiinien tilinpäätöshetken markkina-arvo</i>	-1,3	1,1
<i>Optiosopimusten tilinpäätöshetken markkina-arvo</i>	-0,5	0,3
<i>Korkojohdannaiset</i>		
<i>Termiinien tilinpäätöshetken markkina-arvo</i>	-0,1	-0,1
<i>Optiosopimusten tilinpäätöshetken markkina-arvo</i>	-0,7	-

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	1998	1997
Luvut ovat miljoonissa markkoissa		
18. Liikevaihto markkina-alueittain ja toimialoittain		
<i>Markkina-alueittain:</i>		
Suomi	4 105,5	3 977,3
Ruotsi	0,3	0,5
Baltian maat ja Luoteis-Venäjä	9,8	7,5
	4 115,6	3 985,3
<i>Toimialoittain:</i>		
Tamro Distribution	3 751,7	3 629,0
Tamro MedLab	354,0	346,6
Muut	9,9	9,7
	4 115,6	3 985,3
<i>Liiketoiminnan muut tuotot</i>		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	158,9	6,5
Vuokra- ym. tuotot	17,7	15,8
	176,6	22,3
19. Henkilöstökulut		
<i>Henkilöstökulut:</i>		
Kiinteät palkat	98,5	98,0
Eläkekulut	20,3	20,6
Muut henkilösivukulut	7,2	7,4
	126,1	126,0
<i>Luontoisedut, verotusarvo</i>	4,6	5,0
<i>Maksetut palkat</i>		
Hallitus, hallintoneuvosto ja toimitusjohtaja	3,0	2,7
- joista tulostavoitteisiin sidotut palkkiot	0,1	0,1
Muu henkilökunta	99,1	97,0
	102,1	99,7
20. Poistot, suunnitelman mukaan		
Aineettomat oikeudet	1,6	1,4
Liikearvo	14,3	14,3
Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,1
Rakennukset	9,9	9,9
Koneet ja kalusto	6,4	6,3
	32,3	32,0
21. Rahoituksen tuotot ja kulut		
Osinkotuotot	2,2	92,9
Korkotuotot	65,9	19,8
Muut rahoitustuotot	9,8	0,7
Korkokulut	-12,6	-8,0
Muut rahoituskulut	-7,8	-4,8
Kurs sierot, netto	-77,4	-4,8
	-20,0	95,7
Konserniyrityksiltä		
Osinkotuotot	0,3	92,6
Korkotuotot	51,9	13,4
Korkokulut	-3,0	-1,0
	49,2	105,0
22. Satunnaiset tuotot ja kulut		
<i>Tuotot</i>		
Fuusiovoitto	78,5	-
Osakkeiden myynnit	7,9	-
Kulukirjausten peruutus	6,4	1,4
Erittelemättömät tuotot	-	0,0
	92,8	1,4
<i>Konserniavustukset</i>	24,2	13,2
<i>Kulut</i>		
Arvonlennukset konsernilainoista ja tytäryhtiöosakkeista	-36,6	-
Osakkeiden myynnit	-2,5	-
Erittelemättömät muut kulut	-	-1,2
	-39,2	-1,2
<i>Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä</i>	77,9	13,4

23. Tilinpäätössiirrot

Poistoeron muutos tuloslaskelmassa			
Aineettomat oikeudet		0,1	0,1
Liikearvo		-12,2	-12,2
Muut pitkävaikutteiset menot		0,0	0,0
Rakennukset		5,1	4,3
Koneet ja kalusto		1,7	0,2
		-5,2	-7,5

24. Välittömät verot

Tilikauden verot	-58,1	-23,1
Aikaisempien tilikausien verot	-0,8	0,6
	-58,9	-22,6

25. Käyttöomaisuus

	Hankinta- meno 1.1.	Lisäys +	Vähennys -	Hankinta- meno 31.12.	Kertyneet suunnitelma- poistot	Tase- arvo 31.12.
Aineettomat hyödykkeet						
Aineettomat oikeudet	52,5	4,7	-	57,2	-34,1	23,1
Liikearvo	313,9	-	-	313,9	-170,6	143,3
Muut pitkävaikutteiset menot	9,6	0,3	-	9,9	-9,7	0,2
1.1.-31.12.98	375,9	5,0	0,0	380,9	-214,4	166,6
1.1.-31.12.97	359,4	18,2	-1,6	375,9	-198,2	177,7
Aineelliset hyödykkeet						
Maa-alueet	6,0	-	-	6,0	-	6,0
Rakennukset	349,1	0,5	-1,7	347,9	-89,3	258,6
Koneet ja kalusto	140,5	2,4	-1,1	141,9	-128,8	13,0
Muut aineelliset hyödykkeet	1,1	0,3	-	1,4	-	1,4
1.1.-31.12.98	496,6	3,3	-2,7	497,2	-218,1	279,0
1.1.-31.12.97	496,2	8,9	-8,6	496,6	-202,0	294,6
Arvonkorotukset Ym. lukuihin sisältyy arvonkorotuksia						
Maa-alueet	2,5	-	-	2,5	-	2,5
Rakennukset	14,0	-	-	14,0	-	14,0
	16,5	-	-	16,5	-	16,5
Verotusarvot						
Maa-alueet				4,1		4,1
Rakennukset				110,7		110,2
Tytäryhtiöosakkeet				1 481,9		1 119,0
Muut osakkeet ja osuudet				31,7		31,7
				1 628,4		1 265,0

Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

26. Konserniyritykset

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin osuus		Emoyhtiön omistamien osakkeiden			Tilikauden voitto tai tappio Mmk	
		omistus- äänivallasta %	omasta pääomasta Mmk	omistus- osuus %	luku- määrä kpl	nimellis- arvo Mmk		
Nomeco A/S	Kööpenhamina, Tanska	100	504,4	100	7 200 000	114,9	1 172,2	67,4
Tamro Distribution AB	Göteborg, Ruotsi	100	493,1	-	-	-	-	0,5
Tamro AB	Tukholma, Ruotsi	100	145,6	100	1 000	0,1	204,6	-45,6
Tamro SIA	Riika, Latvia	100	14,4	100	148	11,7	8,2	3,6
Tamro Lab AB	Göteborg, Ruotsi	100	12,5	-	-	-	-	0,2
Printel Oy	Vantaa, Suomi	100	10,3	100	1 000 000	10,0	21,2	0,3
Tamro UAB	Kaunas, Liettu	100	10,0	100	1 904 500	8,8	7,3	1,9
Karttakeskus Oy	Vantaa, Suomi	100	8,5	-	-	-	-	0,0
Tamro Distribution AS	Oslo, Norja	100	6,5	100	10 000	10,1	28,3	-7,9
Tamro Eesti AS	Tallinna, Viro	100	6,4	100	5 500	2,1	3,1	3,8
Tamro Medical AS	Roskilde, Tanska	100	5,1	100	300	0,4	0,2	0,5
Tamro Medical AS	Skjetten, Norja	100	2,9	100	3 900	2,6	3,4	0,1
Tamro Medical AB	Tukholma, Ruotsi	100	2,5	-	-	-	-	-3,7
Tamro Lab AS	Oslo, Norja	100	2,0	100	2 050	1,4	3,2	0,0
Mediala Oy	Vantaa, Suomi	100	1,7	100	12	0,1	4,4	0,0
Tam-Drug Oy	Vantaa, Suomi	100	0,2	100	2 000	0,2	0,2	0,0
Pharm Tamda 77	Pietari, Venäjä	60	-35,3	60	1 980	0,1	0,0	-55,2
							1 456,4	
Muut tytäryhtiöt ml. toimimattomat							25,5	
							1 481,9	

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Luvut ovat miljoonissa markkoissa 1998 1997

27. Muut osakkeet ja osuudet:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin osuus omistus- ja äänivallasta % Mmk	omasta pääomasta Mmk	Emoyhtiön omistamien osakkeiden omistus- osuus %	luku- määrä kpl	nimellis- arvo Mmk	kirjanpito- arvo Mmk	Tilikauden voitto tai tappio Mmk
Castrum Oyj	Helsinki, Suomi	45,7	59,5	45,7	6 330 000	43,4	60,5	0,6
Cast-Rixa Oy	Helsinki, Suomi	49,0	-23,5	49,0	16 241	1,6	0,0	-
Mölnlycke Health Care AB	Tukholma, Ruotsi	30,0	96,6	30,0	2 100 000	56,4	142,7	-145,3
							203,2	
Muut yhtiöt:								
Suomen Arvopaperikeskus Oy					10		0,2	
HEX Oy					20 000		0,2	
Puhelinosuustodistukset ja vuokraliittymät							0,6	
Asunnot ym.							5,2	
Kiinteistö- ja muut yhtiöt							11,8	
							18,0	
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä							221,2	
Yhtiön ostamat omat osakkeet					2 404 000	24,0	52,9	

Yhtiön omat osakkeet on arvostettu tilinpäätöspäivän pörssikurssiin, 22 markkaa.

28. Saamiset ja velat

Konserniyritykset		
Myyntisaamiset	9,5	8,6
Lainasaamiset, pitkäaikainen	664,4	43,7
Lainasaamiset, lyhytaikainen	259,4	230,2
Siirtosaamiset	51,2	20,3
Ostovelat	18,2	12,6
Siirtovelat	10,6	0,3
Muut lyhytaikaiset velat	75,3	161,6
Osakkuusyhtiöt		
Lainasaamiset, pitkäaikainen	65,5	31,5
Lainat yritysjohdolle		
	0,1	0,1

Lainat yritysjohdolle ovat voimassa toistaiseksi. Lainojen korko oli vuonna 1998 Suomen Pankin peruskorko + 1 %.

29. Oman pääoman muutokset

Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma		
Tilikauden alussa	881,6	881,6
Osakepääoman korotus	345,6	-
Tilikauden lopussa	1 227,2	881,6
Vararahasto, ei muutosta		
	441,3	441,3
Ylikurssirahasto		
Tilikauden alussa	-	-
Osakepääoman korotuksen emissiovoitto	828,2	-
Tilikauden lopussa	828,2	-
Arvonkorotusrahasto, ei muutosta		
	6,5	6,5
Sidottu oma pääoma tilikauden lopussa		
	2 503,2	1 329,4
Vapaa oma pääoma		
Tilikauden alussa	328,3	262,0
Osingonjako	-79,3	-79,3
Tilikauden tulos	173,7	145,7
Siirto omien osakkeiden rahastoon	-75,8	-
Lahjoitukset	-0,0	-
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
	346,9	328,3
Omien osakkeiden hankintameno		
	75,8	-
Arvonlennus omista osakkeista		
	-22,9	-
Vapaa oma pääoma yhteensä		
	399,8	328,3

	1998	1997
Luvut ovat miljoonissa markkoissa		
30. Poistoero		
Suunnitelman ylittävät poistot		
Aineettomat oikeudet	0,8	0,9
Liikearvo	143,3	131,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,0	0,0
Rakennukset	189,7	194,8
Koneet ja kalusto	1,9	3,6
	335,6	330,4
31. Pakolliset varaukset		
Takausvaraus	1,5	1,5
	1,5	1,5
32. Pitkäaikaiset lainat		
Pitkäaikaiset lainat erääntyvät maksettavaksi seuraavasti:		
2000	5,0	
2001–2003	62,7	
	67,7	
Pitkäaikaisten lainojen valuuttajakautuma:		
FIM	5,0	
SEK	62,7	
	67,7	
33. Vastuositoumukset		
Kiinnitykset		
Omista veloista	17,5	17,5
Takaukset		
Tytäryhtiöiden puolesta	82,1	81,2
Muiden puolesta	4,2	3,9
	86,2	85,1
Muut vastuut		
Leasing-vastuut		
Seuraavana vuonna	10,1	10,4
Yli vuoden kuluttua	8,9	6,8
Vuokravastuut	12,5	15,6
Takaisinostovastuut	0,7	2,0
	32,2	34,7
34. Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehdyt taseen ulkopuoliset johdannaispöytäkirjat		
Valuuttajohdannaiset		
Terminien tilinpäätöshetken markkavasta-arvo, brutto	1 042,9	945,1
Optiosopimusten (ostetut) markkavasta-arvo, brutto	2 418,0	174,0
Optiosopimusten (asetetut) markkavasta-arvo, brutto	2 814,1	292,0
Korkojohdannaiset		
Terminien nimellisarvo, brutto	1 034,0	517,9
Optiosopimusten nimellisarvo, brutto	798,2	-
Valuuttajohdannaiset		
Terminien tilinpäätöshetken markkina-arvo	-1,0	0,8
Optiosopimusten tilinpäätöshetken markkina-arvo	-0,5	0,3
Korkojohdannaiset		
Terminien tilinpäätöshetken markkina-arvo	-0,1	-0,1
Optiosopimusten tilinpäätöshetken markkina-arvo	-0,7	-

VOITONJAKOEHDOTUS

Tamro Oyj:n tilikauden voitto on	173 730 341,95 mk
ja muu vapaa oma pääoma	226 076 325,79 mk
Yhteensä	399 806 667,74 mk
- josta jakokelpoinen osuus on	346 918 667,74 mk

Konsernitaseen osoittama vapaa oma pääoma 31.12.1998 on	866 678 000,00 mk
- josta jakokelpoinen osuus on	500 911 000,00 mk

Hallitus ehdottaa, että	
- osinkoa jaetaan osinkoon oikeutetuille 85 859 370 vanhalle osakkeelle 1,50 mk / osake, yhteensä	128 789 055,00 mk
- osinkoa jaetaan osinkoon oikeutetuille 34 456 060 uudelle osakkeelle 0,60 mk / osake, yhteensä	20 673 636,00 mk
- varataan hallituksen käyttöön lahjoitettavaksi tieteellisiin ja yleishyödyllisiin tarkoituksiin	100 000,00 mk
- käyttämättömiksi voittovaroiksi jätetään	250 243 976,74 mk

Vantaalla 3. maaliskuuta 1999

Erkki J. Toivanen
puheenjohtaja

Arne Björnberg

Paul Bundgaard

Mikael von Frenckell

Dag Johannesson

Matti Niemi

Erik Søndergaard

Jørgen Tandrup

Juha Toivola

Matti Elovaara
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tamro Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Tamro Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emoyhtiön voittoa 173 730 341,95 markkaa, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilivuoden aikana julkistettuihin osavuosikatsauksiin. Käsityksemme mukaan osavuosikatsaukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Vantaalla 3. maaliskuuta 1999

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

KPMG Wideri Oy Ab
KHT-yhteisö

Johan Kronberg
KHT

Rolf Stubbe
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Tamro Oyj:n vuoden 1998 tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen sekä tutustunut tilintarkastuskertomukseen.

Lausuntonaan vuoden 1999 varsinaiselle yhtiökokoukselle hallintoneuvosto esittää, että emoyhtiön ja konsernin tuloslaskelmat ja taseet vuodelta 1998 vahvistetaan ja että hallituksen ehdotus vapaan oman pääoman käytöksi hyväksytään.

Erovoorossa ovat hallintoneuvoston jäsenet Jaakko Aalto, Seppo Kylmänen, Börje Nilsson, Reijo Purasmaa, Hans Ulrik Schaffalitzky de Muckadell, Kurt Stenvall ja Rabbe von Weymarn.

Vantaalla 3. maaliskuuta 1999

Reijo Purasmaa
varapuheenjohtaja

Jaakko Aalto
jäsen

TUNNUSLUVUT EUROINA 1994–1998

	1998	1997	1996	1995	1994
Tuloslaskelma, milj. €					
Liikevaihto	3019,8	2168,4	2223,4	1805,5	599,6
Käyttökate	52,7	53,6	55,3	44,0	26,4
Poistot	16,4	16,0	14,6	13,5	9,5
Liikevoitto	27,2	37,5	40,6	30,4	16,9
Rahoitusnetto, ml. osakkuusyhtiöt	-5,8	-1,6	-2,9	-4,5	-4,5
Tulos rahoitusserien jälkeen	21,4	35,9	37,7	26,0	12,3
Tulos ennen veroja ja vähemmistöä	22,9	36,4	37,5	26,4	15,1
Nettotulos	15,7	25,2	25,2	20,1	13,3
Tase, milj. €					
Käyttöomaisuus	210,9	195,6	201,2	189,3	147,7
Vaihto-omaisuus	259,0	193,4	166,6	163,2	90,2
Likvidit varat	67,4	57,5	53,7	67,9	12,0
Muu rahoitus- ja vaihto-omaisuus	391,9	237,4	281,1	191,3	56,6
Oma pääoma	353,7	292,5	278,9	261,9	155,6
Vähemmistö	0,0	0,5	0,3	0,2	0,6
Pakolliset varaukset	0,9	0,3	5,9	6,3	7,8
Pitkäaikaiset velat	40,7	37,0	33,6	38,3	35,4
Lyhytaikaiset velat	534,0	353,7	383,9	304,9	107,2
Taseen loppusumma	929,2	684,0	702,6	611,6	306,6
Avainluvut					
Liikevaihdon muutos, %	39,3	-2,5	23,1	201,1	10,3
Liikevoitto, %	0,9	1,7	1,8	1,7	2,8
Voittoprosentti, %	0,7	1,7	1,7	1,4	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	12,7	13,4	12,4	8,5
Oman pääoman tuotto, %	4,0	8,6	9,5	9,5	6,8
Vapaa kassavirta, milj. €	42,6	16,0	19,5	59,9	6,2
Sijoitettu pääoma, milj. €	441,7	321,9	307,5	309,7	197,3
Nettovelat, milj. €	20,6	-28,6	-25,4	-20,3	29,2
Velkaantumisaste, %	6,0	-9,8	-9,1	-7,8	18,7
Korkokate	5,0	15,8	12,4	7,5	4,0
Omavaraisuusaste, %	38,1	42,8	39,7	42,8	50,9
Osakekohtaiset tiedot ¹⁾					
Osakemäärä lopussa, milj. kpl	120,3	88,2	88,2	88,2	48,0
Osakemäärä keskimäärin, milj. kpl	121,8	88,2	88,2	88,2	48,0
Tulos per osake, €	0,12	0,28	0,29	0,22	0,22
Osinko per osake – vanhat, € ²⁾	0,25	0,15	0,15	0,12	0,08
Osinko per osake – uudet, € ²⁾	0,10				
Osinko per tulos, %	180	54	52	53	39
Efekttiivinen osinkotuotto, %	5,7	3,0	2,9	3,7	2,3
Oma pääoma per osake, €	2,86	3,31	3,16	2,98	3,23
P/E-luku	32	18	18	14	17
Tamron osake ³⁾					
Keskikurssi, €	5,11	5,53	4,37	3,48	3,81
Alin kurssi, €	3,36	4,79	3,11	2,64	3,03
Ylin kurssi, €	7,40	6,39	5,85	4,00	4,63
Kurssi 31. joulukuuta, €	3,70	5,03	5,16	3,21	3,70
Pörssivaihto, milj. kpl	48,3	40,4	48,8	14,4	18,3
Pörssivaihto, %	46	46	55	25	38
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. €	449,3	441,3	455,2	283,2	177,8
Muut tiedot					
Investoinnit, milj. €	34,5	11,9	25,7	12,3	17,2
osuutena liikevaihdosta, %	1,1	0,6	1,2	0,7	2,9
Henkilöstö keskimäärin	2578	2249	2122	2098	1362

¹⁾ omat osakkeet vähennetty

²⁾ hallituksen esitys

³⁾ uusilla osakkeilla ei tehty kauppvoja 1998

TUNNUSLUVUT MARKKONA 1994–1998

	1998	1997	1996	1995	1994
Tuloslaskelma, Mmk					
Liikevaihto	17 955	12 893	13 220	10 735	3 565
Käyttökate	314	318	329	262	157
Poistot	97	95	87	80	57
Liikevoitto	162	223	242	181	100
Rahoitusnetto, ml. osakkuusyhtiöt	-34	-10	-17	-27	-27
Tulos rahoituserien jälkeen	128	213	224	154	73
Tulos ennen veroja ja vähemmistöä	136	217	223	157	90
Nettotulos	93	150	150	120	79
Tase, Mmk					
Käyttöomaisuus	1 254	1 163	1 196	1 125	878
Vaihto-omaisuus	1 540	1 150	990	970	537
Likvidit varat	401	342	319	404	71
Muu rahoitus- ja vaihto-omaisuus	2 330	1 412	1 672	1 137	337
Oma pääoma	2 103	1739	1658	1557	925
Vähemmistö	0	3	2	1	3
Pakolliset varaukset	5	2	35	37	46
Pitkäaikaiset velat	242	220	200	228	211
Lyhytaikaiset velat	3 175	2103	2282	1813	638
Taseen loppusumma	5 524	4067	4177	3637	1823
Avainluvut					
Liikevaihdon muutos, %	39,3	-2,5	23,1	201,1	10,3
Liikevoitto, %	0,9	1,7	1,8	1,7	2,8
Voittoprosentti, %	0,7	1,7	1,7	1,4	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	12,7	13,4	12,4	8,5
Oman pääoman tuotto, %	4,0	8,6	9,5	9,5	6,8
Vapaa kassavirta, Mmk	253	95	116	356	37
Sijoitettu pääoma, Mmk	2 626	1914	1829	1841	1173
Nettovelat, Mmk	123	-170	-151	-121	174
Velkaantumisaste, %	6,0	-9,8	-9,1	-7,8	18,7
Korkokate	5,0	15,8	12,4	7,5	4,0
Omavaraisuusaste, %	38,1	42,8	39,7	42,8	50,9
Osakekohtaiset tiedot ¹⁾					
Osakemäärä lopussa, milj. kpl	120,3	88,2	88,2	88,2	48,0
Osakemäärä keskimäärin, milj. kpl	121,8	88,2	88,2	88,2	48,0
Tulos per osake, mk	0,69	1,66	1,73	1,33	1,29
Osinko per osake – vanhat, mk ²⁾	1,50	0,90	0,90	0,70	0,50
Osinko per osake – uudet, mk ²⁾	0,60				
Osinko per tulos, %	180	54	52	53	39
Efekttiivinen osinkotuotto, %	5,7	3,0	2,9	3,7	2,3
Oma pääoma per osake, mk	17,00	19,70	18,80	17,70	19,20
P/E-luku	32	18	18	14	17
Tamron osake ³⁾					
Keskikurssi, mk	30,38	32,90	25,96	20,67	22,67
Alin kurssi, mk	20,00	28,50	18,50	15,70	18,00
Ylin kurssi, mk	44,00	38,00	34,80	23,80	27,50
Kurssi 31. joulukuuta, mk	22,00	29,90	30,70	19,10	22,00
Pörssivaihto, milj. kpl	48,3	40,4	48,8	14,4	18,3
Pörssivaihto, %	46	46	55	35	38
Osakekannan markkina-arvo 31.12., Mmk	2 671	2 624	2 707	1 684	1 057
Muut tiedot					
Investoinnit, Mmk	205	71	153	73	102
osuutena liikevaihdosta, %	1,1	0,6	1,2	0,7	2,9
Henkilöstö keskimäärin	2578	2249	2122	2098	1362

¹⁾ omat osakkeet vähennetty

²⁾ hallituksen esitys

³⁾ uusilla osakkeilla ei tehty kauppoja 1998

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Voittoprosentti

Lasketaan jakamalla tulos rahoitusserien jälkeen liikevaihdolla.

Sijoitettu pääoma

Konsernin sijoitettu pääoma lasketaan vähentämällä taseen lop-
pusummasta korottomat velat. Tulosityksiköissä luku lasketaan
vähentämällä sijoitetusta pääomasta likvidit varat, korolliset sijoit-
ukset ja rahoitussaamiset.

Sijoitetun pääoman tuotto

Lasketaan jakamalla tulos rahoitusserien jälkeen, johon on lisätty
korkokulut sekä muut rahoituskulut, kauden sijoitetun pääoman
keskiarvolla. Tulosityksiköissä jaetaan liikevoitto yksikön sijoitetun
pääoman keskiarvolla.

Oman pääoman tuotto

Lasketaan jakamalla tulos rahoitusserien jälkeen, josta on vähen-
netty tilikauden välittömät verot, kauden oman pääoman ja
vähemmistöosuuden keskiarvolla. Omien osakkeiden hankinta-
meno on vähennetty omasta pääomasta.

Vapaa kassavirta

Katso Rahoituslaskelma.

Nettovelat

Lasketaan vähentämällä korollisista veloista likvidit varat.

Velkaantumisaste (net gearing)

Lasketaan jakamalla nettovelat oman pääoman ja vähemmistö-
osuuden summalla.

Korkokate

Lasketaan jakamalla tulos rahoitusserien jälkeen, johon on lisätty
korkokulut, korkokuluilla.

Omavaraisuusaste

Lasketaan jakamalla oman pääoman ja vähemmistöosuuden
summa taseen loppusummalla.

Osakkeen kesikurssi

Lasketaan jakamalla osakkeen markkamääräinen pörssivaihto
osakkeiden kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumääräl-
lä.

Pörssivaihto, %

Lasketaan jakamalla osakkeen kappalemääräinen pörssivaihto
osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä.

Osakkeiden markkina-arvo

Lasketaan kertomalla osakkeiden kauden lopun lukumäärä kau-
den viimeisen päivän kurssilla.

Tulos/osake

Lasketaan jakamalla tulos rahoitusserien jälkeen, josta on vähen-
netty tilikauden verot ja vähemmistön osuus tuloksesta, osakkei-
den keskimääräisellä lukumäärällä. Omien osakkeiden lukumää-
rä vähennetään hankintahetkestä eteenpäin.

Osinko/tulos

Lasketaan jakamalla osinko/osake osakekohtaisella tuloksella.
Osinkomääränä on käytetty uusien ja vanhojen osakkeiden pai-
notettua keskiarvoa.

Efektiiivinen osinkotuotto

Lasketaan jakamalla osinko/osake vuoden lopun pörssikurssilla.

Oma pääoma/osake

Lasketaan jakamalla oma pääoma osakkeiden lukumäärällä
31.12. Omien osakkeiden hankintameno ja lukumäärä on elimi-
noitu.

P/E-luku

Lasketaan jakamalla vuoden lopun pörssikurssi tuloksella osaket-
ta kohden.

Henkilöstö keskimäärin

Lasketaan kuukausien lopun lukumääristä, oikaistuna osa-aikai-
sen henkilöstön lukumäärällä.

Investoinnit

Sisältää hankittujen yritysten kauppahinnat.

Osakeantioikaisut

Viisivuotiskaudella osakkeiden lukumäärät ovat täysin vertailu-
kelpoisia.

Tiedotekatsaus

Tamro julkaisi 32 pörssitiedotetta vuonna 1998. Seuraavassa on lyhyt tiivistelmä tärkeimmistä tiedotteista:

2.1.

Pohjolassa ja Baltiassa kahdeksan tytäryhtiötä on 1.1.1998 mennessä virallisesti rekisteröity Tamro-nimisiksi.

21.1.

EU:n komissio on hyväksynyt Tamron Kolmi-ryhmän ja ruotsalaisen SCA:n Mölnlycke Clinical -divisioonan yhteenliittymän.

5.3.

Tilinpäätöstiedote: Konsernin liikevaihto 1997 oli 12 893 (13 220) miljoonaa markkaa ja laski edellisvuodesta 2 %. Liikevoitto oli 223 (242) miljoonaa markkaa, 8 % pienempi kuin edellisvuonna. Tulos rahoituserien jälkeen oli 213 (224) miljoonaa markkaa. Osakekohtainen tulos laski 4 % ja oli 1,66 (1,73) mk. Hallituksen osinkoesitys oli 0,90 markkaa/osake.

15.4.

Tamro Oyj:n ja tanskalaisen Nomeco A/S:n hallitukset esittävät Nomeco A/S:n ja sen viiden tytäryhtiön liiketoiminnan liittämistä Tamroon. Esityksen mukaan Tamrosta tulisi Nomeco A/S:n omistaja apporttiomissioilla, joka suunnataan muodostettavalle Meco Holding A/S:lle. Meco Holding edustaa Nomecon nykyisiä omistajia ja siitä tulee Tamron suurin omistaja 28,1 prosentin osuudella osakepääoman korotuksen jälkeen.

Yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 1997 oli 17 miljardia markkaa ja yhteenlaskettu tulos rahoituserien jälkeen oli 302 miljoonaa.

23.4.

Tamro Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.4. Kokous vahvisti vuoden 1997 tilinpäätöksen ja myönsi hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Yhtiökokous päätti vapaan oman pääoman käyttämisestä hallituksen ehdottamalla tavalla; osinkoa jaetaan 0,90 mk osakkeelta eli 54 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Hallituksen kokoonpano pysyi entisenä. Puheenjohtajana toimii vuorineuvos Erkki J. Toivanen ja jäseninä jatkavat toimitusjohtaja Arne Björnberg, VTM Mikael von Frenckell, johtaja Dag Johannesson, varatoimitusjohtaja Matti Niemi ja toimitusjohtaja Juha Toivola.

7.5.

Ruotsin kilpailuvirasto on jatkanut Tamro Distribution AB:n poikkeuslupaa lääkkeiden yksikanavajakeluun Ruotsissa vuoden 2000 loppuun asti.

12.5.

Hallitus on valinnut Tamron uudeksi konsernijohtajaksi diplomi-insinööri, MBA Pauli Kulvikin 1.1.2000 lähtien, jolloin Matti Elovaara jää eläkkeelle. Pauli Kulvik aloittaa konsernin varatoimitusjohtajana 1.9.1998.

18.5.

Tamro luopui 74 prosentin osuudestaan Kerko Sportissa.

11.6.

Osavuositarkastus tammi-huhtikuun 1998:

Konsernin liikevaihto oli 4 507 (4 052) miljoonaa markkaa ja se oli 11 prosenttia edellisvuodesta korkeampi. Konsernin liikevoitto oli katsauskaudella 180 (77) miljoonaa markkaa, ja tulos rahoituserien jälkeen oli 176 (79) miljoonaa markkaa.

17.6.

Tamron ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti korottaa yhtiön osakepääomaa 881 633 700 markasta 1 226 194 300 markkaan toimeenpanemalla 344 560 600 markan määräinen uusmerkintä tarjoamalla merkittävaksi 34 456 060 kappaletta 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Uudet osakkeet tarjotaan Meco Holding A/S -nimisen yhtiön merkittäviksi.

Yhtiökokous päätti myös muuttaa yhtiön hallituksen kokoonpanoa siten, että hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kymmenen jäsentä. Samalla täydennettiin hallitusta kolmella uudella jäsenellä: toimitusjohtaja Jørgen Tandrup, toimitusjohtaja Erik Søndergaard ja apteekkari Paul Bundgaard. Täydennetyt hallituksen jäsenmäärä on 9. Hallintoneuvostoa täydennettiin myös 3 uudella jäsenellä siten, että jäsenmääräksi tulee 21.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta.

25.6.

Tanskalainen Meco Holding A/S on merkinnyt 34 456 060 kappaletta Tamron osakkeita. Maksuksi merkityistä osakkeista Meco Holding A/S luovutti Tamrolle apporttiomaisuutena Nomeco A/S:n koko osakekannan.

26.6.

Tamro alkaa hankkia omia osakkeitaan yhtiökokouksen valtuutuksen rajoissa 3.7. lähtien.

1.10.

Osavuositarkastus tammi-elokuu: Konsernin liikevaihto oli 11 785 (8 136) miljoonaa markkaa, mikä oli ilman Nomecoa 8 prosenttia edellisvuodesta korkeampi. Liikevoitto oli katsauskaudella 219 miljoonaa markkaa ja tulos rahoituserien jälkeen oli 202 (143) miljoonaa markkaa.

Konsernin vuoden 1998 tuloksen odotetaan olevan merkittävästi edellisvuodesta heikompi, kun sitä verrataan Tamron ja Nomecon proformatulokseen vuodelta 1997.

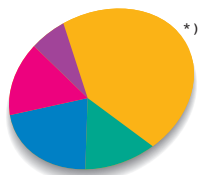
17.12.

Hallitus on päättänyt vuoden 1998 tulosjärjestelyistä kirjaamalla tilinpäätökseen kustannuksia noin 100 miljoonaa markkaa aiemmin ilmoitettuja enemmän. Uuden pohjoismaisen tietojärjestelmän projektikustannuksiin varataan noin 50 miljoonan markan lisäys. Lisäksi tilinpäätöksestä poistetaan Tamro Medicalin ja Tamro Labin vuoden 1996 yritysostoihin liittyvät goodwill-arvot, noin 50 miljoonaa markkaa, koska ostettujen pohjoismaisten yhtiöiden tuottotaso ei ole vastannut alkuperäisiä tavoitteita.

Tamro Distribution

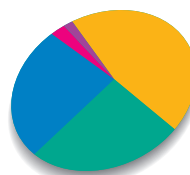
**Lääkemarkkinat Tamron
toiminta-alueella
29 miljardia mk**

■ Ruotsi 54 %**
■ Tanska 69 %**
■ Suomi 62 %**
■ Norja 9 %**
■ Baltia ja Luoteis-Venäjä 16 %**

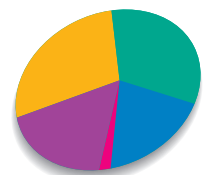
* Osuus alueen kokonaismarkkinoista maittain
 ** Tamron markkinaosuus kussakin maassa

**Myynnin jakauma
alueittain
17,3 miljardia mk**

■ Ruotsi 46 %
■ Tanska 27 %
■ Suomi 22 %
■ Norja 3 %
■ Baltia ja Venäjä 2 %

**Henkilöstön jakauma
alueittain
2074 henkeä**

■ Ruotsi 29 %
■ Tanska 32 %
■ Suomi 22 %
■ Norja 2 %
■ Baltia ja Venäjä 16 %

Tamro Distribution on Pohjois-Euroopan johtava lääkejakeilija, jolla on yli 50 prosentin osuus Pohjoismaiden markkinoista. Tamro on johtavassa asemassa myös Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Tamron yhteisyritys Pharm Tamda 77 on läntisen jakelutoiminnan edelläkävijöitä Luoteis-Venäjällä. Tamro Distributionin lääkemyynti vuonna 1998 oli yli 13,4 miljardia mk.

TAMRO NORDIC CONCEPT

Tamron johtava ajatus on saattaa lääkkeet tehokkaasti, turvallisesti ja virheettä niitä tarvitsevien ulottuville kaikissa niissä kahdeksassa Pohjois-Euroopan maassa, joissa Tamro toimii. Toiminnallaan, laadullaan ja läpinäkyvyydellään Tamro pyrkii tuomaan lääketeollisuuden ja kuluttajista huolehtivat terveydenhuollon ammattilaiset yhä lähemmäksi toisiaan.

Tamrolla on myös päämäärä, jota se ennakkoluulottomasti edistää – rajattoman pohjoismaisen markkinan syntyminen, joka asteittain laajenee myös Baltian maihin ja kytkeytyy Venäjän terveydenhuoltoon. Tamro on Euroopassa alansa yhtiöistä ainoa, jolla jo tänä päivänä on luotettavan lääkejakeilun edellyttämä infrastruktuuri koko Pohjois-Euroopassa. Käsitteeseen Nordic Concept Tamro kiteyttää tämän tahtotilansa, sen eri ulottuvuudet ja vivahteet, Euroopan lääketeollisuuden porteilta Pohjolan apteekkeihin, Kööpenhaminasta Arkangeliin.

TAMRO DISTRIBUTION RUOTSI

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	1 345,7	7 998	7 563	8 686
Liikevoitto	11,8	70	86	126
Liikevoitto (%)		0,9	1,1	1,4
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		12	17	25
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		44,5	58,7	65,7
Investoinnit	2,2	13	6	12
Henkilöstö 31.12.		605	579	617

Yksikön tulokset ja markkinat

Tamro Distributionin liikevaihto Ruotsissa kasvoi 7 % ja oli 11,8 miljardia Ruotsin kruunua (8 miljardia mk). Apteekkimyynnin osuus oli 91 % eli 10,7 miljardia kruunua, jossa oli kasvua edellisvuotiseen verrattuna 10 %. Liikevoitto laski 18 % ja oli 104 miljoonaa kruunua (70 milj. mk). Syynä olivat kiristyneestä kilpailusta johtuva jakelumarginaalien pieneneminen sekä supistunut markkinaosuus inkontinenssituotteiden kotijakelussa.

Investoinnit olivat 19,3 miljoonaa kruunua (13 milj. mk) ja kohdistuivat pääasiassa laitteistoihin sekä niiden ohjausjärjestelmiin. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 605.

Ruotsin lääkemarkkinat kasvoivat 16 % ja tukuhintainen lääkemyynti nousi 16,6 miljardiin kruunuun (11,2 miljardia mk). Hinnankorotusten vaikutus oli noin 1 % kokonaismyynnin arvosta. Rinnakkaistuontilääkkeet hidastivat kasvua huokeampien hintojensa vuoksi.

Rinnakkaistuontilääkkeiden osuus kokonaismarkkinoista lisääntyi kahdesta prosentista vuonna 1997 kuuteen prosenttiin vuonna 1998.

Tamro Distribution AB:n osuus Ruotsin lääkeymyynnistä oli 54 % (58 %). Markkinaosuuden pieneneminen on seurausta jakelusopimuksen menestyksestä sekä eräiden Tamron liikekumppaneiden myynnin laskusta. Tämä johtui erityisesti rinnakkaistuonnin kasvusta. Vuoden lopussa Tamro Distributionin markkinaosuus rinnakkaistuontilääkkeistä oli noin 50 %.

Sairaalaravinteiden tavarantoimittajien varasto-, kuljetus- ja jakelupalveluiden myynti kasvoi 6 % ja oli 398 miljoonaa kruunua (268 milj. mk). Tamro Oyj:n osakkuusyhtiön Mölnlycke Health Care AB:n kanssa tehtiin jakelusopimus.

Inkontinenssituotteiden kotijakelu supistui vuoden aikana, koska markkinatilanne muuttui useiden kuntien päätettyä hoitaa itse näiden tuotteiden jakelun. Tarjouskilpailun kohteena oli noin 70 % volyyymista, josta Tamron osuus oli 60 %.

Luontaistuotejakelun liikevaihto kasvoi edelleen. Luontaistuotejakelun markkinaosuus on noin 13 %.

Vuoden 1999 näkymät

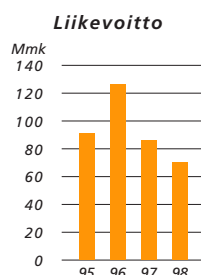
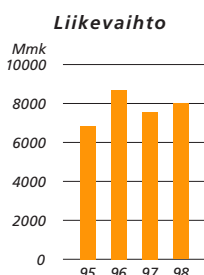
Volyymien arvioidaan kasvavan vuonna 1999. Valtiopäivien odotetaan vuonna 1999 päättävän Ruotsin tulevaisuuden lääkehuollosta. Mahdollisen päätöksen ennakoituaan vaikuttavan lääkehuoltoon pääosin vuoden 1999 jälkeen.

Uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 1999. Se tarjoaa entistä paremmat tietojen siirron, elektronisen kaupankäynnin sekä sisäisen kustannusseurannan edellytykset.

Kustannustehokkuuteen ja logistiikkarakenteen muutokseen liittyvää ohjelmaa jatketaan ja sen vaikutukset alkavat näkyä vuoden 1999 aikana.

Vuoden aikana valmistuvat Göteborgissa 7000 neliömetrin lisätilat, jotka tulevat sairaanhoitotuotteiden jakelun käyttöön.

Vuoden 1999 tuloksen ennakoituaan olevan merkittävästi heikompi kuin vuonna 1998. Arvio perustuu jatkuvasti lisääntyvään kilpailuun ja muutoksiin markkinoilla sekä One Worldin käyttöönoton myötä lisääntyviin tietojärjestelmäkustannuksiin.

NOMECO, TANSKA

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	769,5	4 573	4 123	3 664
Liikevoitto	18,9	112	104	96
Liikevoitto (%)		2,5	2,5	2,6
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		13		
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		25,5		
Investoinnit	3,2	19	14	42
Henkilöstö 31.12.		656	682	679

Yksikön tuloskehitys ja markkinat

Nomecon liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 11 % 5,7 miljardiin Tanskan kruunuun (4,6 miljardia mk). Liikevoitto kasvoi 8 % ja oli 141 miljoonaa Tanskan kruunua (112 milj. mk).

Investoinnit olivat 24 miljoonaa Tanskan kruunua (19 milj. mk). Nomecon henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 656, joista 522 työskenteli emoyhtiössä ja 134 tytäryhtiöissä.

Tanskan lääkemarkkinat kasvoivat noin 6 prosenttia 5,4 miljardiin kruunuun (4,3 miljardia mk) vuonna 1998, mikä on huomattavasti enemmän kuin oli arvioitu. Nomecon markkinaosuus oli 69 (70) %.

Vuoden 1998 alussa Tanskan terveysministeriö ja Tanskan lääketeollisuusliitto tekivät kaksivuotisen sopimuksen. Siinä sovittiin ehdoista, miten uudet tehokkaat ja kalliit lääkkeet voidaan tuoda markkinoille lisäämättä merkittävästi sairausvakuutuksen lääkekorvauksia. Sopimuksen mukaan valmistajat oma-aloitteisesti alentavat tiettyihin lääkeryhmiin kuuluvien valmisteiden hintoja.

Tästä sopimuksesta huolimatta kokonaismarkkinat kehittyivät suotuisasti ensimmäisen sopimusvuoden aikana, mikä johtui pääasiassa uusien ja entistä tehokkaampien lääkkeiden arvioitua suuremmasta myynninkasvusta ja myös yleisestä kulutuksen lisääntymisestä.

Tavarantoimittajien palvelu sai uusia liikekumppaneita

Tavarantoimittajien palveluryhmä menestyi odotetusti uusien liikekumppanien saannissa, ja ryhmän liikevaihto ja tulos kasvoivat jälleen tyydyttävästi. Ryhmä vastaa jakeluketjun toiminnoista ennen varsinaista tukkukauppaporrasta. Sen tehtäviin kuuluvat tilaukset tehtaalle, varastointi, tilausten keräily ja lähetykset tukkukaupoille sekä näihin liittyvä informaatiopalvelu.

Emoyhtiön toimintoja tukevat tytäryhtiöt Bang&Tegner, Forex, Hermedico, Unikem ja Vimenco, jotka kaikki toimivat terveydenhuoltoalalla. Myös tytäryhtiöt jatkoivat suotuisaa kehitystään ja lisäsivät tulostaan.

Vuoden 1999 näkymät

On odotettavissa, että edellä mainitun kaksivuotisen sopimuksen tavoitteen pitää kokonaisuutena toteutua ja että sairausvakuutuksen vuoden 1998 ylimääräiset kustannukset täytyy tasata vastaavilla alemmilla kustannuksilla vuonna 1999. Näin ollen sopimuksen kattamalla markkinasegmentillä ei

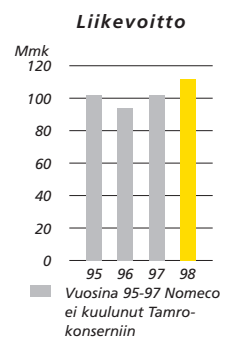
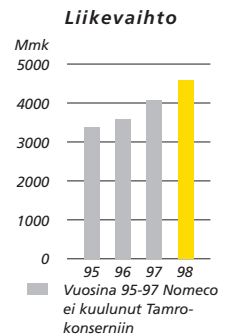

markkinoiden nykyisen 1-2 prosentin kasvun voi odottaa jatkuvan.

Vuoden 1998 aikana tuotiin markkinoille joitakin lääkkeitä, joita sairausvakuutus ei korvaa mutta joilla tästä huolimatta on kasvavaa kysyntää. Tämän kehityssuunnan arvioidaan jatkuvan tulevina vuosina ja tällä tulee olemaan myönteinen vaikutus kokonaismarkkinoiden kehitykseen.

Hyväksyessään vuoden 1999 budjetin Tanskan Folketing päätti, että 500 Tanskan kruunua alittavista vuotuisista lääkeostoista ei makseta sairausvakuutuskorvausta. Aiemmin samankaltainen korvauskäytäntö on merkinnyt lääkekulutuksen supistumista, mikä itse asiassa on ollut säännösten tarkoituksena. Korvauskäytännön odotetaan tulevan voimaan 1.10.1999.

Vuoden 1999 tuloksen arvioidaan jäävän hieman alle kertomusvuoden tuloksen. Arvio perustuu olettamukseen, että markkinoilla tai ympäristössä ei tapahdu muutoksia, jotka toisivat lisätuottoja Nomecolle, tai tule esiin viranomaisten uusia lääkemuutoksia ja -kulutusta supistavia toimia.

TAMRO DISTRIBUTION SUOMI

Yksikön tuloskehitys ja markkinat

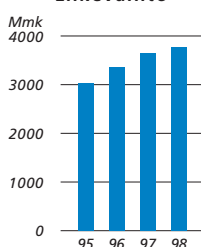
Suomen Tamro Distribution -yksikön liikevaihto oli 3,8 miljardia markkaa, jossa oli kasvua 3 %. Alan hintakilpailun kiristyminen ja Tamron tietojärjestelmä uudistukseen liittyvät yksikkökohtaiset kustannukset rasittivat tulosta. Liikevoitto laski 16 % ja oli 63 miljoonaa markkaa. Investoinnit olivat merkityksellisiä. Henkilökunnan lukumäärä vuoden lopussa oli 456.

Yksikön lääkemyynti oli 3,6 miljardia markkaa ja kasvu 3,3 %. Markkinaosuus oli 62 (64) %. Markkinaosuuden lasku oli arvioitua pienempi, koska Tamron jakelussa olevien lääketehaiden myynnin kasvu oli hyvä.

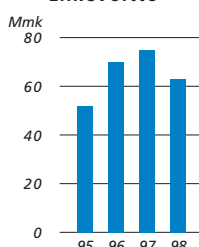
Suomen lääkemarkkinat kasvoivat lähes 8 % ja tukkuhintainen lääkemyynti oli 5,8 miljardia markkaa vuonna 1998. Kasvusta 75 % tuli volyymin noususta ja 25 % uusista tuotteista. Vuoden alussa lääkkeiden arvonlisävero laski 8 % ja uusi lääketaksa tuli voimaan huhtikuun alussa. Nämä yhdessä jo markkinoilla olevien tuotteiden hinnantarkistusten kanssa johtivat siihen, että hintojen vaikutus kasvuun oli negatiivinen.

Markkinoiden kasvu perustui ulkomaisten markkinoijien lisääntyneeseen lääkemyyntiin, jonka

Liikevaihto

Liikevoitto

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	635,0	3 775	3 652	3 354
Liikevoitto	10,6	63	75	70
Liikevoitto (%)		1,7	2,1	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		18	19	15
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		21,0	28,3	25,4
Investoinnit	0,3	2	6	6
Henkilöstö 31.12.		456	444	447

osuus oli 70 % (+11 %), ja reseptilääkkeiden myynnin kasvuun, osuus 85 % (+9 %). Tukkukauppojen kokonaislääkemyynnistä meni apteekkeihin 79 % (+9 %) ja sairaaloihin 21 % (+7 %).

Rinnakkaisvalmisteiden myynti oli tukkuhinnoin 13 miljoonaa markkaa ja ns. geneeristen tuotteiden vastaavasti 106 miljoonaa markkaa.

Tavoitteena parempi palvelu

Vuonna 1999 käyttöön otettava tietojärjestelmä, OneWorld, oli suurin kehityskohde. Sen kehitystyö ja käyttöönoton valmistelu sitoi myös tulevien käyttäjien eli yksikön organisaation resursseja. Tamron tietohallintouudistukseen liittyvä uusi moderni tietovarastoratkaisuun pohjautuva tietojärjestelmä kattaa myös vaatimukset, jotka vuosi 2000 asettaa.

Vuoden aikana lisättiin suoria asiakaskontakteja ja parannettiin toiminnanohjausta uusimalla asiakasorganisaatiot. Kaikkien kehityshankkeiden tavoitteena oli asiakastyytyväisyyden ja sitä tukevan kokonaisuuden parantaminen.

Vuoden 1999 näkymät

Lääkemarkkinat kasvanevat vuonna 1999 hieaman hitaammin kuin kertomusvuonna. Kasvua vauhdittavat väestön keski-ikäen nousu, ns. elämäntalpaläkkeet, uudet tuotteet ja sairauksia ehkäisevä lääkehoito. Lääkemyynnin kasvua hidastavat hintojen tarkistukset, hoitokäytäntöjen muuntelu, geneeriset lääkkeet ja rinnakkaisvalmisteet.

Toiminnan painopiste on uusien tietojärjestelmien käyttöönotossa. Uusi tietojärjestelmä ja raportointipalvelu käynnistyy vaiheittain maaliskuusta 1999 alkaen ja One World otetaan Suomessa käyttöön syyskuun 1999 alussa.

Kilpailutilanne säilyy vähintään yhtä kireänä, ja sen edellyttämiä toimia aiotaan toteuttaa kaikissa yksikön päätoiminnoissa.

Yksikön myynti kasvaa markkinoiden yleisen kasvutrendin mukaisesti, mutta liikevoitto alenee edellisvuodesta. Tämä johtuu pääasiassa panostuksesta kilpailukykyä nostaviin hankkeisiin, mm. One Worldin käyttöönotosta.

TAMRO DISTRIBUTION NORJA

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	84,5	503	389	161
Liikevoitto	-0,7	-4	-9	-22
Liikevoitto (%)		-0,8	-2,3	-13,4
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		neg.	neg.	neg.
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		2,8	3,0	1,2
Investoinnit	1,4	8	1	1
Henkilöstö 31.12.		33	27	24

Yksikön tulokset ja markkinat

Tamro Distribution AS:n liikevaihto oli 710 miljoonaa Norjan kruunua (503 milj. mk), josta lääkemyyntiä oli 554 miljoonaa Norjan kruunua (392 milj. mk). Liikevaihto kasvoi 34 %. Liiketulos kasvoi tappiosta huolimatta 51 % ja oli -5,9 miljoonaa Norjan kruunua (-4,2 milj. mk), ja tappio oli suuremman katteen ja alempien kustannusten ansiosta arvioitua pienempi. Investoinnit olivat 12 miljoonaa Norjan kruunua (8 milj. mk). Myynti- ja markkinoitihenkilöstöstä koostuvan oman henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 33.

Norjan lääkemarkkinat kasvoivat 10 % vuonna 1998. Kasvu johtui pääasiassa hinnankorotuksista ja uusien kalliimpien tuotteiden käyttöönotosta. Kokonaismarkkinoiden arvo oli 6,1 miljardia Norjan kruunua (4,3 miljardia mk). Norjassa alalla kilpaillaan monikanavamarkkinoilla. Tamro Distribution AS:n osuus lääkemarkkinoista kehittyi suotuisasti koko vuoden ajan ja nousi vuoden alun 8,4 prosentista vuoden lopussa 10 prosenttiin.

Uusi apteekkilakiesitys ja lain mahdolliset vaikutukset ovat aiheuttaneet Norjan lääkemarkkinoilla vilkasta keskustelua. Joulukuussa 1998 julkistettu lakiesitys sisältää apteekkien perustamisvapauden ja laajentaa niiden omistuspohjaa.

Julkisten laitosten lääkehankintaorganisaatioiden perustaminen on alentanut asiakkaiden kustannuksia, ja järjestelystä on tulossa pysyvä ratkaisu. Tamrolla on sopimus Oslon kunnallisen lääkehankintaorganisaation kanssa. Tämän sopimuksen sekä toisenkin norjalaisen hankintaorganisaation nykyiset sopimuskautet päättyvät vuoden 1999 puolivälissä.

Panostuksia tietohallintoon, tiloihin ja henkilöstöön

Tamron ostettua tanskalaisen Nomecon Tamro Distribution AS tutustui sen uuteen tietojärjestelmään Astra/400:aan, joka palvelee hyvin paikallisen jakelun tarpeita monikanavaympäristössä. Norjassa päädyttiin myös Astran käyttöönottoon, koska konsernissa rakenteilla oleva tietovarasto (Data Warehouse) varmistaa eri järjestelmistä tulevan tiedon yhdistelyn, hyväksikäytön ja jakelun. Loppuvuodesta 1998 lähtien tietojärjestelmän suunnittelu- ja käyttöönottoprosessi on sitonut runsaasti resursseja.

Toinen suuri hanke Norjassa kertomusvuonna olivat uudet toimisto- ja varastotilat, joihin päästiin muuttamaan 18.1.1999. Tilat myös yhtenäistävät toimintaa, sillä tähän asti Oslossa on toimittu kahdessa eri toimipisteessä. Henkilökunnan määrä nousi vuonna 1999 merkittävästi, koska Tamro

Distribution on palkannut oman jakeluhenkilöstön 18.1. lähtien.

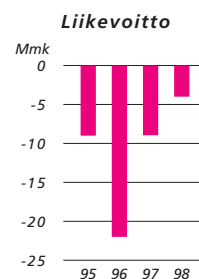
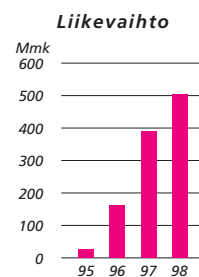
Vuoden 1999 näkymät

Norjan kokonaislääkemarkkinoiden arvioidaan kasvavan noin 9,5 % vuonna 1999 eli noin 6,7 miljardiin Norjan kruunuun (4,5 miljardia mk). Suhteellisen suuri kasvu arvio liittyy etupäässä uuteen lainsäädäntöön ja rakennemuutoksiin, joiden lähtöleveysuudessa odotetaan vaikuttavan markkinoihin. Toisaalta rinnakaistuonnin merkittävä kasvu kahden viimeisen vuosineljänneksen aikana hillitsee kasvunustetta.

Liikevoiton ennakoitaan olevan selvästi parempi kuin vuonna 1998.

Norjassa Tamron toiminta painottuu muuton jälkeen uuden jakeluhenkilökunnan kouluttamiseen – tavoitteena jakelupalvelun ja varastotoiminnan laadun ja tehokkuuden kehittäminen – sekä uuden tietojärjestelmän käyttöönottoon ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana.

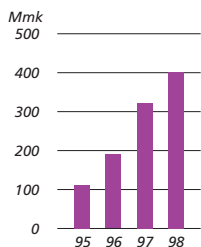
Tietojärjestelmä, uudet tilat ja lisäarvoa tuottavat palvelut antavat hyvät valmiudet yksikön myynnin ja markkinaosuuden kasvulle.

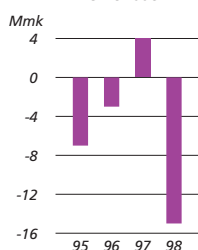
TAMRO DISTRIBUTION BALTIA JA VENÄJÄ

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	67,5	401	321	190
Liikevoitto	-2,5	-15	4	-3
Liikevoitto (%)		-3,6	1,4	-1,8
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		neg.	14	neg.
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		2,2	2,5	1,4
Investoinnit	1,7	10	12	10
Henkilöstö 31.12.		324	285	264

Liikevaihto

Liikevoitto

Yksikön tuloskehitys ja markkinat

Yksikön liikevaihto oli 401 milj. mk ja kasvoi 25 %. Myynti kasvoi eniten Virossa ja Latviassa, noin 45 %, ja Liettuaissa hieman vähemmän, noin 40 %. Venäjän ruplan devalvoiduttua markkinat supistuivat yli 25 %; näin ollen Venäjän myynti jäi hieman alle edellisen vuoden tason. Viron myynti oli 112 milj. mk, Latvian 116 milj. mk, Liettuan 69 milj. mk ja Venäjän myynti 104 milj. mk.

Yksikön liiketulos laski voimakkaasti ja oli negatiivinen eli -15 milj. mk. Negatiivisen tuloskehityksen aiheutti Venäjän ruplan devalvointia vuonna 1998 seurannut kurssitappio, 18,5 milj. mk. Baltian maiden myynnin kehitys oli ennakoitua parempi, ja eniten tulostaan paransi Viro.

Tamro on Baltian alueella ja Luoteis-Venäjällä markkinajohtaja ja kasvatti markkinaosuuttaan myös katsausvuonna. Tamron osuus oli Virossa 32 %, Latviassa 18 % ja Liettuaissa noin 10 %. Venäjän markkinoiden epävakautta huolimatta Tamron markkinaosuus säilyi ennallaan Luoteis-Venäjällä ja oli 12 %.

Yksikön investoinnit olivat 10 milj. mk. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 324.

Baltian maiden ja Luoteis-Venäjän terveydenhuollon tuotteiden markkinat kasvoivat 4 % ja olivat yhteensä noin 2,4 miljardia markkaa. Baltian maiden kokonaismarkkinat jatkoivat kasvuaan. Latvian ja Liettuan kasvu oli yli 25 %, mutta Viron markkinat kasvoivat vain noin 10 %.

Alueella toimivien lääketukkuliikkeiden ja -jakelijoiden määrä väheni vuonna 1998.

Baltiassa lääketukkuoikeudet oli arviolta 240 yrityksellä ja Luoteis-Venäjällä noin 550:llä. Yritysten lukumäärä tulee lähivuosinakin voimakkaasti vähenemään. Vain 2-4 yhtiötä kussakin maassa saavutti 10 prosentin markkinaosuuden, ja Tamro oli ainoa yritys, joka ylsi siihen kaikissa maissa.

Tamro tarjoaa kokonaispalvelua Baltiassa

Tamro käynnisti toukokuussa Riiassa, Latviassa logistiikkapalvelun eli Baltic Central Logistics (BCL) -toiminnan. Terveydenhuoltoalan valmistajille tarjotaan mahdollisuutta toimittaa Baltian alueella tuotteensa yhteen keskusvarastoon, josta Tamro toimittaa ne omiin toimipisteisiinsä ja muille tukkuliikkeille Baltian alueella. Tamro tarjoaa valmistajille monia lisäpalveluja, joista tärkein on eri maiden pakkauksiin vaadittava etiketöinti ja käyttöohjeiden lisäys paikallisella kielellä.

Tarve keskittää logistiset toiminnot yhteen paikkaan herätti kumppaneidemme kiinnostuksen, ja BCL:n asiakkaina on jo runsaasti terveydenhuoltoalan valmistajia. Merkittävimmät yhteistyösopimukset allekirjoitettiin Novartiksen ja Rochen kanssa.

Liiketoiminnan prosesseja kehitettiin vuoden aikana entistä enemmän vastaamaan asiakkaiden ja valmistajien vaatimuksia.

Vuoden 1999 näkymät

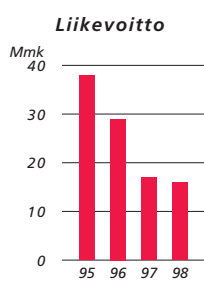
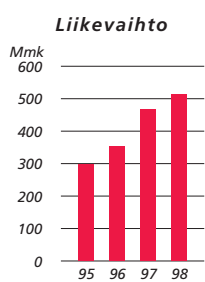
Alkuvuonna 1999 aloitetaan uuden jakeluvastaston ja toimiston rakentaminen Kaunasiin, Liettuaan. Tämä tulee osaltaan helpottamaan jakeluprosessin kehitystä, jota tehdään myös muissa alueen yksiköissä.

Markkinoiden oletetaan kasvavan vuonna 1999 yli 10 % yksikön toiminta-alueella. Suurinta kasvua odotetaan Venäjällä, vaikka Venäjän epäsuotuisa ja epävarma taloudellinen kehitys vaikeuttaa ennustettavuutta. Tamron kasvun odotetaan olevan lähes kaksi kertaa markkinoiden kasvua suurempi. Tuloskehityksen ennakoidaan nousevan hyvälle tasolle.

Baltian tuloksen odotetaan jatkavan kasvuaan. Venäjällä tulokseen vaikuttaa vahvasti maan talouskehitys.

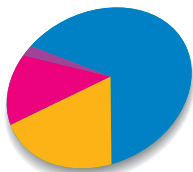
Tamro MedLab

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	86,1	512	466	354
Liikevoitto	2,7	16	17	29
Liikevoitto (%)		3,2	3,6	8,1
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		7	6	16
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		2,8	3,6	2,7
Investoinnit	0,6	4	2	83
Henkilöstö 31.12.		256	233	221

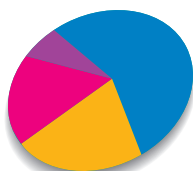
Tamro MedLab myy, markkinoi ja tuo maahan laajaa tuotevalikoimaa perushoidon ja laboratorioiden tarvikkeista erikoissairaanhoidon tarvikkeisiin, diagnostiisiin ja biotekniikan tuotteisiin ja laitekokonaisuuksiin. Asiakkaina ovat sekä terveydenhoidon yksiköt että teollisuuden, tutkimuksen ja opetuksen laboratoriot Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Tamro MedLabin tavoitteena on olla alansa johtava myyjä ja markkinoija alueellaan.

**Myyntin jakauma
512 miljoonaa mk**

■ Suomi 69 %
■ Ruotsi 18 %
■ Norja ja Tanska 11 %
■ Baltia ja Venäjä 2 %

**Henkilöstön
jakauma**

■ Suomi 58 %
■ Ruotsi 21 %
■ Norja ja Tanska 14 %
■ Baltia ja Venäjä 7 %

Tamro MedLab muodostettiin vuoden 1999 alusta yhdistämällä Tamro Medicalin ja Tamro Labin toiminnat. Yhdistämisellä tavoitellaan yhtäältä lisää tehokkuutta synergiaeduista ja toisaalta enemmän resursseja toiminnan kehittämiseen tulevaisuudessa. Tamro MedLab organisoitiin vuoden alusta kolmeen liiketoimintayksikköön, jotka kehittävät alueellista tuoteportfoliota, ja neljään maaorganisaatioon asiakkaiden ostoprosessien mukaan.

Tuloskehitys ja markkinat

Alan valmistajat jatkoivat yhdistymistä vuoden 1998 aikana. Tämä aiheutti myös Tamro MedLabin toiminta-alueella sekä kilpailutilanteen että jakelukanavien muutoksia. Vaikka näillä muutoksilla oli negatiivinen vaikutus myyntiin, Tamro MedLabin myynti kasvoi yli markkinoiden kasvun ja ylitti 10 prosentilla edellisvuotisen eli nousi 512 miljoonaa markkaan.

Liikevoitto 16 milj. mk oli samalla tasolla kuin edellisvuonna. Investoinnit olivat 2 milj. mk.

Yksikön henkilöstövahvuus oli vuoden lopussa 256.

Tamro MedLabin toiminta-alueen kokonaismarkkinoiden arvioidaan olevan noin 14 miljardia markkaa. Tästä terveydenhuollon markkinoiden osuus on noin 9 miljardia markkaa ja laboratorio-tuotemarkkinoiden noin 5 miljardia markkaa. Markkinoiden arvioitiin kasvaneen kokonaisuudessaan noin 0–5 prosenttia vaihdellen kuitenkin voimakkaasti tuotealueittain.

Panostusta TNC:n kehittämiseen

Sopimus Mölnlycke Health Care AB:n tuotteiden myynnistä Tamro MedLabin kautta ei toteutunut. Tämä hidasti merkittävästi Tamro MedLabin toiminnan kehittämistä Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Uusittu tietojärjestelmä otettiin käyttöön Ruotsissa ja Tanskassa. Suunnitelmat järjestelmien uusimiseksi Suomessa ja Norjassa saatiin valmiiksi. Elektroninen kaupankäynti aloitettiin Suomessa tuo-

malla markkinoille internet-verkossa toimiva markkinapaikka, Tamro Market.

Tamro MedLabin tavoitteena on olla markkina-alueellaan terveydenhuollon ja laboratorioasiakkaiden ja tavarantoimittajien valinta yhteistyökumppaniksi. Tavoitteen saavuttamiseksi Tamro MedLab perusti Nordic Conceptin alueellista kehittämistä varten kolme liiketoimintayksikköä: laboratoriotuotteet, terveydenhuollon tarvikkeet ja terveydenhuollon laitteet. Näiden liiketoimintayksiköiden tehtävänä on suunnitella Tamro MedLabin liiketoimintaa alueellisesta näkökulmasta ja neuvotella yhteistyösopimuksia kiinnostavien tavarantoimittajien kanssa. Voimavarojen lisäys Tamro Nordic Conceptin kehittämiseen on jo antanut merkkejä siitä, että vuonna 1999 tullaan tekemään monia alueellisia sopimuksia tavarantoimittajien kanssa. Tamro Nordic Concept sisältää Tamro MedLabin omille liikekumppaneilleen tarjoaman kattavan myynti- ja markkinointitarkaisun logistiikka- ja tietopalvelun lisäksi.

Vuoden 1999 näkymät

Terveydenhuollon kustannusten säästötoimet pienentävät kokonaismarkkinoiden kasvua myös vuonna 1999. Asiakkaidemme tavoitteena on säästää kustannuksiaan keskittämällä hankintojaan yhä harvemmille luotettaville tavarantoimittajille. Tamro MedLab rakentaa toimintaansa siten, että se pystyy täyttämään asiakkaiden odotukset. Ruotsissa markkinat hajautuvat ja syntyy uusia markkinasegmenttejä. Tavarantoimittajien yhdistyminen yhä suuremmiksi yksiköiksi jatkuu.

Tamro MedLabin toimintaa tullaan laajentamaan erityisesti Suomen ulkopuolella myös yritysostoin. Venäjän toiminta on lakkautettu siihen asti, kun näkymät Tamro MedLabin toiminta-alueella Venäjällä muuttuvat taas hieman myönteisemmiksi.

Liikevaihdon ja -voiton odotetaan myös edelleen kasvavan toiminnan laajentumisen ja kannattavuutta parantavien toimien vaikutuksesta.

Muut tytär- ja osakkuusyhtiöt

Vuoden 1998 lopussa Tamro omisti täysin Printel Oy:n ja siihen kuuluvan Karttakeskus Oy:n, 30 prosenttia Mölnlycke Health Care AB:stä sekä 45,7 prosenttia Castrum Oyj:stä.

PRINTEL

Printel varustaa oppilaitoksia ja päiväkoteja sekä tuottaa ja markkinoi julkishallinnon erikoislo-makkeita. Printelin tytäryhtiö Karttakeskus Oy kus-tantaa, valmistaa ja välittää graafisia ja digitaalisia kartta-alan tuotteita. Printel-yhtiöllä on kaikilla kolmella liiketoiminta-alueellaan johtava asema Suomessa.

Myyntin ja tuloksen kehitys

Printel-yhtiöiden liikevaihto oli 223 milj. mk, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 18 %. Kuntasektorilla kaventuneiden myyntikatteiden ja myynnin jakauman takia kannattavuus heikkeni jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna, mutta oli edelleen hyvällä tasolla vuonna 1998. Liikevoitto oli 18 milj. mk. Investoinnit olivat 5 milj. mk ja henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 159.

Printel Oy kasvatti markkinaosuuttaan peruskoulujen tarvikkeiden myynnissä ja oppikirjojen jakelussa. Kuntien säästötoimenpiteet rajoittivat opetusvälineiden ja kalusteiden myyntiä. Perinteisten kuntalomakkeiden ja terveydenhuollon lomakkeiden kysyntä supistui jonkin verran.

Digitaalisten tuotteiden osuus kasvoi voimakkaasti karttojen myynnissä. Karttakeskuksen graafisten tilaustöiden myynti pieneni viime vuoteen verrattuna. Kokonaisuutena tarkastellen Karttakeskuk-sen myynti oli edellisen vuoden tasolla.

Vuoden 1999 näkymät

Printel-yhtiöiden toimialoilla ei odoteta kysyn-ässä merkittäviä muutoksia vuoden 1999 aikana. Kilpailutilanne kiristyy karttamarkkinoilla. Printelin kannattavuuden ennakoidaan vuonna 1999 pysyvän hyvällä tasolla.

	1998	1998	1997	1996
	milj.€	Mmk	Mmk	Mmk
Liikevaihto	37,5	223	188	182
Liikevoitto	3,0	18	19	18
Liikevoitto (%)		7,9	10,2	9,7
Sijoitetun pääoman tuotto (%)		29	32	34
Osuus konsernin liikevaihdosta (%)		1,2	1,5	1,4
Investoinnit	0,8	5	6	6
Henkilöstö 31.12.		159	161	171

MÖLNLYCKE HEALTH CARE

Mölnlycke Health Care AB muodostettiin hel-mikuussa 1998 Tamron Kolmi-ryhmän ja ruotsalai-sen SCA:n sairaalatarviketuotannoista. Yhtiö valmis-taa ja myy leikkaustekstiilejä ja haavanhoitotuotteita.

Ensimmäistä toimintavuotta leimasivat pyrki-mykset vakiinnuttaa asema itsenäisenä konsernina. Mölnlycke Health Care AB toimii 19 maassa. Kertomusvuonna aloitettiin konsernin toimintojen laaja uudelleenjärjestely.

Myynti nousi 1,8 miljardiin kruunuun (1,2 miljardia mk). Nettotulos oli -216 miljoonaa kruu-nua (-145 milj. mk). Nettotulosta rasittivat konser-nin uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet kulut, 157 miljoonaa kruunua (106 milj. mk). Nämä koostuvat osin vuoden 1998 aikaisista kuluista ja osin varauk-sista uudelleenjärjestelyn tulevaisuuden kustannuk-siin.

Vuoden 1999 näkymät

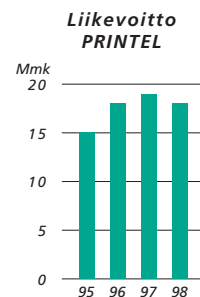
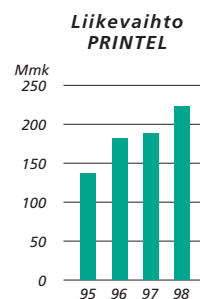
Mölnlycke Health Care AB:n kannattavuuden odotetaan edellä mainittujen toiminnan uudelleen-järjestelyn vaikutuksesta paranevan merkittävästi.

CASTRUM

Konserni omisti 45,7 % kiinteistöyhtiö Castrum Oyj:n osakkeista. Castrumin kiinteistöpää-oman kasvattamisesta ja osakaspuhjan laajentamisesta on tehty sopimus 4.2.1999. Tämän mukaan Castrumin kiinteistö pääoma kasvaa noin 700 mil-joonaa markkaa 1,3 miljardiin markkaan ja oma pääoma nousee noin 600 miljoonaan markkaan. Järjestelyn seurauksena Castrum ostaa kiinteistöjä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta, Sponda Oyj:ltä, Sampo-konsernilta, Merita Kiinteistöiltä ja Nokia Oyj:ltä. Uusille osakkaille suunnattavan osa-keannin perusteella nämä omistavat jatkossa yli 60 % Castrumin osakekannasta. Samalla Tamron omistusosuus laskee noin 19–22 prosenttiin.

Castrumin nettovuokratuotot nousevat vuon-na 1998 toteutuneesta noin 37 miljoonasta markasta noin 110 miljoonaan markkaan. Yhtiön nettotuot-toaste tulee olemaan yli 8,5 % ja vakavaraisuus nou-see noin 45 prosenttiin. Jatkossa Castrum keskittyy logistiikan ja kevyen teollisuuden kiinteistöihin koti-maisilla kasvualueilla. Valitun strategian mukaan yhtiö realisoi kolmen vuoden kuluessa ydintoimin-toihin kuulumattomat kiinteistöt.

Castrum Oyj:n voitto tilivuodelta 1998 on 0,6 miljoonaa markkaa.

Hallintoperiaatteet

Tamro Oyj:n hallitustyöskentely ja hallinnointimenettely noudattavat pääosin Keskuskauppa-kamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton julkisten osakeyhtiöiden hallinnoinnista antamaa soveltamisohjetta, joka julkaistiin helmikuussa 1997. Hallinnon tarkastusta koskeva lausunto sisältyy tilintarkastuskertomukseen sivulla 41.

Hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja

Tamro Oyj:n hallintoneuvoston jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tamro Oyj:n hallitus ehdottaa 28.4.1999 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että yhtiöjärjestyksestä poistetaan nykyinen pykälä 12, joka koskee hallintoneuvostoa, sekä siten, että varsinaista yhtiökokousta koskeva pykälä 11 muutetaan ja siitä poistetaan hallintoneuvostoa koskevat kohdat.

Hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kymmenen jäsentä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen.

Tamro Oyj:n hallitukselle ei ole yhtiöjärjestyksessä määrätty muita tehtäviä kuin ne, joista osakeyhtiölain mukaan hallituksen tehtävänä on huolehtia.

Toimitusjohtajan tehtävänä on, sen lisäksi mitä osakeyhtiölaissa on määrätty:

- hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaan johtaa yhtiön harjoittamaa liiketoimintaa
- seurata talouselämän kehitystä sekä kotimaassa että maissa, joissa konsernilla on toimintaa ja valvoa yhtiön toiminnan sopeuttamista muuttuvien olosuhteiden asettamiin vaatimuksiin
- johtaa yhtiön strategista suunnittelua ja valvoa konsernin toiminnan organisoimista ja tehokkuuden kehittämistä
- johtaa ja valvoa yritysten välisen yhteistyön tarjoamien kehitysmahdollisuuksien tutkimista ja toteuttamista yhtiön ydinliiketoimintojen alueella
- esitellä hallitukselle ja hallintoneuvostolle kokouksissa esitettävät asiat.

Yhtiössä noudatettavan periaatteen mukaan konsernin palveluksessa oleva henkilö ei toimi emoyhtiön hallituksen jäsenenä. Hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet esitellään sivulla 57.

Toimitusjohtajan valitsee hallitus, ja palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty kirjallisesti.

Liiketoimintojen organisoimista ja vastuut

Konsernin ydinliiketoiminnoista lääkejekelu on jakautunut maakohtaisiin tulosyksiköihin ja tulosyksikkö Tamro MedLab käsittää Pohjoismaat ja

Baltian maat. Näistä konsernin operatiivisista toiminnoista vastaa konsernin varatoimitusjohtaja, jolle kunkin tulosyksikön toimitusjohtaja raportoi.

Konsernihoitaja, varatoimitusjohtaja, tulosyksiköiden toimitusjohtajat, tietohallintojohtaja, talousjohtaja, suunnittelujohtaja ja henkilöstöjohtaja muodostavat konsernin johtoryhmän, joka valvoo ja ohjaa konsernin operatiivista toimintaa.

Liiketoiminnan kehitystä ja tulosta seurataan kuukausiraporttien avulla ja tarvittaessa päätetään vaa-dittavista korjaavista toimenpiteistä. Informaatio saatetaan myös hallituksen tietoon.

Konsernihallinnon esikuntatoiminnoista vastaavat konsernin johtoryhmän jäsenet hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 20 olevan organisaation mukaisesti.

Konsernin sisäisen ja ulkoisen laskennan vastuut on hajautettu tulosyksiköihin ja tytäryhtiöihin, jotka vastavat oman yksikkönsä talousinformaation tuottamisesta ja sen oikeellisuudesta. Konsernin talousosasto määrittelee konsernin yhtenäiset laskentaperiaatteet ja tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, jotka Tamro Oyj:n hallitus vahvistaa. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Konsernin talousosasto ohjeistaa konsernin ylimmän johdon tarvitsemien taloudellisten raporttien, lyhyen aikavälin talousarvioiden ja tilinpäätösten laadinnan. Konsernin talousosasto vastaa emoyhtiön ja konsernitalinpäätösten laadinnasta sekä valvoo konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden ja tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden noudattamista.

Tarkastus

Yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisöt SVH Pricewaterhouse-Coopers Oy, josta päävastuullisena tilintarkastajana on Johan Kronberg, KHT, ja KPMG Wideri Oy Ab, josta päävastuullisena tilintarkastajana on Rolf Stubbe, KHT. Voimassa olevien säännösten mukaisesti tehtäviensä lisäksi he raportoivat tarkastushavainnoistaan hallitukselle tarpeen mukaan ja osallistuvat Tamro Oyj:n hallituksen kokouksiin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Riskienhallinta

Tamro-konsernin riskienhallinnalla pyritään henkilöstöön, omaisuuteen ja toimintaan kohdistuvien vahinkoriskien tunnistamiseen ja minimointiin. Riskienhallintavastuu on hajautettu tulosyksiköihin, jotka huolehtivat siitä, että vakuutusten laajuus ja omavastuut ovat vakuutus-sopimusten mukaisia sekä vahinkotapausten ilmoittamisesta vakuutusyhtiölle. Vakuutuksista päätetään konsernihallinnossa.

Rahoituksen riskienhallinnasta kerrotaan sivulla 13.

Hallinto

HALLINTONEUVOSTO

Puheenjohtaja

Barbro Fischerström (55), oik. kand., toimitusjohtaja, Svenska Tidningsutgivareföreningen

Varapuheenjohtaja

Reijo Purasmaa (56), proviisori, apteekkari, Espoonlahden apteekki

Jäsenet

Jaakko Aalto (61), diplomiekonomi

Håkan Björklund (42), lääket. tri, toimitusjohtaja, Astra Sverige AB; aluejohtaja Astra Region Europa I

Peter Egardt (49), fil. kand., toimitusjohtaja, Stockholms Handelskammare

Jan Ekberg (62), hallituksen jäsen, Pharmacia & Upjohn, Inc. (varsinaiseen yhtiökokoukseen 23.4.1998 saakka)

Erik Forssell (58), proviisori, apteekkari, Porvoon Uusi apteekki

Bengt Holgersson (57), fil. kand., maaherra, Skånen lääni

Carl-Olaf Homén (62), varatuomari

Lars Isaksson (53), puheenjohtaja, Landstingsförbundet (varsinaisesta yhtiökokouksesta 23.4.1998 lähtien)

Seppo Kylmänen (62), varatuomari

Ritva Laurila (66), fil. maist. (varsinaiseen yhtiökokoukseen 23.4.1998 saakka)

Jouko K. Leskinen (55), varatuomari, pääjohtaja, Sampo-ryhmä

Ulrik Lett (60), oik. kand., asianajaja, Lett, Vilstrupe & Partnere (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Tuomo Lähdesmäki (41), diplomi-insinööri, MBA, toimitusjohtaja, Elcoteq Network Oyj (varsinaiseen yhtiökokoukseen 23.4.1998 saakka)

Antti Moisio (57), valtiot. maist., ekonomi, apulaiskaupunginjohtaja, Espoo (varsinaiseen yhtiökokoukseen 23.4.1998 saakka)

Börje Nilsson (68), sosionomi, Ruotsin valtiopäivien edustaja

Lars Pallesen (51), diplomi-insinööri, johtaja, Danmarks Apotekerforening (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Arvo-T. Rautio (63), proviisori, apteekkari, Viherlaakson apteekki (varsinaiseen yhtiökokoukseen 23.4.1998 saakka)

Arvo Relander (62), fil. lis., sairaalanjohtaja, Helsingin yliopistollinen keskussairaala

Hans Ulrik Schaffalitzky de Muckadell (52), proviisori, apteekkari, Svendborg Løve Apotek (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Torbjörn Sonck (52), fil. maist., toimitusjohtaja, Novartis Norge AS

Pär Stenbäck (57), valtiot. maist., puheenjohtaja, Suomen Punainen Risti

Kurt Stenvall (66), varatuomari

Rabbe von Weymarn (56), diplomi-insinööri, varatoimitusjohtaja, Leiras Oy (varsinaisesta yhtiökokouksesta 23.4.1998 lähtien)

Tage Åkerlund (59), proviisori, apteekkari, Kokkolan Keskusapteekki

Henkilöstön edustajat

Kari Teräsalo (49), pääkaupunkiseudun varasto-työntekijät

Kirsi Lehtinen (35), aluejakelukeskusten henkilöstö

Petri Krogerus (44), pääkaupunkiseudun konttori-työntekijät

Seija Halme (53), muu henkilöstö

Hallintoneuvosto on toimintavuoden aikana kokoontunut neljä kertaa.

TILINTARKASTAJAT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö
KPMG Wideri Oy Ab, KHT-yhteisö

HALLITUS

Puheenjohtaja

Erkki J. Toivanen (71), varatuomari, vuorineuvos, Onninen Oy

Jäsenet

Arne Björnberg (47), filosofian tohtori, Apoteket AB:n toimitusjohtaja 25.8.1998 saakka

Paul Bundgaard (55), proviisori, apteekkari, Roskilde Dom apotek, Danmarks Apotekerforening (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Mikael von Frenckell (51), valtiotieteiden maisteri, Sponsor Capital Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Dag Johannesson (53), oik. kand., ekonomi, johtaja, Apoteket AB

Matti Niemi (51), ekonomi, varatoimitusjohtaja, Varma-Sampo

Erik Søndergaard (53), ekonomi, toimitusjohtaja, Monberg & Thorsen Holding A/S (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Jørgen Tandrup (51), ekonomi, toimitusjohtaja, Skandinavisk Tobakskompagni A/S (ylimääräisestä yhtiökokouksesta 17.6.1998 lähtien)

Juha Toivola (51), fil. maist., toimitusjohtaja, Teollisuusvakuutus Oy

Hallitus on toimintavuoden aikana kokoontunut 15 kertaa.

Konsernin organisaatio 1.3.1999

Matti Elovaara

Pauli Kulvik

Kim Ignatius

Peter Lørup

Inger Malm

Heikki Ojanperä

Bengt Persson

Jan Bonde

Tapio Mansukoski

Asbjørn Leirvik

Björn Mattila

Keijo Väkiparta

Tamro-konserni

Matti Elovaara (59)
Ekonomi
Konsernijohtaja, toimitusjohtaja

Pauli Kulvik (47)
Diplomi-insinööri, MBA
Varatoimitusjohtaja

Talous, rahoitus ja sijoittajasuhteet
Kim Ignatius (42)
Ekonomi
Talousjohtaja

Tietohallinto
Peter Lørup (42)
Computer Scientist
Tietohallintojohtaja

Henkilöstö
Inger Malm (49)
Fil. maisteri, MBA
Henkilöstöjohtaja

Pitkän aikavälin projektit
Heikki Ojanperä (54)
Diplomi-insinööri
Suunnittelujohtaja

Tulosyksiköt

Tamro Distribution Ruotsi
Bengt Persson (46)
Diplomi-insinööri
Toimitusjohtaja

Nomeco, Tanska
Jan Bonde (48)
Proviisori
Toimitusjohtaja

Tamro Distribution Suomi
Tapio Mansukoski (50)
Ekonomi
Toimitusjohtaja

Tamro Distribution Norja
Asbjørn Leirvik (53)
Insinööri
Toimitusjohtaja

Tamro Distribution
Baltia ja Venäjä
Björn Mattila (52)
Yo-merkonomi
Toimitusjohtaja

Tamro MedLab
Keijo Väkiparta (46)
Proviisori, eMBA
Toimitusjohtaja

Tietoja osakkeenomistajille

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Tamro Oyj:n varsinainen yhtiökokous on Tamrotalossa, Rajatorpantie 41 B, Vantaa, 28. huhtikuuta 1999 klo 16. Yhtiökokoukseen osallistuvien osakkeenomistajien on ilmoitauduttava viimeistään 26.4.1999 klo 16 mennessä joko kirjallisesti osoitteella Tamro Oyj, PL 11, 01641 Vantaa tai puhelimitse, puh. 0204 45 4004/ Tuula Lönnström. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee olla merkittynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon viimeistään 23.4.1999. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on myös osakkeenomistajalla, joka on ennen 28.10.1994 merkitty yhtiön osakerekisteriin. Tällöin osakkeenomistajan on yhtiökokouspaikalla esitettävä osakekirjansa tai muu selvitys siitä, ettei omistusoikeutta ole vielä kirjattu arvo-osuustilille.

OSINGONMAKSU

Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen esityksen osingosta, maksetaan osinkoa 1,50 markkaa vanhalta osakkeelta ja 0,60 markkaa uudelta osakkeelta niille osakkaille, jotka on täsmäytyspäivänä 3.5.1999 merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingon maksupäivä on 11.5.1999.

JULKAISUOHJELMA

Tamro Oyj julkaisee tilikaudelta 1999 seuraavat osavuositiedot suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi:

- tammi-maaliskuu 6.5.1999
- tammi-kesäkuu 19.8.1999
- tammi-syyskuu 10.11.1999

Vuosikertomuksen sekä osavuositiedot voi tilata konserniviestinnästä, ks. vieressä.

SIJOITTAJASUHTEET

Kim Ignatius

talousjohtaja
puh. 0204 45 4041
sihteeri 0204 45 4004
fax 0204 45 4064
matkapuh. 0400-608 859
sähköposti kim.ignatius@tamro.com

Risto Saarni

rahoituspäällikkö
puh. 0204 45 4557
fax 0204 45 4560
sähköposti risto.saarni@tamro.com

KONSERNIVIESTINTÄ

Eila Volanen

viestintäpäällikkö
puh. 0204 45 4007
sähköposti eila.volanen@tamro.com
Vuosikertomukset ja osavuositiedot:
puh. 0204 45 4030 ja 0204 45 4008
fax 0204 45 4009 tai sähköposti
corporate.communication@tamro.com

Tamron tiedotteet löytyvät myös www-sivuilta
www.tamro.com,
www.huginonline.com ja
www.pressi.com.

kotisivut <http://www.tamro.com>

Sijoitusanalyysijä Tamrosta tekevät analyttikot

Alfred Berg ABN Amro / Ronny Ruohomaa

85 London Wall
London EC2M 7BU, England
puh. +44 171 256 4900
fax +44 171 920 9126

Merita Pankkiiriliike Oy / Harri Laajala

Fabianinkatu 29 B
00020 MERITA
puh. (09) 123 41
fax (09) 123 40310

Pankkiiriliike Carnegie Suomi / Timo Pirskanen

Eteläesplanadi 12
00130 Helsinki
puh. (09) 618 71230
fax (09) 618 71239

Mandatum Pankkiiriliike Oy / Laura Tarkka

PL 152
00121 Helsinki
puh. (09) 166 721
fax (09) 651 093

Opstock Oy / Rami Kinnala

PL 362
00101 Helsinki
puh. (09) 404 2669
fax (09) 404 2703

Salomon Brothers International Limited /

Jeremy Green
Victoria Plaza
111 Buckingham Palace Road
London SW1W 0SB, England
puh. +44 171 721 6046
fax +44 171 721 1206

Swedbank Markets / Sten Westerberg

E 511
S-105 34 Stockholm
puh. +46 8 5859 1948
fax +46 8 723 7021

Pankkiiriliike Evli Oy / Cristian Kock

Aleksanterinkatu 19 A
00100 Helsinki
puh. (09) 476 690
fax (09) 476 69350

Aktia Securities / Jaakko Paloheimo

Kalevankatu 4
00100 Helsinki
puh. 010 247 6410
fax 010 247 6376

Cazenove & Co. / Charles Evans Lombe

12 Tokenhouse Yard
London EC2R 7AN
puh. +44 171 588 2828
fax +44 171 606 9205

Conventum Pankkiiriliike Oy / Ritva Ojala

PL 359, Aleksanterinkatu 44
00101 Helsinki
puh. (09) 549 930
fax (09) 549 933 54

Leonina Pankki / Pirjo-Marja Myllyniemi

Fabianinkatu 21
00007 Helsinki
puh. 0204 25 2978
fax 0204 25 3649

Enskilda Securities / Tommy Ilmoni

Eteläesplanadi 12
PL 599
00101 Helsinki
puh. (09) 616 28700
fax (09) 6162 8769

Morgan Stanley Dean Witter / Isabelle Nowak

25 Cabot Square / Canary Wharf
London E14 4QA, England
puh. +44 171 513 8596
fax +44 171 513 6670

Osoitetietoja

TAMRO OYJ

Tamrotalo
Rajatorpantie 41 B
01640 Vantaa
Postiosoite
PL 11
01641 Vantaa
Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 4049;
muut: ks. tulosityksiköt

TAMRO DISTRIBUTION SUOMI

ks. Tamro Oyj
Fax 0204 45 4200

Asiakasmarkkinointi

ks. Tamro Oyj
Fax 0204 45 4665
Asiakaspalvelu 0204 45 3305

Tamrotalon asiakaspalvelu ja jakelukeskus

Rajatorpantie 41 E
01640 Vantaa
Postiosoite
PL 11
01641 Vantaa
Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 3270 (asiakas-
palvelu)
Fax 0204 45 3246 (jakelukeskus)

Kuopio

Kellonkierto 7
70460 Kuopio
Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 5412

Tampere

Kaskimäenkatu 7
33900 Tampere
Postiosoite
PL 154
33101 Tampere

Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 5300

Oulu

Kangaskontiontie 14
90240 Oulu
Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 5630

Turku

Rieskalähteentie 75
20300 Turku
Postiosoite
PL 219
20101 Turku
Vaihde 0204 4511
Fax 0204 45 5048

TAMRO DISTRIBUTION RUOTSI

Göteborg

Tamro Distribution AB
Importgatan 18
S-401 20 Göteborg
Sverige
Postiosoite
Box 49
S-401 20 Göteborg
Sverige
Vaihde +46 31 76 77 500
Fax +46 31 76 77 804

Malmö

Skogholmsgatan 5
S-200 39 Malmö
Sverige
Postiosoite
Box 9517
S-200 39 Malmö
Sverige
Vaihde +46 40 69 72 000
Fax +46 40 94 33 55

Tukholma

Prismavägen 2-6
S-141 75 Kungens Kurva
Sverige
Vaihde +46 8 56 77 71 00
Fax +46 8 74 06 573

Uumaja

Formvägen 7
S-906 02 Umeå
Sverige
Postiosoite
Box 6044
S-906 02 Umeå
Sverige
Vaihde +46 90 20 72 200
Fax +46 90 18 85 94

NOMECO A/S, TANSKA

Borgmester Christiansens
Gade 40
DK-1790 København V
Danmark
Vaihde +45 36 45 45 36
Fax +45 36 14 20 00

Aalborg

Strømmen 4, Bouet
DK-9400 Nørresundby
Danmark
Vaihde +45 98 17 95 44
Fax +45 98 17 20 50

Århus

True Møllevej 2
DK-8381 Mundelstруп
Danmark
Vaihde +45 87 45 15 00
Fax +45 87 45 15 15

Kolding

Niels Bohrs Vej 4
DK-6000 Kolding
Danmark
Vaihde +45 75 52 66 00
Fax +45 75 52 36 40

Odense

Herluf Trolles Vej 142
DK-5220 Odense SØ
Danmark
Vaihde +45 66 15 55 99
Fax +45 66 15 55 32

**TAMRO DISTRIBUTION
NORJA****Tamro Distribution AS**

Skårersletta 55
N-1473 Skårer
Norge
Postiosoite
Postboks 403
N-1471 Skårer
Norge
Vaihde +47 67 92 25 00
Fax +47 67 92 25 01

**TAMRO DISTRIBUTION
BALTIA JA VENÄJÄ**

ks. Tamro Oyj
Fax 0204 45 4060

Tamro Eesti AS

Pärnu mnt 232
EE 0013 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 6 503 600
Fax +372 6 503 601

Tamro SIA

Kleistu str. 24
LV-1067 Riga
Latvia
Puhelin +371 2 411 269,
417 554, 416 973, 414 915
Fax +371 2 414 797,
+371 7 407 691

Tamro UAB

Taikos Avenue 102
LT-3031 Kaunas
Lithuania
Puhelin +370 7 766 463,
751 534, 759 745,
766 198, 766 353
Fax +370 7 764 213

Pharm Tamda 77

Zelenogorskaya str. 3
St. Petersburg, 194 156
Russia
Puhelin +7 812 553 4404
Fax +7 812 553 2009

TAMRO MEDLAB

ks. Tamro Oyj

Asiakaspalvelu

Puhelin 0204 45 3801,
0204 45 3802, 0204 45 3803,
0204 45 3882
Fax 0204 45 4939,
0204 45 4970, 0204 45 4717

Tekninen asiakaspalvelu

Fax 0204 45 4975

Tamro MedLab AB

Danmarksgatan 46
S-164 40 Kista
Sverige
Vaihde +46 8 56 77 74 50
Fax +46 8 56 77 74 99

Tamro MedLab AB

Aminogatan 30
S-431 53 Mölndal
Sverige
Vaihde +46 31 70 63 000
Fax +46 31 70 63 030

Tamro MedLab AS

Skårersletta 55
N-1473 Skårer
Norge
Postiosoite
Postboks 413
N-1471 Skårer
Norge
Vaihde +47 67 92 27 00
Fax +47 67 92 27 01

Tamro MedLab A/S

Langebjerg 23
DK-4000 Roskilde
Danmark
Vaihde +45 46 740 030
Fax +45 46 740 059

MUU LIIKETOIMINTA**Printel Oy**

Sähkötie 1
01510 Vantaa
Postiosoite
PL 29
01511 Vantaa
Vaihde (09) 82 941
Fax (09) 821 820

Karttakeskus Oy

osoite ks. Printel Oy
Vaihde 0204 45 144
Fax 0204 45 5919

“Lääketukkukaupan perustuote on lääkejakelu, mutta varsinainen liikeidea on kääriä tämä tuote asiakkaiden toiveiden mukaiseen myyntipakkaukseen – muuntaa toiveet toiminnaksi.

Jokaisella lääketukulla on kourallinen strategisia rakennuskiviä. Niitä ovat tieteenkin jalostunut logistiikkakonsepti ja markkinointi-mix, mutta ne eivät yksin riitä. Tukkukaupan on tunnettava terveydenhuollon viranomaisten ja yhteiskunnan tarpeet, kun se suunnittelee uusia palveluja. Se on pitkälti mahdollisuuksien löytämistä.

Lääketukun on keksittävä, kuinka rakennuskivet asetellaan ainutlaatuisiksi kuvioksi – vain parhaimmat osaavat tämän taidon. Rakennustyön avaimet ovat asiakkaiden toiveiden oivaltaminen, näkeminen ja niistä oppiminen. Tämän lisäksi vaaditaan työtä, työtä ja vielä kerran työtä.

Lääkejakeluketjun kehittäminen vaatii ennakkoluulottomia aloitteita ja ideoita, jotka yhdistävät kaikkien osapuolten intressit. Kuten liiketoiminnassa yleensäkin, niin myös lääkejakeluketjussa ‘mikään ei ole enää kuin vanhoina hyvinä aikoina’.

Jyrki Tolonen: Study on Pharmaceutical Supply Chains

Delivering excellence in healthcare